

Costin CLIT*

**NEGUSTORI STRĂINI STABILIȚI ÎN GALAȚI ȘI MOȘIILE LOR DE LA
ȘENDRENI ȘI DĂNCENI, ȚINUTUL COVURLUIULUI: RUSTEA DIN
ȘARHOROD
– DOCUMENTE –**

**FOREIGN MERCHANTS ESTABLISHED IN GALATI AND THEIR
ESTATES FROM ȘENDRENI AND DĂNCENI, COVURLUI COUNTY:
RUSTEA OF SARHOROD
– DOCUMENTS –**

- Abstract -

The study deals with the fate of the family of the merchant Rustea, who came to Moldova from the Podolian town of Sharhorod (modern-day Ukraine) around 1648, during the Cossack uprising. He fled the country during the reign of Gheorghe Stefan (April 1653; July 1653-March 1658), became the „friend” of Eustratie Dabija. By his generous consent, he returned to Galati, together with other merchants who have taken refuge. Rustea bought the village of Șendreni and a part of Dănceni, from Archimandrite Theona, former abbot of the Galata and Cașin monasteries. Together with the other merchants, he prepared a donation to the church in Sharhorod, without being able to materialize it. Some objects were brought and stored at the Probota monastery, then donated to the Church of the Holy Sepulcher, in Jerusalem. The merciful spirit the merchant Rustea had towards the places of worship was reflected, in 1671, by his donation to Cetățuia monastery. He donated a part of Șendreni and Dănceni, the rest being sold in 1817 to Brazi monastery by the nun Anastasia (in myrrh, Anița Rustea, Ioan's wife). The documents documents comprised in this article reveal the evolution of Șendreni village, from the 17th century to the first half of the 19th century.

Keywords: trade; merchants; estates; Sharkhod Rustea; Podolia; Ukraine; monasteries; Cașin; Cetățuia; Brazi; unpublished documents.

* Colegiul Național „Cuza Vodă”, Huși (costinclit@yahoo.com).

Documentele propuse spre publicare oferă informații importante despre evoluția satului Șendreni, din care, la 29 martie 1625, Tufă și Iona Părasca vindeau o jumătate lui Constantin cămărașul, fratele lui Alăbașea, „doi bătrâni, partea din gios până în părau ... dreptu 150 ugh<i>»¹.

Chisar din Părdălicești vinde cu 24 de galbeni după 1650 a patra parte din satul Șendreni cu tot cu vie fraților Șerban și Dragomir. Tranzacția s-a efectuat în prezența oamenilor buni și bătrâni din Șendreni și Dăiceni (Dănceni)². „Leahul vătah și cu toată ceata” își vând partea fraților Bejan și Hilip Tufă la 16 iunie 1651: „S-au apucat Brăsan² cel bătrân de Șendrene și am dat ban(i) gata birul lui vodă zece galbeni”³.

Postelnicul Baba Celebi, fiul lui Curt Celebi, adeverește la 16 iunie 1651 zălogirea moșiei Șendreni de Tufă, Tatul și răzeșii lor lui Lăbașea și Costantin cămărașul pentru 30 de galbeni „pentru cislă den dzilele lui Bărnovschii vodă”. Postelnicul a luat banii de la Bejan, Mârzacu și Ioan și le-a „dat moșia înapoi” în fața martorilor⁴. Ștefan Lupu întărește arhimadritului Feona (Theona), fostul egumen de la Galata de Sus, ocinile și viile din Concești, ținutul Putna, din satul Șendreni, ținutul Covurlui, „cu vadu de moar(ă) ce iaste pre Bârladu” și vii, cumpărate de la Baba Cilibi, satul Pășcani, ținutul Covurlui, „cu vii, cu vad de moar(ă) la Prut”, două vaduri de moară, vii la Cruce și Clipicești⁵. Eustratie Dabijja întărește la 15 ianuarie 1662 lui Feona (Theona), fostul egumen de la Cașin, stăpânirea peste satul Concești de la ținutul Putnei, părțile cumpărate de la Erena, nora lui Chiric pustariul, patru părți din satul Șendreni, ținutul Covurlui, cu vad de moară în Bârlad și cu vii, cumpărătura de la Baba Celebi, și două părți cumpărate de la moșnenii din Șendreni, satul Pașcani, ținutul Covurlui „cu vii și cu vad de moară pre apa Prutului”, 12 părți cumpărate de la Iane paharnicul și jumătate de sat de la moșneni, pe un vad de moară din gârla Putnei cumpărat de la Alexandru, fiul lui Costin, pe alt vad de moară cumpărat de la Acsintie călărașul, pe viile de la Crucea de Jos și Clipicești. Theona deține cărți de întăritură de la Ștefan vodă (Ștefăniță Lupu)⁶. Locul egumenului Theona va fi luat de Teodosie, viitor episcop de Rădăuți, Roman și

¹ DIR, veacul XVII, A. Moldova, vpl. V (1621-1625), pp. 332-333, nr. 441; a se vedea și Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXIV/10; C. Aricescu, *Indice de documentele aflate în Arhiva Statului și nepublicate*, II, p. 42, nr. 1734; CDM, III, p. 386, nr. 1816.

² Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/27; CDM, II, p. 417, nr. 2150.

³ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/24; CDM, II, p. 422, nr. 2188.

⁴ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/18; CDM, II, p. 422, nr. 2189.

⁵ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/5; CDM, II, p. 422, nr. 2189.

⁶ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/6; C. Aricescu, *Indice de documentele aflate în Arhiva Statului și nepublicate încă*, în „Revista Istorică a Arhivelor României”, Broșura II, p. 43, nr. 1736; CDM, III, p. 173, nr. 755.

mitropolit al Moldovei, trecut în rândul sfinților. Egumenul Ștefan și soborul de la mănăstirea Dobromira (Soveja) se învoiește la 28 iunie 1663 cu egumenul Teodosie de la Cașin în privința stăpânirii muntelui, chiar dacă „am avut întâi și cuvinte proaste între noi pentru acest hotar și socotisim să aducem (om) domnesc să hotărască, iar apoi am socotit că va fi o cheltuială mare sv(e)atelor mănăstire și va fi lucrul și cu păcat”⁷. Baba Celebi se găsea la 27 iunie 1667 „bolnav spre moarte”⁸, iar la 27 septembrie 1670 „bolnav și în ceasul morții”, când mărturisește în fața fostului mitropolit al Niceii, Grigorie, a lui Iane pârcălab, a vornicului Ștefan, căpitanului Vasilie Adam și Dumitrașco, vânzarea făcută de Theona pentru banii datorai⁹. Neputându-se deplasa, Baba Celebi era adus în fața pârcălabilor de Galați cu o căruță în 1670¹⁰.

În același an, Baba Celebi dădea și o mărturie pentru moșia lui Bârsan și a răzeșilor săi¹¹, cu care se judeca Rustea la 2 aprilie 1671 în fața domnului Gheorghe Duca pentru doi bătrâni din Șendreni. Bârsan era unul dintre cei care au vândut atât călugărilor de la Cașin, cât și domnului Gheorghe Ștefan și a fost obligat de Gheorghe Duca să „întoarce banii călugărilor de la Cașin, banii ce-au luat el de la Ghiorghe Ștefan vodă cu soțiile lui de pre acei doi bătrâni căci au vândut rău”¹².

Rustea „neguțătoriiu” din Șarhorod, venit în Moldova pe la 1648 în timpul răscoalei căzăcești, fugit din țară în timpul lui Gheorghe Ștefan (aprilie 1653; iulie 1653-martie 1658), devine „prietenu” domnului Eustratie Dabija, cu a cărui consimțământ se reasează în Galați împreună cu alți negustori fugiți din caza prăzilor și răutăților, obligându-se să dea anual câte 30 de galbeni „cu rumtul, dajde pre an osăbi de altă țară, precum plătescu și brăilénii Diia și Șerbu”. „Iar gorștina de oi, câte oi va avea să fie gorștina turcește, cum dau și Diia și Angheluță”¹³.

Rustea, împreună cu alți negustori, anume Mihai Hagi, Enachie, Manea Astamei, Costantin și Zamfir își aveau originea în Șarhorod, unde în unire cu alții

⁷ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Cașin, VI/7; CDM, IV, p. 222, nr. 988.

⁸ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/13; C. Aricescu, *op. cit.*, p. 43; CDM, III, p. 389, nr. 1830.

⁹ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/15; CDM, III, p. 1998, nr. 1998.

¹⁰ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/26; CDM, III, p. 424, nr. 2010.

¹¹ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/25; CDM, III, p. 423, nr. 2009.

¹² Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXVI/6; C. Aricescu, *Indice de documentele aflate în Arhiva Statului și nepublicate încă*, Broșura II, p. 44, nr. 1745; CDM, III, p. 430, nr. 2041.

¹³ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/7; C. A. Stoide, *Negustorii din Șarhorod în Moldova*, în „Revista istorică română”, V-VI, 1935-1936, pp. 385-386; C. Aricescu, *op. cit.*, p. 43, nr. 1737; CDM, III, pp. 180-181, nr. 790; Const. C. Giurescu, *Relațiile economice dintre români și ruși până la Regulamentul organic*, București, 1947, p. 19; Paul Păltănea, *Istoria orașului Galați. De la origini până la 1918*, Galați, Editura „Porto-Franco”, 1994, Partea I, p. 69.

din breasla lor au pregătit o danie către biserica „hramul S(ve)ti Ioan Cr(i)stitel” de acolo: veșminte și odoare. În timp ce Șarhorodul se confrunta cu prăzile oștilor străine, fiind distruse o parte din veșmintele și odoarele pregătite pentru danie, Rustea și negustorii afectați trec în Moldova și pun la adăpost în mănăstirea Probota bunurile amintite, unde vor sta timp de 23 de ani pecetluite într-o ladă, după care în timpul petrecerii patriarhului Dosoftei al Ierusalimului în Moldova le-au închinat bisericii mari a Sfântului Mormânt din Ierusalim și mănăstirilor închinat de la est de Carpați, realitate mărturisită la 6 februarie 1671 de negustorii menționați și episcopul Dosoftei al Romanului. Redăm și lista bunurilor dăruite: „un terfeloi, un angherestru, un falon de urșinic roșiu, un falon zer(i)dava cu flori, doao procovête cusute cu sirmă, patru procovête iar cusute pen pregiur cu cănafî, un procovăț ce iaste deasupra potiriului, o păréche de năraclițe de urșinic vechiu, o cruce roșie de atlas cusută cu sirmă, trei patrahire: unul de adămască, vechiu, unul vérde, unul de atlas albu, doao poale de icoane de adămască galbănă, pen pregiur verdzi, un aer de la Sâmbăta Mari, roșiu de atlas cu sirmă, doao bucăți de atlas fistichii, treispré(ze)ce icoane, doao cununi de argint de icoane, patru candile de argint, șease coroane de argintu, o cruce de lemnu scumpă, 4 lanțuri de argintu, o cunună de argintu, trei cunune de argintu, o cruce metiutea și o bucătea de cunună de argint, opt ochi de argintu, 9 nasturi de argintu, un inel argint, o poal(ă) de icoan(ă) de mătase, doao procovête mici, un procovăț vechiu de adămască, un potir argint, un discos argint, o lingur(ă) de argint, doao potire mici de argintu, doao scoarțe, opt lei bătuți, o pecete de hier, puțini bani de cei vechi leșești”. Pentru adăpostirea lăzii cu veșminte și odoare, mănăstirea Probota primește o scoarță, o icoană Precista, opt lei și o pecete¹⁴.

Rustea și soția sa Ana dăruiesc la 14 iunie 1671 mănăstirii Cetățuia, închinată la Sfântul Mormânt din Ierusalim, doi bătrâni din satul Șendreni și unul din Dănceni, ținutul Covurlui¹⁵. În actul de danie din 9 aprilie 1817, monahia Anastasia (Anița Rustea, soția lui Ioan Rustea) amintește afierosirea din 1671: „această moșie pe giumătate, adecă trii bătrâni i-au dat danie însuș **Enache Rustea** neguțitoriul, care o au și cumpărat dintâi, sfinteii mănăstiri Cetățuia iar trii bătrâni au rămas la stăpânirea soțului meu și a lui Iordache ce l-au avut iarăș frate, însă doao părți a soțului meu și o parte a lui Iordache”¹⁶. Dania va fi adeverită de egumenul Isaia (în copiile documentului este trecut Leontie egumen) și soborul mănăstirii

¹⁴ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/4; CDM, III, p. 427, nr. 2024; Ioan Caproșu, *Documente privitoare la istoria orașului Iași*, volumul II, pp. 311-313, nr. 340.

¹⁵ Paul Mihail, preot în Iași, *Documente și zapise moldovenești dela Constantinopol (1607-1806)*, Iași, Întreprindere Industrială de Stat „Lupta Moldovei”, 1948, pp. 74 -76, nr. 54.

¹⁶ Arhivele Naționale Iași, Manuscrisul nr. 592 (Condica Mănăstirii Brazi), f. 66.

Cetățuia la 12 aprilie 1673¹⁷. Egumenul mănăstirii Cetățuia este îputernicit de Gheorghe Duca la 13 martie 1672 să oprească pe Vasilachi „carile să scoală să facă un iazu” la Șendreni¹⁸, iar Ștefan Petriceicu îl învoiește la 4 martie 1673 „să aibă a chema și a strânge oameni streini din Țara Turcească și din Țara Munteniască, și despre alte părți, hie ce limbă vor hi”, fiind scutiți pe zece ani de dajde, zloți, lei, taleri, galbeni, sulgiu, iliș, unt, bezmăn de ceară și de toate dările¹⁹.

Cumpără de la arhimandritul Theona, fostul egumen de la Galata, cu 900 de lei bătuți „a lui dreaptă ocină și moșie satul Șendrenii, patru bătrâni, ce să fac patru părți, și din sat din Dănceni doi bătrâni ce să fac iar doă părți ce înblă cu satul cu Șendrenii la un loc la hrană și la toate treabele, cu vatră de sat, și țarină, și cu loc de fânață, și cu vii, și cu vaduri de mori, și cu baltă de peaște, și cu tot vinitul din tot locul, ce iaste la țănutul Cohorluiului, pre apa Bârladului”, întărite de către domnul Eustratie Dabija la 20 martie 1662²⁰. Arhimandritul Theona dă mărturie pentru tranzacția făcută cu Rustea neșătorul prin zapisul întocmit la 21 martie 1662 și întărit prin autoritatea martorilor: ieromonahul Iosif, egumenul de la Sfinții Trei Ierarhi din Iași, Calinic, egumenul de la Barnovschi, Ioanichie, egumenul de la Sfântul Sava, Sofronie protegumen, Romano proegumen, egumenul de la Golia, negustorii Chirco și Gheorghii²¹. Actul de vânzare al arhimandritului Theona este întărit și de mărturia din 22 martie 1662 a marelui logofăt Cehan Racoviță, a vornicului Țării de Jos, Toma Cantacuzino, vornicului Țării de Sus, Ilie Șeptelici, a lui Nicolae Racoviță hatman și pârcălab de Suceava, Alexandru Costin vel postelnic, Iurgachie vel spătar, Gligorie vel ceașnic, Solomon Bârlădeanul vel vistiernic, Miron Bucioc vel stolnic, Toader Iurgachie vel comis, Hrisoscul vel jitnicer, Istratie vel sulger, Bejan Gheuca vel pitar, Ionașco vel orujnic/armaș, Contăș vtori logofet, Postolachie aga, Pătrașco treti logofet, Dumitrașco Roșca, Vetreș și Stroescu, vornici de gloată²². Stăpânirea asupra celor 4 bătrâni din satul Șendreni și 2 din Dănceni „cu vatră de sat, și țarină, și câmpu, și vii, și dintr-apă vaduri de mori, și din bălți cu péște, și din tot venitul” îi va fi întărită neșătorului Rustea la 25 martie 1662 de

¹⁷ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/10 (în limba greacă); idem, XXIV/11; idem, Manuscrisul nr. 592, f. 70v.; CDM, III, p. 472, nr. 2264.

¹⁸ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXVI/8; CDM, III, p. 450, nr. 2145.

¹⁹ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXVI/11; V. A. Urechia, *Notițe despre slobozii*, în „Analele Academiei Române”. Memoriile Secțiunii Istorice, Seria II, Tom IX, pp. 163-164; C. A. Stoide, *Contribuții la istoria Bisericii Moldovenești sub Ștefan Petriceicu Vodă (1672-3)*, p. 52; CDM, III, p. 469, nr. 2248.

²⁰ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXIV/5; C. Aricescu, *op. cit.*, p. 42, nr. 1742; CDM, III, p. 178, nr. 779.

²¹ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXIV/6; CDM, III, pp. 178-179, nr. 781.

²² Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXIV/6; CDM, III, pp. 178-179, nr. 781.

către domnul Eustratie Dabija²³. Vânzarea moșiei de către Theona va fi contestată de monahii de la Cașin la 24 iulie 1668²⁴.

Rustea „neguțătorul” s-a plâns lui Toma Cantacuzino, marele vornic al Țării de Jos, pentru gârla sa închisă de către domnul Gheorghe Ștefan pe care și-a amenajat două mori. Marele vornic poruncește la 27 octombrie <cca. 1661-1663> lui Necula și Andronachie, pârcălabii ținutului Covurlui, să intervină pe lângă cei care și-au construit mori pe gârla deschisă de Rustea cu propria sa cheltuială, să-i întoarcă banii investiți²⁵. Egumenul și soborul mănăstirii Cașin susțineau în 1669 cumpărarea satului Șendreni de către domnul Gheorghe Ștefan, ctitorul lăcașului monahal, de la fiii moșnenilor ce și-au vândut părțile lui Costantin cămărașul. Vânzarea către Gheorghe Ștefan este considerată în afara legii (au „vândut rău”)²⁶. Din grupul de sate dăruit ctitoriei sale de Gheorghe Ștefan la 20 ianuarie 1657 face parte și satul Șendreni²⁷. Un nou hrisov în care sunt adăugate alte sate datează din 15 februarie 1657²⁸.

Rustea se judeca pentru o moară la 26 noiembrie 1663 cu fostul călăraș Nechita și fiul său Ion, care de frica tătarilor și-au stricat casa și s-au așezat în slobozia jăluitarului. Pârcălabii de Galați (Necula și Nica) și Covurlui (Andronic și Necula) au hotărât restituirea banilor de Rustea și stăpânirea asupra morii în cauză²⁹.

În urma jalbei Rustei, domnul Eustratie Dabija reamintește la 7 decembrie 1664 lui Bejan Gheuca, pârcălabul de Galați, hotărnicia și stălpirea moșiilor Șendreni și Dănceni înfăptuite anterior. Rustea stăpânea două părți din vatra satului, doi bătrâni din Șendreni pe apa Bârladului „ori din pște ori din mori, iară pentru iazul ce-au pus ginerii Zanferei, Ghiorgghi băcalul, pre locul Rustei să cauți să-i dai parii afară să n-aibă treabă, că Rustea nu i-a face iazu pentru iazu. Așijdirea pentru iaz(u)rile de pște din Săreatiu, să ție Zanfira un un vadu din gios și altul din mijloc, și pentru o baltă să aibă a lua Rustea doa părți, și ei o parte cându va fi pște”. Zanfira și Panhilie stăpâneau o parte din vatra satului și o vie³⁰. Dumitrache Dracea

²³ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXVI/2; C. Aricescu, *op. cit.*, p. 43, nr. 1742; CDM, III, p. 179, nr. 784.

²⁴ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/19; CDM, III, p. 354, nr. 1655.

²⁵ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/30; CDM, III, p. 167, nr. 725.

²⁶ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXIV/10; idem, XXV/12; C. Aricescu, *Indice de documentele aflate în Arhiva Statului și nepublicate*, II, p. 42, nr. 1734; CDM, III, p. 386, nr. 1816; ibidem, p. 386, nr. 1817.

²⁷ Petronel Zahariuc, *Țara Moldovei în vremea lui Gheorghe Ștefan voievod (1653-1658)*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2003, pp. 504-505.

²⁸ Ibidem, p. 505.

²⁹ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/8; CDM, III, p. 226, nr. 1013.

³⁰ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXVI/3; C. Aricescu, *Indice de documentele aflate în Arhiva Statului și nepublicate*, II, pp. 43-44, nr. 1743; CDM, III, p. 242, nr. 1091

și Hrisoscul, pârčălabii de Galați, semnați în limba greacă, adevăresc la 22 aprilie 1665 mărturia Zanhirei, fiica Frâncescului, pentru via de la Dănceni, cumpărată de tatălă ei de la Corbea, unde avea și Rustea o vie³¹.

Stăpânirea Rustei asupra satului Șendreni este întărită de Iliăș Alexandru la 28 iunie 1667³². Via din Dănceni cumpărată de Rustea de la niște călugări la care ajunsese în urma plecării în Țara Românească a lui Vasile, fiul Benii, urma să fie cercetată de pitarul Bejan Gheuva în urma poruncii din 17 februarie 1668 a domnului Iliăș Alexandru. Veridicitatea jalbei lui Vasilache, fiul Benii, îi readucea dreptul de stăpânire conform zapisului lui Vasile și restituirea zeciuielii luată de Rustea³³.

Disputa cu Bejan pentru locul și via din Șendreni este adjudecată de Rustea neguțătorul în fața pârčălabilor de Galați - Hrisoscul și Iane Peicul – la 23 septembrie 1668³⁴. Judecata dintre Rustea și monahii de la Cașin continua și la 5 februarie 1671, când cei din urmă nu s-au prezentat la hotărâțul fixat, Gheorghe Duca cerându-le să meragă să-și aleagă părțile de la Șendreni pentru eliminarea gâlcevii³⁵.

Fostul mare pitar Bejan Gheuca, starostele de Putna, primește porunca domnească din 11 iunie 1671 în vederea cercetării pricinii fraților Vasilachie și Mihalcea cu Rustea pentru via din Șendreni și vadul de moară din hotarul Vlășineștilor³⁶.

Rustea cumpără la 2 februarie 1675 de la Enachie și ai săi o casă cu loc ale Alexandrei, mătușa lor, cu 130 de lei³⁷.

Rustea are o fiică, **Safta**, continuatoarea afacerilor sale, care împrumută pe vistiernicul Gheorghe Ursachi, prin omul ei de la Constantinopol, cu suma de 3100

³¹ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/9; CDM, III, p. 255, nr. 1150.

³² Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/11; C. Aricescu, *Indice de documentele aflate în Arhiva Statului și nepublicate*, II, p. 43, nr. 1738; CDM, III, p. 323, nr. 1497.

³³ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXVI/1; C. Aricescu, *Indice de documentele aflate în Arhiva Statului și nepublicate*, II, p. 43, nr. 1741; CDM, III, p. 341, nr. 1590.

³⁴ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXVI/10; CDM, III, p. 361, nr. 1688.

³⁵ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/16; C. Aricescu, *Indice de documentele aflate în Arhiva Statului și nepublicate încă*, în „Revista Istorică a Arhivelor României”, Broșura II, p. 43, nr. 1740; CDM, III, p. 426, nr. 2022.

³⁶ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXVI/13; C. Aricescu, *Indice de documentele aflate în Arhiva Statului și nepublicate încă*, Broșura II, p. 44, nr. 1747; CDM, III, p. 437, nr. 2079.

³⁷ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/17; Ioan Caproșu, *Documente privitoare la istoria orașului Iași*, volumul II, *Acte interne (1661-1690)*, Iași, Editura „Dosoftei”, 2000, pp. 387-388, nr. 425; CDM, III, p. 502, nr. 2418.

de lei³⁸. Marii boieri decid la 13 aprilie 1686 plata datoriei vistiernicului Ursachi cu vite, odoare și sate ale acestuia. Jumătate din satul Hulturești (Vulturești) de la ținutul Vasluiului a fost evaluat la 200 de lei. Încercarea eșuată de răscumpărare a satului Vulturești din 4 februarie 1691³⁹ a lui Solomon Costache, biv vătav de aprozi, ginerele lui Ursachi, a fost urmată de acceptul domnului Constantin Cantemir din 7 martie 1691 pentru vinderea satului de Safta Rustea⁴⁰, cumpărat la 13 aprilie 1691 de către marele vistiernic Iordache Ruset⁴¹.

La 16 iulie 1704, **Dumitrașco** și **Enachi**, feciorii Saftei, se judecau cu egumenul mănăstirii Hangu pentru un loc din hotarul moșiei Băiceni⁴².

Pârcălabii de Galați, Iacumis și Ștefan, dau mărturie la 28 aprilie 1724 lui **Enachi Rustea**, pentru o casă ridicată pe locul său de un Tatul și fratele său⁴³. Un alt urmaș al lui Rustea pare a fi **Costantin/Constantin** Rustea, a cărui fiică **Anița** dă la 20 iulie 1728 un zăpis vărului său **Ghiorghiță**, fiul lui Enachi, pentru moșia Șendreni pe care o au „depreun(ă)” și prin care decide: „După moartă să hie a văruiemiu lui Ghiorghiț(ă), altu nime să n-aibă a s(e) amesteca și toate zăpisăli, ispisoaci, mărturii, cărți domnești ce scriu pentr-acea moșii Șendreni hiind la mânuli meali, le-am dat la mâna văruiemiu lui Ghiorghiț(ă)”. Din neamul neguțitorului Rustea se trage și **Chiriac**, „care au fost sterpu, ficiori n-au avut”⁴⁴. La 15 octombrie 1687, Chiriac Rustea cumpără trei răzăoare în Blânzi, comuna Corod⁴⁵. Pomelnicul din 1817 îi menționează pe Enache și Ghiorghiță Rustea, Costandin Rustea, **Savin** și **Soltana** Rustea cu fiii lor: **Ion**, **Păladi** și **Iordachi**⁴⁶.

Un izvod din 28 martie 1762 atestă pe **Savin Rustea** din Galați și fiii săi **Iordachi Rustea** și **Ion Rustea**⁴⁷, cei din urmă judecându-se pentru zestrea părintească la 28 martie 1762. Savin Rustea a fost căsătorit cu Soltana. Pierderea lucrurilor însemnate într-un sinet de către Iordache Rustea va fi urmată de judecata cu Ion Rustea, susținut de Soltana, mama celor doi, și hotărârea pârcălabului de Galați pentru Iordache: „ca să plătească cu o parti de moșii ce o au ei a triia parte la

³⁸ Toma Gh. Bulat, *Documentele Mănăstirii Văratec*, Chișinău, Tipografia „Tiparul Moldovenesc” 1939, pp. 107-108, nr. XXX; Paul Păltănea, *op. cit.*, pp. 69-70; Mircea Ciubotaru, *Comuna Vulturești, I, Studiu de istorie socială. Onomastică*, Iași, Casa Editorială Demiurg, 2003, pp. 21-22.

³⁹ Toma Gh. Bulat, *op. cit.*, p. 112, nr. XXXIII.

⁴⁰ Ibidem, pp. 31-32, nr. XXVII.

⁴¹ Ibidem, pp. 113-114, nr. XXXIV.

⁴² Paul Păltănea, *op. cit.*, pp. 69-70; vezi și nota 87.

⁴³ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/20.

⁴⁴ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/21.

⁴⁵ Paul Păltănea, *op. cit.*, p. 69, nota 84; citează Biblioteca Academiei Române, Documente istorice, MDXLII/180.

⁴⁶ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/33.

⁴⁷ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/23.

Șăndreni și la Dănceni, din ținut(ul) Cohurluiului. Și au rămas Ion Ruste să stăpânească parte lui Iordache Ruste, cum și ce(a) părintască, adică parte lui Iordachi să o stăpânească pentru lucrurile ci le luas(e), iar parte părintască o stăpânească tot Ion, pentru grija lor⁴⁸. Cei trei bătrâni din moșia Șăndreni au revenit lui Ion/Ioan (două părți) și Iordache Rustea (o parte). „Iordache întâmplându-se de au făcut un furtușag cu un sipet cu multe lucruri scumpe”, dovedit de pârcașia de Galați, „s-au dat platnic să dea toate lucrurile ce au furat sau din partea lui de moșie să fie lipsit dintr-un bătrân”. Astfel, partea de moșie a lui Iordache Rustea ajunge la fratele său Ioan⁴⁹.

Ioan și Anița Rustea erau „trăitori în partea Galațului, iar după vremea răzmiriților” s-au așezat în Crucea de Jos, ținutul Putna⁵⁰.

Vornicul Ion Chiperi din satul Crucea de Jos, împreună cu frații lui, Gheorghe și Nedea, vând la 29 aprilie 1810 lui **Pălade Rustea** o jumătate de pogon și jumătate de hirtă loc de siliște de pe valea Crucii de Jos. Pălade Rustea vinde lui Dositei la 6 noiembrie 1811 locul amintit⁵¹. Vornicelul Ion Chiperi vinde 27 stânjeni gospod la 2 aprilie 1813 ieromonahului Dositei, nacealnicul „schitului ot Cruce” „în hotarul Crucii de Gios în valea mănăstirii din bătrânul Buzăene, care moșie iaste din moșia Bogdani(i) despre soare apune iar peste vale până în zarea dealului în gardul viilor măn(ă)stirii Răchitoasei, precum mergu toate hlizăle pe vale din zare în zare și iarăș din sus de aceasta iaste altă funie locul ce l-am fost vândut lui Pălade Ruste și l-au cumpărat părintele de la Pălade și cu zapis de la mine de vânzare, și cât loc mai trece la deal iarăș l-am dat danie părintelui până în gardul vii lui Ion Rustea ...”⁵².

Ioan Rustea cumpăra la 6 iunie 1805 de la vornicul Apostu Popa și Ion Hortolomei un pogon de loc sterp „din Pripor spre soare apune”, alături cu viile Susanului, stăpânite tot de cumparator, la care se adaugă o jumătate de pogon și 14 prăjini. Părinții vânzătorilor au cumpărat la rândul lor locul de la un Chițcan. În același timp îi mai vinde lui Ion Rustea și preotul Teodor o hirtă de loc⁵³.

Ioan Rustea din Crucea de Jos a fost căsătorit, așa cum am văzut mai sus, cu Anița, călugărită cu numele Anastasia după moartea soțului, întâmplată înainte de 8 martie 1815. Anița, la „vremea bătrânețelor ... agiungând și fiind făgăduită ca să eu cinul călugării” s-a rugat ieromonahului Dositei, nacealnicul schitului de la „Cruce de la Braz(i)” pentru a o învrednici „acelui cin îngeresc la schitul sfinții sale la Cruce”, unde era înmormântat Ioan Rustea. Cu prilejul înmormântării, Anița

⁴⁸ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/22

⁴⁹ Arhivele Naționale Iași, Manuscrisul nr. 592 (Condica Mănăstirii Brazi), f. 66.

⁵⁰ Ibidem, f. 65v.

⁵¹ Arhivele Naționale Iași, Manuscrisul nr. 592 (Condica Mănăstirii Brazi), f. 18v.

⁵² Ibidem, f. 19.

⁵³ Ibidem, f. 28v.

Rustea dăruiește schitului un pogon de vie pe care l-a avut în Satul Nou, cumpărat de la Ștefan Hotnog. La primirea cinului monahal la 8 martie 1815 mai dăruiește două pogoane „și mai bine vie tânără” din moșia Crucea de Jos „drept schit în costișe spre răsărit, cari iaste cu loc cu tot deosăbind numai o hirtă de loc colțul de(s)pre viia lui **Vasile Țirul**, ginerile meu, ce am dat fiicei lui Spiridon Vlădinei”. Mai adaugă 4 căzi, 2 buți, un cântar, o oacă de aramă „puindu-ne numele și la pomelnicul cel mare a fericitilor ctitori întru veci de veci pomenire”. Actul de danie este întărit de Mihalce Rustea, Stan Mungiul sin Hriste Mungiul, Pălade Rustea, Sandul Rustea, Chirila Rustea, Vasile Țârul zet Rustea, Spiridon Rustea și ieromonahul Serafim (martor)⁵⁴.

Monahia Anastasia (Anița Rustea) dă danie și afierosire cei trei bătrâni din Șendreni și Dănceni la 9 aprilie 1817 „partea soțului meu ... sf(â)ntului schit de la Brazi din Crucea de Gios din ținutul Putnii, unde să cinstește și să prăznuiește hramul Sf(â)ntului Marelui Mucenic Gheorghie purtătorul de biruințe ... având și schitul datorie pentru chivernisirea și hrana mea cât voi fi în viață iar după moarte iarăș să mă grijască după rânduiala creștinească până la trii ani. Iar la acei trii ani să mă dezgroape și să mă pomenească împreună cu pre soțul meu, împreună cu ctitorii de-a pururea, iar mai ales la Sfinții Mai Mari Voevozi Mihail și Gavriil la luna noemvrie în 8 să facă totdeauna parastas și Sf(â)nta Liturghie pomenind aceste nume: Enache cu tot neamu(l), Gheorghită cu tot neamul, Costandin cu tot neamul, Savin cu tot neamu(l), Ioan cu tot neamul, Pălade cu tot neamul, Iordache cu tot neamul, Mihalce, Catrina cu fii lor, Spiridon, Stanca și fii lor, Pălade, Sanda și fii lor, Sandu, Sanda și fii lor, Chirilă, Marie și fii lor, Stanciul, Marie și fii lor și cu tot neamul lor”. Diata este semnată de: Anastasia monahia, Mihalce Rustea, Chirilă Rustea, Spiridon Rustea, Costandin Gălășan, staroste de neguțitori, Sandul Rustea, Pălade Rustea, Pătrășcan preot sin protopopol Pavel Cheleş, Theodor preot sin sin diaconul Toader Bodea ot Panciu, Gavril, nacealnicul de la Dumbrăvița, Lupu, preot ot Panciu. Diata va fi adevărită la 10 aprilie 1817 de Neculce Bălănescu, iar la 14 iunie încredințată de Stărostia Putnei (Dimitrie Pilanos și Grigore Caragea)⁵⁵. Ieromonahul Dosithei, nacealnicul Schitului Brazi, a primit la 15 iulie 1817 și 55 de zapise, cărți domnești și alte scrisori ale părților de moșie din Șendreni și Dănceni⁵⁶.

Pomelnicul din 1817 mai atestă pe: **Mihalce** și **Catrina, Spiridon** și **Stanca, Pălade** și **Sanda, Chirilă** și **Maria**, iar numele lui Vasile și Catrina sunt tăiate⁵⁷. Probabil că sunt urmașii fraților Ion, Păladi și Iordachi Rustea, fiii lui Savin

⁵⁴ Ibidem, f. 29-29v.

⁵⁵ Ibidem, f. 66-67.

⁵⁶ Ibidem, f. 71.

⁵⁷ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/33.

și Soltana Rustea⁵⁸. **Enache Rustea** scrie la 14 iunie 1818 preotului Dionisie în disputa cu serdarul Corne pentru o jumătate de moșie, unde să aducă și pe Mihalce Rustea⁵⁹, a cărui prezență este cerută și de serdarul Manolachi Radovici la 6 iulie 1818, „ce să află acolo sau la Ruginești și oriunde să va fi aflând”⁶⁰.

Stanciul Murugiul (Stan Mungiul), ginerele răposatului **Ioan Rustea**, se învoia la 15 ianuarie 1818 cu Dosithei, egumenul schitului Brazi, pentru partea de moșie din Șendreni dăruită de monahia Anastasia, soacra lui, pe care o ținea el în posesie, să plătească arenda în valoare de 300 de lei până la 23 aprilie 1820, urmând să o arendeze pe 10 ani și să plătească 200 de lei anual⁶¹. Necula Vâlsan ținea pe Maria, o altă fiică a lui Ioan Rustea.

La 16 mai 1838, Mihale Hristodor grecul împresura șase bătrâni din moșia Șendreni dăruiti schitului Brazi de „neguțitorul” Rustea. Starețul Dimitrie și soborul schitului Brazi se învoiau la acea dată cu Necula Vâlsan pentru a-i scoate de sub împresurarea grecului Hristodor, dându-i în schimb moșia în posesie pe o durată de doi ani, revenindu-i și veniturile grecului pe șapte ani⁶². Locul nearat de pe moșia Rustea a schitului Brazi va fi arendat la 2 aprilie 1837 comisului Gh. Costandin de către comisul Gligoraș Tuduraș pe o perioadă de trei ani cu o sumă anuală de 100 de lei⁶³. Ieromonahul Dimitrie, starețul schitului Brazi, apelează la epitropia Sfântului Mormânt la 21 septembrie 1840 în vederea intervenției pe lângă domnul țării în pricina părții de moșie stăpânită nedrept de grecul Necula Hristodul⁶⁴. Răspunsul epitropiei survine la 6 noiembrie 1840, care a ales o intervenție a monahului Teofilact pe lângă epitropia din Moldova⁶⁵. Teofilact, egumenul schitului Brazi, cere la 25 iunie 1843 învoirea mitropolitului Moldovei pentru a se deplasa la București în pricina împresurării de către cu grecul Hristodul a bucății din moșia Șendreni a schitului și a mănăstirii Cetățuia, aflată în Țara Românească⁶⁶. Teofilact apelează și la ajutorul consulului rus de la București la 18 iulie 1843, 10 august 1843⁶⁷, 1 septembrie 1843 (la consulul Vladimir Pavlovici Titov)⁶⁸ și 20 iulie 1844 (la același

⁵⁸ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/33.

⁵⁹ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/34.

⁶⁰ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXVI/14.

⁶¹ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXIV/14.

⁶² Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, IV/7.

⁶³ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, IV/31a.

⁶⁴ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, IV/44.

⁶⁵ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, IV/45.

⁶⁶ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, IV/56.

⁶⁷ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, IV/57.

⁶⁸ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, IV/59.

consul)⁶⁹. Apărarea drepturilor schitului asupra moșiei Șendreni va fi continuată de Teofilact monahul prin vechilimeaua starețului Ilarion din 5 februarie 1846⁷⁰.

Asesorul judecătoriei ținutului Covurlui – maiorul Pavlov – raporta la 12 octombrie 1848 cercetările întreprinse fără nici rezultat asupra împresurării părții schitului Brazi din hotarul Șendrenilor dinspre hotarul mănăstirii Cetățuia, urmate de porunca nr. 1869 prin care avea să se dea „sfârșit localnicii cercetări prin aplicație și a documenturil(o)r vechi”, stabilind și un termen la 20 noiembrie 1848. Documentele schitului Brazi păstrate în arhiva mitropoliei se găseau însă la spătarul Vasiliu din timpul când ocupase funcția de director și care nu se afla în capitală, ralițăți aduse la cunoștința judecătoriei la 15 noiembrie⁷¹.

Remarcăm răpirea de către megieșii părții din Galați (Șendreni) la data împosesiurii egumenului Costandie (ante 1845) a 30 de fâlci, suprafață ce se ridică la 1849 peste 150 de fâlci⁷².

DOCUMENTE

1. <1650-1660> decembrie 31, Galați

† Adecă iau¹, Chisar, din sat din Părdălicești, însămi pr(e)² meni mărturisescu cu cest zăpis al miu cum am vândut a me dreptă ocină (a) patra parte de sat de Șendreni cu vie cu tot drept 24 de galbeni de aur lui Șerban și frăține-seu lui Dragomir. Și într-aceasta tocmală au fost mulți o(a)meni buni și bătrâni, anume Șerbu p(â)rcălabul, și Tatul cu fiu-său din sat din Șe(n)dreni, și Sin (?) ot tam, și Tatul Atrijănie ot tam, și Stoica ot tam, și Tufă ot tam, și Cârste ot tam, și Panco ot tam, și Dragomir ot tam, și Panciu ot tam, și Dumitrașco Frănucl ot Dăiceni, și Stârpar ot tam, și Mane ot tam, și Radul Beliporcu, și Bujor ot tam, și Ivașco ot tam, și Marco Vanghilestul ot tam, și Țapul ot tam, și I(o)²n ot tam, și Plo(a)e ot tam. Și s-au prilejit acolo în(tr)²-aceasta tocmală și popa Franța din Brăilă, și Ianachi (ot)² tam, și Ghenghi² (ot tam)², și Stanciul ot tam, și N(e)d(el)co² (...) ² mai sus scris 24 de galben(i) de aur din casa Barbului de Dăiceni și s-au băut adălmaș cu acești o(a)meni buni cu toț(i). Și (de)² mai mare credința am scris iau¹ Niculaiu Muste(a)ță.

V Гълаци д(є)к(є)мвріє) лѧ <31> д(ь)н(и).

⁶⁹ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, IV/62.

⁷⁰ Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, IV/63, 64.

⁷¹ Arhivele Naționale Iași, Fond Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice-Moldova (FMCIP-Moldova), dosar 103/1845, f. 102-103v.

⁷² Ibidem, f. 142v.

<Pe verso>: dec(em)vr(ie) 31, făr(ă) an. Zapisul lui Chisar din Părdălicești prin care își vinde partea sa din Șândreni cu vie cu tot drept 24 # lui Șărban și frăține-său Dragomir. Acesta rupt la îndoituri, curmată ruptura. N. 26 27.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/27. Original, difolio (32,5 x 20,5), rupt, filigran, cinci sigilii inelare, patru în fum și unul în tuș.

EDIȚII: CDM, II, p. 417, nr. 2150 (rezumat).

¹ eu.

² rupt.

2. <În 1651 (7159) iunie 16>

† Eu Leahul vătah și cu toată ceata no(a)stră scriem și mărturisim cu cestu zapis al nostru, cum noi vendem toți cu toții moșie¹ lui Béjan Tufăi și a frate-său lui Hilip, și viile și moșie. S-au apucat Brăsan² cel bătrân de Șendrene și au dat ban(i) gata birul lui vodă zece galbeni dinainte Margeni și a mulți o(a)mini buni, anume Tatul ot Vlășănești, și Vlad ot tam, Iasomiie ot tam, i Radul ot tam, i Drag ot Corlătești, i Toader Angheliescul ot Lu(n)giști, i Costantin Ciutac dé Bornărește cu tuț(i) frații săi, și Niștiut ot Brăniști, Ad(r)ian ot Idești, i Costin ot tam, i Ștîfan (?) ot Dănceni. D(e)-a aceasta scrie și ne punem și dégitele.

† Eu, popa Ion ot Șerbești am scris.

<Pe verso>: În grafie latină, probabil de archivist: <ante 1651 (7159) iun(ie) 16> (Brazi XXV/18); În grafie chirilică: Făr(ă) an, făr(ă) lună. Zapis scris de popa Ion ot Șărbești că Leahul veati cu toată ceata lor vând moșia lui Băjan Tufăi și

altora. Și prin multe locuri neînțelegătoare cuprindirea. Pe 1 filă hârtie, vechiu și rupt la 1 capăt.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/24. Original (31 x 21,5 cm.), rupt, filigran.

EDIȚII: CDM, II, p. 422, nr. 2188 (rezumat).

¹ Rupt.

² Bârsan.

3. 1651 (7159) iunie 16, Iași

† Adecă eu, Baba Celebi postelnicul, feciorul lui Curtu Celebii, scriu și mărturisăscu cu cest zăpis al miu pentru rândul unii oceni, anume Șendréni, de la ținutul Covurluiului, partea den sus, lângă Gălați, cu acea ocen(ă) au fostu zălojit la Lăbașea și la cu¹ Costantin cămărașul dreptu treidzăci de galbeni de Tufă, și de Tatul, și cu alți răzəsi pentru cislă den dzilele lui Bărnovschii vodă, cum au mărturisit Tatul și cu feciorul său cu Drăgan, și cu Vlat de Vlășenești, și Ichnat de-acolea, și vătavul Voicul de-acolea, au mărturisit înaintea Parăi pârcălab de Gălați, ei vândzându, mărturisindu pentru acea ocen(ă) atâtea oameni, am luat acei 30 ughi de la Bejan și de la (M)²ârdzucul, și de la Ioan. Și le-am dat moșiaa înapoi, ca să-și ție moșiaa, denaintea lui Vas(i)lie vornicul, și izbășea Procopie, și Buiac ot Dănceni, și Gligori ceprăceariul ot târg Iași, și Oprea Munteanul ot târg Iași, și Pană, slug(a) dumisale lui Iordachie visternic zăt Luca Brăniștér. Au fost acești oameni toți într-această tocmal(ă) ca s(ă) nu mai aibu eu nici o treab(ă), nici eu, nici neme den țeamenția³ mea în veace de veaci, ca s(ă) știe.

Pre mai mari credință ne-am pus și (pe)ecețile ca s(ă) știe.

V ІѠс, *зрнѠ <7159 / 1651> юн(іе) шѠ <16>.

(...) <m.p.>.

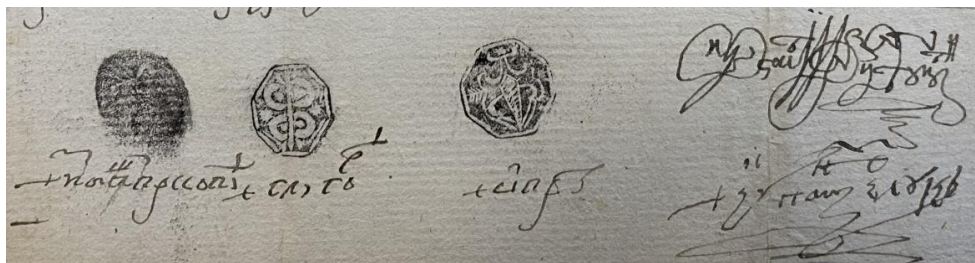
† Izbaș Precopii.

† Gligori.

† Oprea.

† Eu, Panu.

Eu, Lucă.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/18. Original (29,5 x 21, 5), filigran, trei sigilii inelare în fum.

EDIȚII: CDM, II, p. 422, nr. 2189 (rezumat).

¹ Așa în text.

² Rupt.

³ semenția.

4. 1661 (7169) martie 19, Iași

† Иѡ СТЕФАН ВОЕВОДА, Б(Ѧ)ЖІЮ М(И)Л(Ѧ)СТІЮ, Г(Ѧ)СП(Ѧ)ДАРЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОИ. Dat-am cartea domniei méli rugătoriului nostru lui Feona² arhimandrit, ce-au fostu egumăn la mănăstiri la Gălata de Sus, să fie tari și putérnic cu cartea domniei méle a-ș(i) ținé și a-ș(i) apăra a lui drepte ocini și vii ce sintu drepte cumpărăhuri pre banii lui: Concești, la ținutul Putnei, cari au cumpărat de la Irina, nora lui Chiric(a) pitar, și satul Șendreni, ce sintu în ținutul Covurluiului, cu vadu de moar(ă) ce iaste pre Bârladu, și cu vii carile îi sintu lui cumpărăhuri de la Baba Cilibi, doao părți, și o parte ce-au cumpărat de la moșiéni, și satul Pășcani, ce sintu iar(ă)și la Covurlui, cu vii, cu vadu de moar(ă) la Prut, doaoșprădzece părți, cari părți au cumpărat de la Iane păharnicul și giu(m)ă)tate de la moșiéni, și un vadu de moar(ă) ce au cumpărat de la Alic(s)¹andru, ficiorul lui Costin, ce iaste pre gârla P(u)¹nei în céia parte, și un vadu d(e m)¹oar(ă) ce-au cumpărat de la Axintie călărașu, și vii ce sintu la Cruci, cumpărăhuri pre banii lui, și la Clipicești, ce-au cumpărat pre banii săi, cari vii au cumpărat de la Neculai și la Chiriiacu, și de la Silioneasă, și de la Paraschiva, și viile ce sintu la Drăgănești, ce au cumpărat de la Feodos.

Pentru acéia să fie volnic a le vindi și a faci ce-i va fi voia, pentru căci domniia mea m-am milostivit și i-am dat să fie iar(ă)și pre sama lui cu tot vinitul, iar altu nime să nu să amésteci, nici boiar, nice altu nime fără(ă) dânsul, iar cui va părea cu strâmbul, să vie să-și întrebe cu Feona². ИНАК НЕ БЪДЕТ.

V Ис, *зрѣѣ <7169 / 1661> март(іе) ѿ <19>.

† СЛАМ Г(ОС)П(О)Д(И)НЪ ВЕЛАЛ.

Иѡ ШЕФАН ВОЕВОДА <m.p.>.

(...) <m.p.>.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/5. Original, difilio (30,5 x 21 cm.), filigran, rupt la îndoituri, pătat, sigiliu inelar în ceară roșie, deteriorat.

EDIȚII: CDM, III, pp. 153-154, nr. 658 (rezumat).

¹ Rupt.

² Theona.

5. <Cca. 1661-1663> octombrie 27, Iași

† Тома Катакозино вел двурник Долѣки Земли. Scriem la a noștri prieten(i), la Necula și la Andronachie, pârcălabii de ținutul Covurluiului, sănătate. Întâi dăm știre că ni s-au jeluit Rustea neguțătoriiul dzâcându că au săpat și au deșchis gârla unde au fost închisă de Ghiorghie Ștefan vod(ă) și ș-au pus și 2 mori. Pentru acesta lucru să socotiț(i) cine-ș va pune moară acoloa într-acea gârl(ă) unde au dișchis Rustea cu cheltuiala sa și cine va fi pus, tot să aibă a întoarce cheltuiala ce-a fi cheltuit și cât va dzici cu a lui suflet, iar cui va părea cu strâmbul să vie de faț(ă). Aceasta scriem.

V Ис, окт(омврие) кз <27>.

Ѳз, Тома ворник, искал <m.p.>.

<Pe verso>: oc(tom)vr(ie) 27, făr(ă) an. Poronca vorn(i)c(u)lui Țării de Gios Toma Cantacuzino lui Neculai și Andronachi, pârcălabii de Covurlui, ca oricine va fi făc(u)t moară pe gârla morii lui Rustea să-i întoarcă cheltuiala, el încep(e) (?), fiind dreaptă a lui; No. 30.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/30. Original (31 x 20,5); Datat după Toma Cantacuzino mare vornic al Țării de Jos din documentul cu data 1660 (7168) ianuarie 31 și 1665 (7173) aprilie 25 și Necula pârcălab de Galați din documentul cu data 1663 (7172) noiembrie 26.

EDIȚII: CDM, III, p. 167, nr. 725 (rezumat).

6. 1662 (7170) ianuarie 15, Iași

† Иѡ Истрате Давижѡ воевода, Б(о)жїю мил(о)стїю, Г(о)сп(о)даръ Земли Молдавскон. Dat-am cartea domniei méle rugătoriului nostru lui Feuna¹ arhiema(n)drit, ce-au fostu egumăn la mănăstirea Cașinului, să fie volnic cu cartea domniei méle a ținē și a-și apăra a saale dirépte ocine și vii care îi sintu dirépte cumpărături pre ai săi direpți bani, anume: satul Conceștii, ce iaste în ținutul Putnei, părțile ce au cumpărat de la Erena, nora lui Chiric pustariul, și patru părți din sat din Șendréni, ce sintu în ținutul Covurluiului, cu vad de moară pre apa Bârladului și cu vii, care îi iaste lui cumpărătură de la Baba Cilibii, și doao părți ce au cumpărat de la moșnéni iarăș aceľuia sat Șendrénilor, și satul Pășcanii, ce sintu iarăș la Covurlui, cu vii și cu vad de moară pre apa Prutului, ce să fac doaosprădzăce părți dintr-acela sat, care părți au cumpărat de la Iane păharnicul, și giumătate de sat de la moșnéni satului scrie mai sus, și un vad de moară ce-i iaste cumpărătură de la Alecsandru, ficiorul lui Costin, ce iaste în gărla Putnei din céia parte, și altu vad de moară ce-i iaste iarăș cumpărătură de la Acsintie călărașul, iarăș de acolo, și niște vii ce-i sintu iarăș cumpărătură la Crucea de Gios, și alte vii la Clipicești, (car)²ii vii au cumpărat de la Neculaiu și (d)²e la Chiriic, și de la Simioneasă, și de la Parascheva.

Pentru acéia să fie volnic a le v(ind)²e și să facă cu moșiele saale ce-i va fi voia, pentru căce domniia mea m-am mil(o)stivit și i le-am dat să fie pre sama lui cu tot vinitul, iară altu nime să nu să améstece, nice boiari, nice călugări, nice altu nime, ce ca să-i fie lui dirépte moșii, căce le-au cumpărat pre ai săi direpți bani și are cărții de întăritură și de la Ștefan vodă. Altu nime să nu să améstece. **Инак не вѡдет.**

V Иѡ, в(ѡ) л(ѡ)то \times зрѡ <7170 / 1662> м(ѡ)с(л)цѡа ген(арїе) еѡ <15> л(ѡ)ни.

† Слѡм г(о)сп(о)д(и)нѡ казал.

Иѡ И(с)тратини Давижѡ воевод(ѡ) <m.p.>.

Глигорн <писал>.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/6. Original, difolio (38 x 25,7), filigran, rupt, lipsă 2/3 din fila a doua, sigiliu inelar în ceară roșie, stricat.

EDIȚII: C. Aricescu, *Indice de documentele aflate în Arhiva Statului și nepublicate încă*, în „Revista Istorică a Arhivelor României”, Broșura II, p. 43, nr. 1736; CDM, III, p. 173, nr. 755 (rezumat).

¹ Theona.

² Rupt.

7. 1662 (7170) martie 20, Iași

† Иѡ Евстратіе Давиж(а) воевода, Б(о)жіею м(и)л(о)стію, Г(о)п(о)даръ Земли Молдавскон. Adecă au venit înnaintea noastră și înnaintea a tuturor alor noștri moldovenești boiari a mari și a mici, priiatinul nostru dumnealui Rustea neguțătorul și ne-au arătat un zapis de cumpărătură de la mâna lui Theona arhimandritul ce-au fostu egumen la Galata, scriindu și mărturisindu într-acest zapis cum el de bună voia lui de neme nevoit, nice silit, au vândut a lui dreaptă ocină și moșie satul Șendréni, patru bătrâni, ce să fac patru părți, și din sat din Dănceni doi bătrâni ce să fac iar doaă părți ce înlă cu satul cu Șendréni la un loc la hrană și la toate treabele, cu vatră de sat, și ț(a)rină, și cu loc de fânață, și cu vii, și cu vaduri de mori, și cu baltă de pște, și cu tot vinitul din tot locul, ce iaste la ținutul Cohorlului, pre apa Bârladului. Acélea părți de ocină au vândut părintele Theona arhimandritul dumisale Rustei neguțătorul dreptu noaă sute de lei bătuț(i) toți banii gata, și i-au plătit toți banii deplin întru mânule lui Theona arhimandrit dinnaintea a toți boiarii domniei méle, ce acélea părți de ocină sintu de cumpărătură lui Theona arhimandritul pre ai săi drepti bani, dreptu cinci sute de taleri bani buni de la Baba Celibi, feciorul lui Curtu Celibi, doaă părți de ocină den Șendréni, iară doaă părți de ocină din Dănceni, iar lui i-au fostu cumpărătură de părintele său de Curtu Celibi de la mulți răzeși. Și așijderea doi bătrâni din cei patru bătrâni din Șendréni ce mai sus sântu scriș(i), iar sântu cumpărătură părintelui Theona de la răzeși moșnéni drepti din Șendréni, anume de la Bârsan den Șendréni, și de la Bejan să(n) brat eg(o) Filip, și de la Costantin, nepotul Stoicăi, și de la Căcățuiu cu Marica Oneasă din partea Dancăi dășta Ion părcalab, și de la Dragul, nepotul lui Tudorie Sănoae, și de la Ion, feciorul Mărzacului, cu surori(le)¹ sale Petca și M(a)riia, și Marica, fata lui Bălan, și de la alți răzeși, carele să fac doi bătrâni partea din sus den sat den Șen(dr)¹éni. Acéstea doaă părți sintu de cumpărătură, iar părintelui Th(eona)¹ dreptu o sută și șesedzăci și optu de ga(lbeni)¹ (de la)¹ acei mai sus scriși răzeși, toți banii gata le-au plătit. Pentr-aceéia și domniia mea deaca am vădzut de a lor bun(ă)¹ vo(ia)¹ (toc)¹ mală și plată deplină dinnaintea a toți boiarii domniei méle, precum i-au plătit toți banii deplin 900 de lei bătuți pre acel sat Șendréni, ce sântu patru bătrâni cu părțile din gios și din sus, și cu vii, și cu țarină, și cu vaduri de mori, și cu fânațuri, și cu baltă de pște, și cu tot vinitul din tot locul, și acélea alte doaă părți de sat din Dănceni, iar cu tot vinitul, cum au înlă de v(e)ac, domniia mea încă am dat și am întărit după plată ce-am vădzut dumisale priiatinului nostru ce mai sus scriem, Rustea neguțătorul, cu acela sat Șendréni cu doaă părți de ocină din Dănceni, ce sânt la ținutul Cohorlului, pre apa Bârladului, ca să-i fie și de la domniia mea dreaptă ocină și moșie, și cumpărătură, cu tot venitul, și uric, și întăritură, neclătit nici dănoară în véci. Și uricul, și drése de întăritură, și zapise de la răzeși încă s-au

dat pre mâna dumisale Rustea neguțătoriuл, toate pre acela sat Șendrénii și pre doi bătrâni din Dăncéni, câte au fost la mâna părintelui Theona cându i s-au dat și banii.

И ин да сѣ не ѡмишает прѣд сим истин ниѡ листѡ.

Оу Иссох, в(ъ) л(ѣ)то „зрѡ” <7170 / 1662> м(ѣ)с(а)ца март(іе) к(ъ) <20> л(ъ)нь.

ГЛАМ Г(О)СП(О)Д(И)НЪ КАЗАЛ.

РАКОВИЦ(Ъ) ЧЕХАН ВЕЛ ЛУГ(О)Ф(Е)Т <m.p.>.

АПОСТОЛ <ПИСАЛ>.

АЗ, ПЪТРАШКО ДАНО(ЛО)ВИЧ ТРЕТИ ЛУГ(О)Ф(Е)Т.

<Pe verso-ul filei a doua>: 7170 mart(ie) 20; 186 ani; † Исписок за потвържденіи на селѡ Шендрѣніи от властѡ Кохоравю да с(а) знает <† Испisoc de confirmare pentru satul Șendrenii de la ținutul Cohurlui ca să se știe>.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXIV/5. Original, difolio (43,3 x 29,2 cm.), filigran, rupt la îndoituri, sigiliu mijlociu în ceară roșie, căzut; ibidem, IV/1, nr. 1. Copie; ibidem, XXIV/9. Copie adevărită de judecătoria ținutului Putna în 1836 august 21 (de Iordache Milu paharnic și M. Hristodor); idem, Manuscrisul nr. 592 (Condica mănăstirii Brazi), f. 68 (toate au data mai 20).

EDIȚII: C. Aricescu, *Indice de documentele aflate în Arhiva Statului și nepublicate încă*, în „Revista Istorică a Arhivelor României”, Broșura II, București, Imprimeria Statului, 1876, II, p. 42, nr. 1732; CDM, III, p. 178, nr. 779 (rezumat).

¹ Rupt.

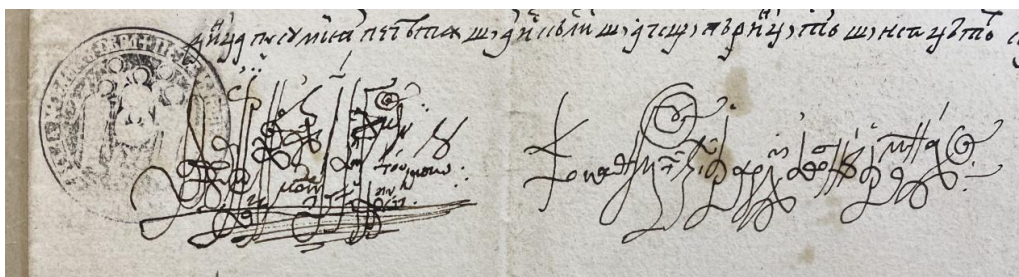
8. 1662 (7170) martie 21

Adecă eu Theona arhimandritul, ce-am fost egumenu la Galata din Deal și la mănăstirea de Cașin, scriu și mărturisescu cu cestu zăpis al meu de neme nevoit, nice asuprit, ce de bună voia mea am vândut satul Șendrénii patru bătrâni și din Dăncéni doi bătrâni, ce înblă cu Șendrénii la un loc la toată hrana și la preț, ce sântu la ținutul Cohorluiului, pre apa Bârladului. Acélea am vândut dumisale Rustei neguțătoriuл dreptu noă lei bătuți, și mi-au plătit dumnealui toți banii deplin la mâna mea, ce acéstea părți de ocină ce să fac un sat întreg le-am cumpărat eu pre drepti banii miei dreptu cinci sute de lei bani buni de la Baba Celebi, ficiorul lui Curtu Celebi, doă părți de ocină din sat den Șendrénii, iar doă părți de ocină din sat din Dăncéni, iar lui i-au fost cumpăratu de la tată-său Curtu Celebi, acéstea părți de ocină de la mulți răzeși. Și așjidirea doi bătrâni din cei patru bătrâni din Șendrénii

dintâiu, iar mie-mi sântu cumpăratură de la răzêși moșnêni din Șendréni de la Bârsan de Șendréni, și de la Bejan cu frate-său Hilip, și de la Costantin, nepotul Stoicăi, și de la Căcățuiu cu Marica Oneasă din partea Dancăi, fata lui Ion pârcălabul, un bătrân să face partea din sus dreptu optudzăci și patru de galbeni, bani gataa, și iarăș de la Dragul, nepotul lui Tudorie Sănoae, și de la Ion, fecior Mârzacului cu surorile sale Petca și Măriia și Mărica, fata lui Bălan, iarăș un bătrân să face drept optdzăci și patru de galbeni, tot bani gata lei bătuți. Acelea toate părți de ocină, acei bătrâni ce mai sus scriem, patru bătrâni ce să fac patru părți de ocină din Șândréni, și doaă părți de ocină din Dănceni ce sântu la tânutul Cohurluiului, le-am vândut dumisali căruia scriem mai sus Rustei neguțătoriu drept 900 lei bătuți bani gata, ca să-i fie dumisali dreaptă ocină și moșie, și uricul și toate drésele de întăritură de la domni și zapise de la răzêși ce-au avut, toate le-am dat pre mâna dumisale cându mi-au dat banii. Și aceasta tocmală s-au făcut dinnaintea a părinți egumeni aicea din trăg de Iași și neguțători, anume egumenul popa Iosif de la Trei Sfetitelie, și egumenul de la monastire de la Golâia, și de la Svetii Sava, și proegumenul popa Romano, și Pascal starosté de neguțători, și Chirco și Gheorghii, neguțători. Și pentru mai mare credința pusu-mi-am pecétea și am iscălit și acești părinți toți și neguțători, ca să s(e) știe.

V Иѣ, в(ъ) л(ѣ)т(ѣ) *зрѣ <7170 / 1662> март(іе) кѣ <21> д(ѣ)нь.

† ὁ Θεωνάς ἱερομόναχος ἀρχιμανδρίτης καὶ ἡγούμενος τοῦ κασίνου [...] <Theona ieromonah, arhimandritul și egumenul de la Cașin [...]> <m.p.>.

† ὁ καθιγούμενος τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν Ἰωσήφ ἱερομόναχος <Egumenul de la Trei Ierarhi, Iosif ieromonah> <m.p.>.

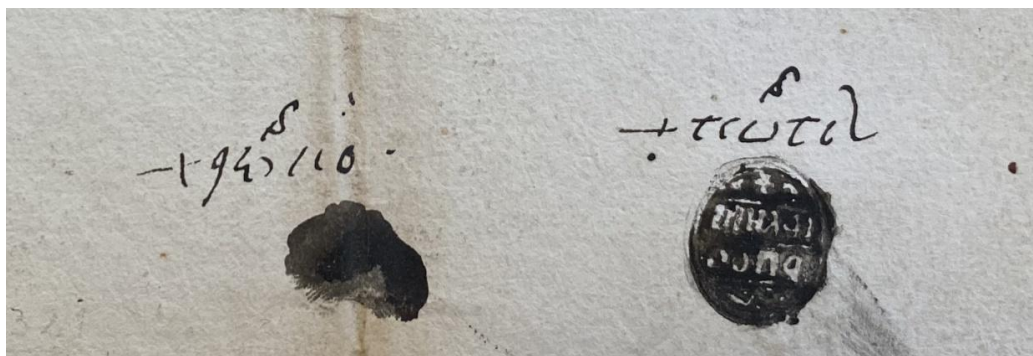
† ὁ ἡγοῦμενος μπουρνοσκι Καλλίνικος μαρτῆρο τὰάνοθεν <Egumenul de la Barnovschi, Calinic, mărturisesc cele de mai sus> <m.p.>.

† ὁ ἡγούμενος του ἁγίου σάββα ἰωάννικιος μαρτιρὸ τα ἄνοθεν <Egumenul de la Sfântul Sava, Ioanichie, mărturisesc cele de mai sus> <m.p.>.

† ὁ σοφρόνιος προτιγούμενος μαρτιρῶ τα ἄνοθεν <Sofronie protegumen mărturisesc cele de mai sus>¹ <m.p.>.

† Chirco.

† Gheorghii.

<Pe verso-ul filei a doua a copiei>: Zapis de la Theona arhimandrit igumen de Gălata cum au vândut moșia Șendrenii la ținutul Covurluiului dumisale Rustii nequțitoriul, iar acum au intrat la schit la Brazi cu danie.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXIV/6. Original, difolio (44 x 31,2 cm.), filigran, sigiliu mijlociu iconografic în fum și unul inelar în tuș; ibidem, XXIV/7. Copie adevărită de judecătoria ținutului Putna la 21 august 1836 (de Iordache Milu paharnic și M. Hristodor); idem, Manuscrisul nr. 592 (Condica mănăstirii Brazi), f. 67 (are data mai 21). Copie.

EDIȚII: CDM, III, pp. 178-179, nr. 781 (rezumat).

¹ Transcrierea și traducerea semnăturilor din limba greacă aparțin doamnei Lidia Cotovanu, căreia îi mulțumim și pe această cale.

9. 1662 (7170) martie 22, Iași

Се оубв мы Раковиц(ъ) Чехан вел логофет, и Тома Катакозино вел ворник Долнѣи Земли, и Илие Шептеличи вел ворник Горнѣи Земли, и Николаи Раковиц(ъ) хетман и прѣрѣлаб Сучевскыѣ, и Александръ Костин вел постѣльник, и Юргакіе вел спѣтар, и Глигорие вел чашник, и Соломон Брѣлѣдѣнскъ вел вистарник, и Мирон Бѣчок вел столник, и Тоадер Юргакіе вел комис, и Хрисоскскъ вел житничар, Истратіе вел сѣлѣр, и Бежан Гезка вел питар, и Ионашко вел оружник, и Контаѣш втори логофѣт, и Постолоакіе ага, и Пѣтрашко третіе логофет, и Дѣмитрашко Рошка, и Вѣтреш, и Строескскъ дворници глотнии и ииѣи воини прѣднии и волѣри младѣи с(ы)н(о)ве волѣри wt

Двор его м(и)л(о)сть, Noi Evstratie Dabijea vovoda scriem și mărturisim noi toți cu acest adevărat zapis al nostru cum au venit înaintea noastră a tuturor priatinului nostru, părintele Theona arhimandritul, ce-au fostu egumenu la Galata, de a lui bună voe, di nime asupra, nice silit, și au vândut a lui dreaptă ocină și moșie de cumpărătură, satul Șendrenii, patru bătrâni ce să fac patru părți de acel sat, și din sat din Dănceni doi bătrâni, ce să fac iar doaa părți ce înblă cu Șendrenii satul la un loc, și la hrană și la toate treabele, cu vatră de sat și cu țarină, și cu loc de cosit fânațuri, și cu vii, și cu vaduri de mori, și cu baltă de pște, și cu tot venitul din tot locul, ce iaste la ținutul Cohurluiului, pre apa Bârladului, dreptu noaa sute lei bătuți toți bani gata, bani de argintu, dumisale priatinului nostru Rustea neguțatoriul, și i-au plătit toți banii deplin la mâna molitvei sale. Ce acélea părți de ocină le-au cumpărat părintele Theona pre ai săi drepti bani dreptu cinci sute de taleri bani buni de la Baba Celebi, feciorul lui Curtu Celebi, doaa părți de ocină den sat den Șendreni, iară doaa părți de ocină din sat din Dănceni, iară lui i-au fost cumpărătură de părintele său de Curtu Celebi de la mulți răzeși. Și așijdirea doi bătrâni din cei patru bătrâni din Șendreni ce mai sus sântu scriși iar sântu cumpărătură lui Theona arhimandrit de la răzeși moșnени drepti din sat din Șendreni, anume de la Bârsan den Șendreni, și de la Bejan cu frate-său Hilip, și de la Costantin, nepotul Stoicăi, și de la Căcățuiu cu Marica Oneasă din partea Dancăi, fata lui Ion pârcălabul, și de la Dragul, nepotul lui Tudorie Sănăoae, și de la Ion, feciorul Mârzacului cu surorile sale Petca și Maria și Mărica, fata lui Bălan, și de la alți razeș(i), carele să fac doi bătrâni partea din sus din sat den Șendreni. Acéste doaa părți le-au cumpărat cumpărat părintele Theona drept o sută și șeasedzăci și optu de galbeni de la acești răzeși, toți bani gata.

Deci acélea toate părți de ocină, acei bătrâni ce mai sus scriem, patru bătrâni ce să fac părți de ocină din sat din Șandreni, și doaa părți de ocină din sat din Dănceni, ce sântu la ținutul Cohurluiului, le-au vândut molitva sa Theona dumisale priatinului nostru ce mai sus scriem Rustea neguțatoriul drept 900 lei bătuți dinnaintea noastră tuturora, ca să fie dumisali dreaptă ocină și moșie, și i-au dat pre mâna dumisale și un uric și alte drése de întăritură de la domni pre acéle părți de ocină ce să face sat ales Șendrenii și părți din Dănceni, și zapise de la răzeși ce-au avut toate cându i-au dat banii, ca să-i fie dumisale dreaptă ocină și moșie în véci, și pre aceasta mărturie a noastră ca să-ș(i) facă dumnealui și drése domnești. Și mai pre mai mare credința noi toți am iscălit cătră acest adevărat zapis. Și eu Apostol am scris. Даc знает.

Пис ъ Ис, в(ъ) лѣто *зрѣ <7170 / 1662> март(іе) кв <22>.

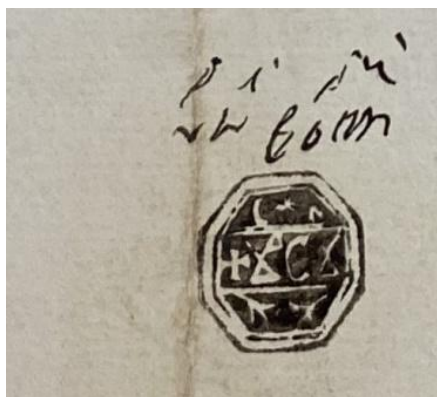
Раковиц(ъ) Чехан вел логофет <т.р.>.

Из, Тома ворник, искал <т.р.>.

Из, Шептелич вел ворник <т.р.>.

Из, Николай Раковиц(ъ) хатман <т.р.>.

Из, Алезандръ Костин вел пост(елник), искал <т.р.>.
 Из, Изргакие вел спът(ар) <т.р.>.
 Из, Свлавмон Бърлѣдеанѣл вел вист(ерник).
 Из, Мирон Бѣчок вел столник, искал <т.р.>.
 Из, Твдешаш вел комис, искал <т.р.>.
 Из, Истратіе вел сѣл(цар) <т.р.>.
 Из, Хрисоскѣл вел жит(ничер), искал.
 Бежа(н) Гевка вел пит(ар), искаал <т.р.>.
 † Іѡнашко вел армаш <т.р.>.
 Из, Пѣтрашко трети лог(офет) <т.р.>.
 Из, Фрѣнкѣл армаш, искал <т.р.>.
 Ursul vornic <т.р.>.

(...) vornic.
 Из, Тодосіе (...)
 (...)
 Из, Василе Ідам кѣп(итан).

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXIV/8. Original, difolio (44 x 31,3 cm.), sigiliu inelar în tuș, pe verso; idem, Manuscrisul nr. 592 (Condica mănăstirii Brazi), f. 69 (are data mai 22). Copie.

EDIȚII: CDM, III, p. 179, nr. 782 (rezumat).

10. 1662 (7170) martie 25, Iași

† Иѡ Евстратіе Давиж(а) воевода, Б(о)жіею м(и)л(о)стію, Г(о)сп(о)даръ Земли Молдавской. Dat-am cartea domniei méle Rustei

neguțătoriu. Și pre cine va trimite, să fie tare și puternic cu cartea domniei mele, a mérge la seliște la la Șendrėni și la Dăncėni pre Bărlad, în țanutul Cohurluiului, și să oprească satul Șendrėnii bătrăni patru din Șendrėni și doi bătrăni din Dăncėni, cu vatră de sat, și ț(a)rină, și cânpu, și vii, și dintr-apă vaduri de mori, și din bălți cu pește, și din tot venitul, precum îi spunu drésele și precum au țanut și părinteli Theona arhimandritul, așa să ție și dumnealui priiatinul nostru ce scriem mai sus, căcii sântu cumpărătură dreaptă pre bani gata de la părintele Theona arhimandritul, dinaintea a tot Svatul domniei méle, boiarii cei mari și cei mici.

Pentr-acėia ca să aibă dumnealui de-acmu înnainte a ținé și a apăra satul acesta, nime să nu are sau să cosască sau să vânează pește sau să culeagă vii, făr(ă) de știre omului dumisale carel(e) va pune acolo.

Iar cine va ara sau va cosi să ia de-a dzecea precum iaste obicina din tot vinitul omul dumisali, iar altul nime din răzėși sau fiecine are hi, să n-aibă nici o treabă cu acėia moșie. Și pentru acėia nime să nu cutedză a ținé sau a opri preste cartea domniei méle.

V Іѣс, л(ѣ)т(о) \times зрѣ <7170 / 1662> март(іе) кѣ <25>.

Галм г(о)сп(о)д(и)нѣ велѣл.

Іѡ Істрати Давичѣ воевод <m.p.>.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXVI/2. Original, difolio (32 x 19,8 cm.), sigiliu inelar în ceară roșie, căzut; ibidem, XXXVIII/14, nr. 1 (mențiune).

EDIȚII: C. Aricescu, *Indice de documentele aflate în Arhiva Statului și nepublicate*, II, p. 43, nr. 1742; CDM, III, p. 179, nr. 784 (rezumat).

11. 1662 (7170) aprilie 5, Iași

† Іѡ Евстратиѣ Давиж(а) воевода, Б(о)жією м(и)л(о)стію, Г(о)сп(о)д(а)рѣ Земли Молдавской. Scriem domniia mea și dăm știre tuturor cui să cade a ști, slujitori, pentru rândul dumisale priiatinului nostru Rustea neguțătoriu și alți neguțători carii sintu printr-alte țări fugiți de multi prade și răutăți.

Deci dumnealui Rustea neguțătoriu au venit, de bună voia lui, și ne-au rugat să vie aicea în țară, oriunde-i va fi voia să să așédză să plătească cu rumtul dajde pre an osăbi de altă țară, precum plătescu și brăilėnii Diia și Șerbu. Deci domniia mea l-am prăzvolit și l-am lăsat să dea pre un an câte treidzăci galbeni, iar mai mult altă nimica să nu dea, ori unde va vrea să să așédză dumnealui în ț(a)raa domnii méli, vari în târg, vari în slobodzie, fie unde va fi.

Iar gorștina de oi, câte oi va avea, să fie gorștina turcêște, cum dau și Diia și Angheluță, iar într-alt chip nu va plăti.

Așijderea și pentru împrumuta sau schimbul sau alte cheltuiiale, câte vor fi pre alți neguțători, nime întru nemicu nu-l va învălui cu alți neguțători.

Pentru acesta lucru, iată că vă dăm știre și altor neguțători ce ați fugit din ț(a)ra domniei meale de bogate nevoi acelor domni năsâlnici și acmu poftiți să veniți iar în țară creștină, toți să veniți făr(ă) nice o îndoitură, iară de la domniia mea veți fi toți ertați pentru alte mănunțușuri și dări. Numai deacă veți aședza careli unde-i va fi voia lui veți tocmi cu domniia mea de veți plăti pre an cine câtu-i va fi puterea ca și dumnealui Rustea, careli scriem mai sus. Iar altul nime întru nemicu nu vă va învălui, pre mare giurământ. Iar cine vă va învălui mai mult de cum mai sus scriem, acela slujitor va fi de mare certare **УТ Г(О)СП(О)ДСТВА МИ. ИНАК НЕ ВЪДЕТ.**

У Ис, л(ѣ)т(о) *зрѣ <7170 / 1662> ап(риліе) ѿ <5>.

† СЛАМ Г(О)СП(О)Д(И)НЪ ВЕЛАЛ.

ИѠ ИСТРАТИЕ ДАВИЖЪ ВОЕВОДА <m.p.>.

АПОСТОЛ <ПИСАЛ>.

<Pe verso-ul filei a doua a copiei>: 7170 <1662>. apr(ilie) 5; 186 (ani); Ion și Iordachi Ruste.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/7. Original, difolio (32 x 19,8 cm.), filigran, pătat, sigiliu inelar în ceară roșie, căzut.

EDIȚII: C. A. Stoide, *Negustorii din Șarhorod în Moldova*, în „Revista istorică română”, V-VI, 1935-1936, p. 386; C. Aricescu, *Indice de documentele aflate în Arhiva Statului și nepublicate*, II, p. 43, nr. 1737; CDM, III, pp. 180-181, nr. 790 (rezumat); Ioan Caproșu, *Documente privitoare la istoria orașului Iași*, volumul II, *Acte interne (1661-1690)*, Iași, Editura „Dosoftei”, 1999, pp. 20-21, nr. 22.

12. 1663 (7172) noiembrie 26

† **ЕТО аз**, Necula, și Nica, pârcălabii de Gălați, și Andronic, și Necula, pârcălabii de ținutul Covorluiului. Facem știre cu ceastă scrisoare cum au venit înaintea noastră Rustea neguțitorii de Gălați cu cartea dumilorsale boiarilor celor mari jeluindu-să pre Nichita, ce-au fostu călăraș, și pre feciorul lui pre Ion, fiindu ei răzêși cu Rustea, cându au venit tătarai, ei de frica tătarașor ș-au strâcat casa ș-au venit în slobodziia Rustei.

Deaca au vădzut vrême de oaste, ei au dat un bou lui Andronachi iuzbașea și s-au lepădat de călărășie și s-au făcut slobodziiani, ș-au plătit dajde cu slobodzia la Vasilie pitariul, iară neguțindu Rustea o moar(ă), s-au sculat Ion, feciorul Nechitei, și cu Ion, ce-au fostu morar Rustei și-l lepădasă, ș-au cumpărat moara preste negoțul Rustei, precum au (a)rătat Rustea mărturie și de la Pricopie pârcălabul și de la megieși, ș-au avut și hârtie de dzi dată, și ei la dzi i-au mărsu.

Deci precum scrie cartea boiarilor am socotit și noi cu oameni buni ș-am ales într-asta chip să le întoarcă Rustea banii și să-și ție moara. Deci Rustea le-au întorsu banii toți denaintea noastră și le-au dat încă doi lei pe deasupra ce-au dzis c-au dat vamă la Măxinéni, și ș-au pus herâia la noi.

Pentru acéia am făcut și noi această mărturie ca să-ș ție Rustea moara cu tot venitul.

Și ne-am pus și iscăliturile, să s(e) știe.

Λ(Ъ)Т(Ѧ) *ЗРѦВ <7172 / 1663> НОЕ(М)Р(іе) КШ <26>.

† Nica pârcălab <m.p.>.

Az, Necola pârcălab, iscal <m.p.>.

Az, Andronic, iscal <m.p.>.

Az, Necula biv vornic <m.p.>.

<Pe verso>: 7172/1663 noemvr(ie) 26; 184 ani; Cartea pârcălabilor di Galaț(i), Necula, și a pârcălabului de Cövruluiu, Andronic, dată lui Rustea neguțit(or) pentru o moară din slobozia Rustei, ce s-au judecat înaintea pârcălabil(o)r cu Nechita călărașul.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/8. Original (31,6 x 21,5 cm.), filigran.

EDIȚII: CDM, III, p. 226, nr. 1013 (rezumat).

13. 1664 (7173) decembrie 7, Iași

† Ив Истратіе Давижа(а) воевода, Б(Ѧ)Ж(іею) м(и)л(Ѧ)ст(ію), Г(Ѧ)п(Ѧ)д(а)ръ Земли Молдавскон. Scriem domniia mea la sluga noastră la Bejan Gheuca pârcălabul de Gălați. Dămu-ți știre că domniile mele s-au jăluit Rustea neguțatoriul, dzicându că are ocină la Șăndréni și la Dăncéni. Deci ț(i)-am mai scris să mergi să-i hotărești locul, den cânpul l-ai hotărât și l-ai și stâlpit. Iară pentru vatra satului să s(e) ție cum au ținut și alții răzéși, Rustea doa părți și Sanfira cu Panhielie o parte. Așjdirea viia Zanfirii cât ține, să o ție, iară mai mult să nu s(e) tindză. Așjdirea și pentru apa Bârladului din doi bătrâni de pre Șăndréni din gios să ție

Rustea ori din péște ori din mori, iară pentru iazul ce-au pus ginerili Zanferei, Ghiorghii băcalul, pre locul Rustei să cauți să-i dai parii afară să n-aibă treabă, că Rustea nu i-a face iazu pentru iazu. Așijdirea pentru iaz(u)rile de péște din Sărétiu, să știe Zanfira un un vadu din gios și altul din mijloc, și pentru o baltă să aibă a lua Rustea doa părți, și ei o parte cându va fi péște. Iară de-a hi într-altu chip, să vie de față.

Ⲫ Ⲙϥ, ⲗ(ⲕ)ⲧ(ⲟ) *ⲗⲣⲟⲖ <7173 / 1664> ⲁⲎⲕ(ⲉⲙⲡⲣⲓⲉ) ⲗ <7>.

† (Ⲙⲗⲗⲙ) Ⲗ(ⲟⲥ)ⲡⲓ(ⲟ)ⲗ(ⲙ)ⲛⲧ ϣⲕⲞ(ⲙ).

Iară de-a hi într-altu chip, să vie de față.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXVI/3. Original (32,5 x 19,5 cm.), filigran, rupt la îndoituri, sigiliu mijlociu în chinovar; ibidem, XXXVIII/14, nr. 2 (mențiune).

EDIȚII: C. Aricescu, *Indice de documentele aflate în Arhiva Statului și nepublicate*, II, pp. 43-44, nr. 1743; CDM, III, p. 242, nr. 1091 (rezumat).

14. 1665 (7173) aprilie 22

† Adecă cum au venit înaintea noastră a pârcălabilor de Gălați, Dumitrache Dracea și a lui Hrisoscul, Zanhira Ștrengoae, fata Frăncescului, de o am întreat noi pentru o vie ci are pe locul Dăncénilor, unde are și Rustea, de la cine au cumpărat părinții ei acea vie, iar ea au dat samă denainte noastră și a mulți trăgoveți cum o au cumpăratu-o tată-său Frăncescul de la Corbea.

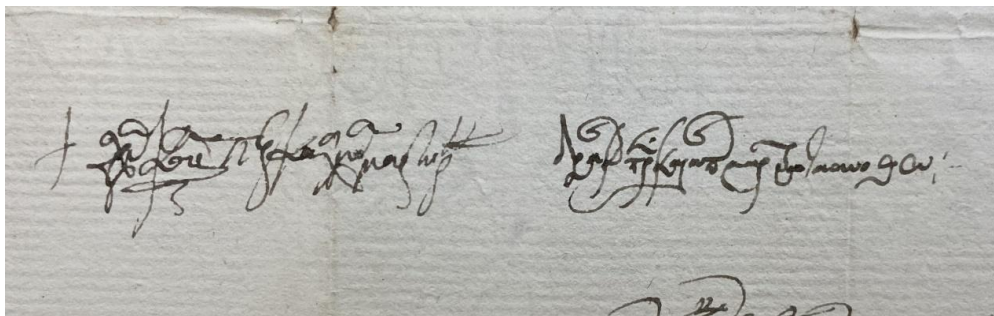
Pentru acéia am făcut și noi această mărturie pe cum am auzit den gura ei, să s(e) știe.

Ⲙ(ⲕ)ϥ(ⲗ)ⲙⲗ ⲗⲡ(ⲣⲓⲗⲓⲉ) ⲕⲞ <22> ⲗ(ⲕ)ⲧ(ⲟ) *ⲗⲣⲟⲖ <7173 / 1665>.

† χρισσοκουλός (?) περκαλαμός μαρτηρας <† Hrisoscul (?) pârcălab martor> <m.p.>¹.

δρακος περκαλαπος μαρτιρο τα ανοθεν <Dracos pârcălab mărturisesc cele de mai sus> <m.p.>¹.

† Angheluț martur.

<Pe verso>: † η μαρτηρια της σταγκογης <† mărturia Stăncoaiei>; 7173 / 1665, απρ(ιλίου) 22 <7173 / 1665, aprilie 22>¹.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/9. Original, difolio (30 x 21 cm.), filigran, lipsă 2/3 din fila a doua.

EDIȚII: CDM, III, p. 255, nr. 1150 (rezumat).

¹ Transcrierea și traducerea semnăturilor din limba greacă aparțin doamnei Lidia Cotovanu, căreia îi mulțumim și pe această cale.

15. 1667 (7175) iunie 28, Iași

† Иш Илиаш Александръ воевода, Б(о)жїю м(и)л(о)стїю Г(о)сп(о)д(а)рѣ Земли Молдавскон. Dat-am cartea domniei méli slugii noastre Rustii neguțatoriul spre acéia să fie tare și puternic cu cartea domniei méli a ținé și a opri a sa dreaptă ocină și cumpăratur(ă), satul Șândréni, ce sânt pre Bârlad, în ținutul Covurluiului, cu tot vinitul ce iaste pre hotariul acelui sat, până-ș(i) va întreba cu călugări(i) di la mănăstiri di la Cașin. Și nimea să nu cuteadză a ținé sau a opri preste cartea domniei méli.

Инак не бѣдет.

V Ис, в(ъ) л(ѣ)т(о) *зрѣе <7175 / 1667> юн(їе) кн <28>.

† Слал г(о)сп(о)д(и)нѣ велал.

Слаллмлн Бърл(ъ)ден вел л(о)гоф(е)т ъки.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/11. Original (31,8 x 21,1 cm.), filigran, sigiliu mijlociu în chinovar.

EDIȚII: C. Aricescu, *Indice de documentele aflate în Arhiva Statului și nepublicate*, II, p. 43, nr. 1738; CDM, III, p. 323, nr. 1497 (rezumat).

16. 1668 (7176) februarie 17, Iași

† Иѡ Илиашъ АЛЕКСАНДРЪ ВОЕВДА, Б(о)Ж(іо) м(и)л(о)с(т)і(ю), Г(о)сп(о)д(а)рѣ Земли Молдавскон. S(c)¹riem domniia mea la boiarenul nostru la Bejan Gheuca, ce-au fost pitar. Dămu-ți știre că domnii mele s-au jeluît Vasilachi, ficiorul Benei din Vlășănești, pre Rustea din Gălați, dzicându Vasilie, ficiorul (Be)¹niei, precum au cunpărat tată-său Benea o vie de la Daba din Dăn(ce)¹ni cu locul cât ține viia din deal și din vale și că-i va putea pune vie în toati părțili, pr(e)¹cum îi scrie zapisul de la Daba, careli i-au vândut. Iar din câmpu și din baltă să n-aibă Vasilachi treab(ă)¹, ce să aibă el treabă numai cu locul pre cât îi ține viia. Dece² tatul lui Vasilachi până au ținut acea vie n-au mai dat de a dzecea (...)², căci i-au fost cunpărătur(ă) (iar)³ după moarte(a) tatului Vasili. Și s-au dus Vasili în Țar(a) Munteneasc(ă)¹, iar vieli au căzut pre mâna unor călugări, și o au vândut Rustei, iar R(u)¹stea tot a luat de dzécea pân(ă) acmu, căci zapisul lui Vas(i)lie au fost în Țara Muntenească.

Pentru ace(e) a să cauți dumneata pre zapis ce ne-au arătat, de vréme ce nu va fi mai dat tatu(l)¹ lui Vas(i)lie până au fost viu de-a dzecea, și acmu i-au luat Rustea de-a dzecea, num(a)¹ i să ție ei precum le scrie dirésăli, și de a dzecea ce i-au

luat Rustea (să)¹-i dea înapoi, și foarte să le dai¹ sama pre amănuntul să-i tocmești acol(o)¹ să ție precum scrie zapisul lor. Тое пишем.

Ѓ Иѣ, в(ъ) л(ѣ)т(о) *зрѣс̄ <7176 / 1668> фев(р)аріе зѣ <17>.

† Слалл р(о)сп(о)л(и)нъ велалл.

Și precum vei afla mai cu dreptul, așa să-i tocmești.

<Pe verso-ul filei a doua la copie>: 7176/1668 fevr(uarie) 17; No. 4; Copie de pe cartea gospod a domnului Iliiaș Alexandru voevod pentru o vie la Șendreni din let *зрѣс̄ <7176 / 1668> фев(р)аріе зѣ <17>.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXVI/1. Original, difolio (32 x 20 cm.), foarte rupt, lipsă 2/3 din fila a doua, sigiliu mijlociu în chinovar; ibidem, XXVI/4. Copie.

EDIȚII: C. Aricescu, *Indice de documentele aflate în Arhiva Statului și nepublicate*, II, p. 43, nr. 1741; CDM, III, p. 341, nr. 1590 (rezumat).

¹ Rupt.

² Rupt; Suprascrisă slova „н”; În copie: „Deci tatul lui Vasilache până au ținut acea vie n-au mai dat de a ținea cu dijmă ...”.

³ Rupt; Completat după copie.

17. <1668> iulie 24

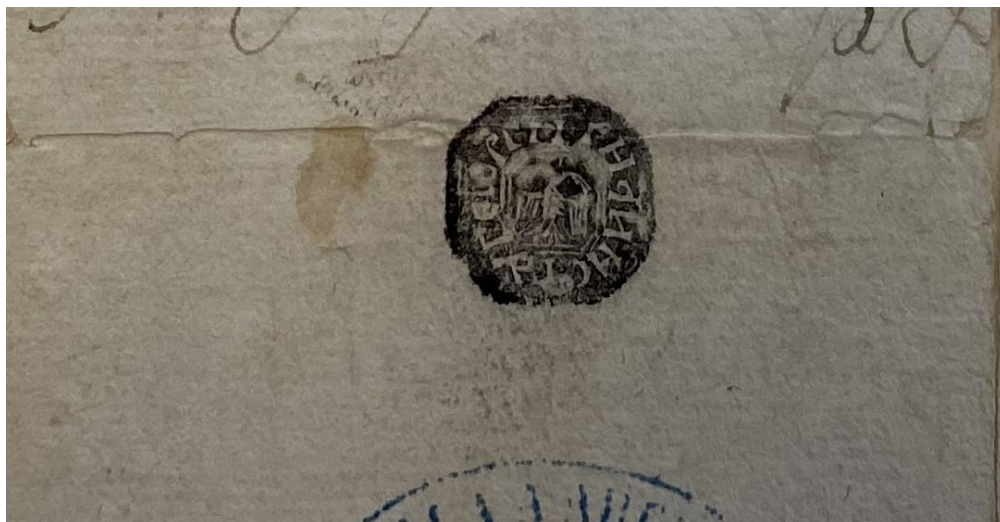
† La cinstită poarta măriei sale lui vod(ă) și la cinstiți boiari. Deci poarta măriei sale multă sănătate. Facem știre cum au venit înaintea noastră călugării de la Cașin, anumi Theodosie, și Partenie, și Boace, de ș-au luat dzi cu Rustea neșuțoriul denaintea noastră a pârcălabilor de Gălați pentru o pâra ce au ei pentru o moșie ce-au vândut Theona, Rustei, și s-au apucat călugării să-și dea credința precum nu știu ei cându au vându(t) Theona acea moșie, nici au dat Theona nemic dentr-acei bani la mănăstire.

Deci de astăzi den iul(ie) 24 dzile în trei săptămâni să să afle de față la Divanul măriei sale lui vod(ă). De-aceasta facem știre. И здравие о хес. Amin. юл(іе) кѣ <24>.

юл(іе) кѣ <24>.

† Лачи.

<Pe verso>: † η γραφή των καλογερων [...] <† scrisoarea călugărilor [...] >.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/19. Original (29,5 x 20 cm.), filigran, rupt la îndoituri, sigiliu inelar în fum; În 1668 (7177) iunie 2 se judecă pricina.

EDIȚII: CDM, III, p. 354, nr. 1655 (rezumat).

¹ Neclar.

18. 1668 (7177) septembrie 23

† Гро аз, Hrisoscul și Iane Peicul, pârčălabii de Gălaț(i). Facem știre cu ciastă scrisoare cum au venit înaintea noastră Rustea negușitorul cu Bejan de s-au pârât de faț(ă) pentru nește loc de moșie și pentru vie den sat den Șendréni, dzicându Bejan că acea vie nu iaste vândută ca altă moșie.

Deci Rustea ș-au adus zapisăle și dirăsăle și s-au aflat cum iaste locul vândut și cu acea vie.

Deci precum am aflat cu oameni buni am giudecat într-acesta chip, să nu mai aibă Bejan nici o treabă la acea vie, pentru căce s-au aflat vândută cu locul denpreună. Pentru acéia am făcut și scrisoare de rămas la mâna Rustei, să să aibă a-ș(i) ținee și acea vie ca și altă moșie, și să nu să mai pârască aiastă pâră nici dănăoar(ă)¹ în véci.

Și pentru credința am și iscălit, să să știe.

Λ(†)Τ(ο) *зрѡз <7177 / 1668> септ(емвріе) кѢ <23>.

Bejan, căci n-am avut pecéte, mi-am pus dégetul.

Γιάνης Πέηκως

Iane Peicu

Προκα άμπός

Proca Abos

† Χρισοσκουλος περκαλαμος

Hrisoscul pârcălab

Γιάνης Πέηκως

Iane Peicu

Προκα άμπός

Proca Abos

† Χρισοσκουλος περκαλαμος

Hrisoscul pârcălab

Γιάνης Πέηκως <Iane Peicu> <m.p.>.

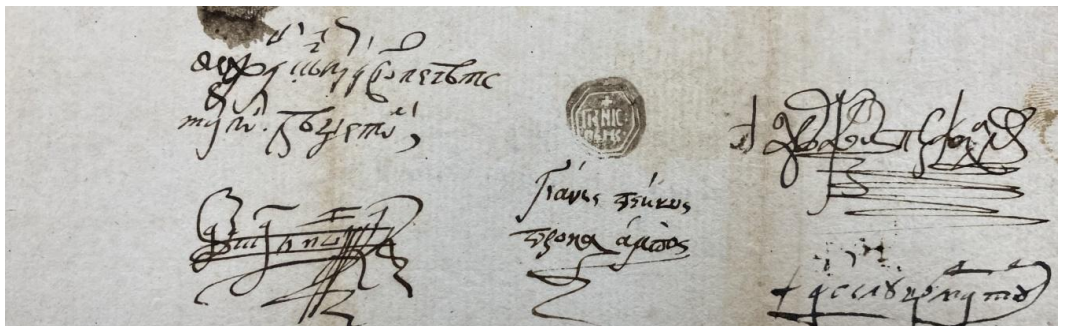
Προκα άμπός <Proca Abos> <m.p.>.

† Χρισοσκουλος περκαλαμος <Hrisoscul pârcălab> <m.p.>.

13, (...) <m.p.>.

† Angheluță martur.

† Șerbul martur.

<Pe verso>: 7186/1677 sept(em)vr(ie) 23; 170 (ani).

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXVI/10. Original (32 x 21,8 cm.), sigiliu inelar octogonal, în tuș.

EDIȚII: CDM, III, p. 361, nr. 1688 (rezumat).

¹ Rupt.

19. 1669 (7177) iunie 2, Iași

† Иѡ ДѢКА ВОЕВОДА, Б(ѡ)ЖІЮ М(И)Л(ѡ)СТІЮ, Г(ѡ)СП(ѡ)ДАРЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОИ. Adecă au vinit înaintea noastră și înaintea alor noștri moldovenești boiari a mari și a mici Rustea neguțitorul și s-au pârât de față cu rugătorii noștri egumenul și cu tot săborul de la sva(n)ta mănăstire de la Cașin, pentru sat pentru Șendréni, ce iaste în ținutul Covurluiului, dzicând Rustea neguțitorul cum acesta sat l-au cumpărat de la rugătorul nostru Theona arhimandritul, ce-au fost egumen la Galata de Sus, precum ne-au arătat și zapis de la mâna lui, și ispisoace de întăritură de la Istratie Dabij(a) vodă, și zapisă de mărturie de la toți boiarii cei mari carii sintu acmu unii și de față.

Iară lui Theona arhimandritul i-au fost cumpăratură de la Baba Celebi, feciorul lui Curt Celebi și de la alți răzêș(i) din Șândréni, iară lui Curt Celebi i-au fost cumpăratură de la Costantin cămărașul, fratele lui Alăbașea, iară lui Costantin cămărașul i-au fost cumpăratură de la toți răzêșii moșénii din Șândreani, precum ne-au arătat și zapisă bătrâne de la mâna vândzătorilor acei moșéni bătrâni din Șândréni, și ispisoc de întăritură lui Theona de la Ștefan Vasilie vodă.

Iară rugătorii noștri egumenul și tot săborul de la sv(â)nta mănăstire de la Cașin ne-au arătat și ei dirésă de cumpăratură, cum acesta sat l-au cumpărat și Ghiorghe Ștefan vodă, ctitorul sv(in)tei mănăstiri de la nește oameni din Șândréni.

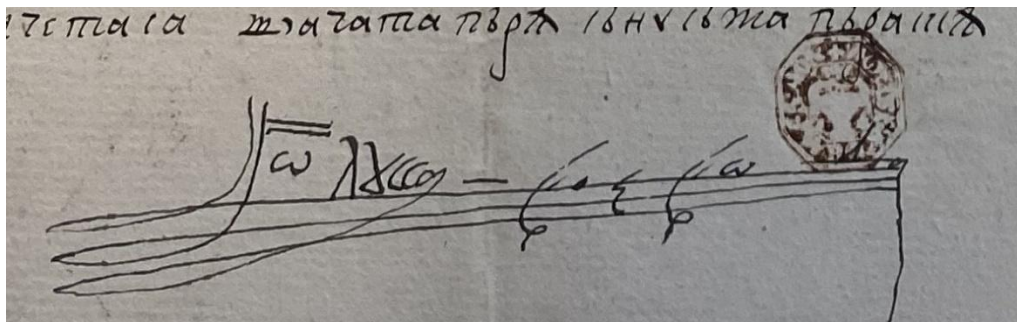
Deci domnia mea și împreună cu tot Sv(a)tul nostru am socotit foarte pre amăruntul și am aflat cum Costantin cămărașul au cumpărat mai dintâiu de la toți moșénii din Șândréni, iară Ghiorghe Ștefan vodă au cumpărat mai pre urmă cu 26 de ani de la feciorii vândzătorilor lui Costantin cămărașul. Părinții au vândut lui Costantin cămărașul iară feciorii au vândut lui Ghiorghe Ștefan vodă.

Deci au rămas călugării de la Cașin din toată légea țării să n-aibă ei treabă cu Șendréni, ci să-ș(i) ia banii de la vândzători c-au vândut rău, iară Rustea neguțitorul s-au îndireptat și ș-au pus și herâia 12 zloți, să-și ție el satul Șândréni, cu vatră de sat, și cu țarin(ă), și cu fânaț, și cu vii, și cu vaduri de mori, și cu baltă de péști, și cu tot vinitul. Și dirésăle cu care le-au cumpărat Ghiorghe Ștefan vodă s-au lăsat în mâna călugărilor pân(ă) ș-or scoate banii de la vândzătorii lui Ștefan vodă, iară de-acii și acélé dirésă să să vie la Rustea, și de să vor și mai ivi nescai dirésă altele să nu s(e) criadză, ce să s(e) dea iarăș în mâna Rustei. Așijderea Ghiorghe Ștefan vodă de va hi închis acesta sat în uricele mănăstirei cu alte sate ce-au dat la mănăstire și de acolo să s(e) scoață acesta sat. Și aceasta pâră să nu să mai pârască nici dănăoar(ă) în véci.

С Иѡ, Л(Ѣ)Т(ѡ) *ЗРОЗ <7177 / 1669> ЮНИ(Е) Б <2> Д(Ъ)НИ.

Иѡ ДѢКА ВОЕВОДА <m.p.r.>.

СТРЪТЪЛАТ РЪЦІН(Ъ) <ПИСАЛ>.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXIV/10. Original, difolio (45 x 29,4 cm.), filigran, sigiliu inelar, octogonal, în chinovar; idem, Manuscrisul nr. 592, f. 70 (are data: 1665 (7173) iunie 2). Copie.

EDIȚII: C. Aricescu, *Indice de documentele aflate în Arhiva Statului și nepublicate*, II, p. 42, nr. 1734 (rezumat); CDM, III, pp. 385-386, nr. 1816 (rezumat).

20. 1669 (7177) iunie 2, Iași

Се оубо мѣї, Соломонъ Бѣрлѣдианъ вел лѡг(о)ф(е)т, и Миронъ Костинъ вел дворникъ Нижнѣи Земли, и Григорашко Хѣбѣшескъ вел дворникъ Бишнѣи Земли, и Николаи Рѣковицъ(ъ) хатманъ и паркалабъ Сѣчавски, и Стаматѣ вел постелникъ, и Гаврилъ Костаки вел спѣ(тар), и Лѣпашко Бѣхѣш вел чашникъ, и Срѣски вел вистарникъ, Иліе Стѣрсеа вел столникъ, и Ионъ Рѣковицъ(ъ) вел комисъ, и Василие Мѣлаю втори лѡг(о)ф(е)т, и Кинтѣш трети лѡг(о)ф(е)т, и Дѣмитрашко Рошка, и Рѣсел, и Глигоріе Чокѣрліе, и Романъ, и Гиоргицъ, и Ирмича, дворници глотнии. Mărturisim cu această carte a noastră pentru pâra ce-au avut înaintea măriei sale domnu(l) nostru Io Duca voevoda și înaintea a tot Sv(a)tul măriei sale dumnealui Rustea neguțitoriul cu egumenul și cu tot săborul de la sv(â)nta mănăstire de la Cașin, pentru sat pentru Șendréni în ținutul Covurluiului, dzicând Rustea neguțitoriul cum acesta sat l-au cumpărat de la părintele Theona arhimandritul, ce-au fost egumen la Galata de Sus, precum ne-au arătat și zăpisă de la mâna lui, și ispisaoace de întăritur(ă) de la Dabij(a) vod(ă), și zăpisă de mărturie de toți boiarii cei mari carii sintem acmu unii și de față. Iară lui Theona arhimandritul i-au fost cumpărat(ă) de la Baba Celebi, feciorul lui Curt Celebi, și de la alți răzēs(i) din Șăndréni, iară lui Curt Celebi i-au fost cumpărat(ă) de la Costantin cămărașul, fratele lui Alăbașea, iară lui Costantin cămărașul i-au fost cumpărat(ă) de la toți răzēs(ii) moșénii din Șăndréni, precum ne-au arătat și zăpisă bătrâne de la mâna

vândzătorilor acéi moşéni bătrâni din Şândréni, şi ispisoc de întăritur(ă) lui Theona de la Ştefan Vasili vodă.

Iară călugării de la Caşin au arătat şi ei dirés de cumpărătur(ă) cum dintr-acesta sat neşte părţi de ocină le-au cumpărat şi Ghiorghî Ştefan vodă, ctitorul sv(i)nteii mănăstiri, de la neşte oameni din Şândréni.

Deci măriia sa domnul nostru au socotit foarte pre amăruntul cum Costantin cămăraşul au cumpărat mai dintâiu de la toţi moşénii din Şândréni, iară Ghiorghî Ştefan vodă au cumpărat mai pre urmă cu 26 de ani de la feciorii vândzătorilor lui Costantin cămăraşul. Părinţii au vândut lui Costantin cămăraşul, iară feciorii lor au vândut lui Ghiorghî Ştefan vodă.

Deci au rămas călugării de la Caşin din toată légea ţărâi, să n-aibă ei treabă cu Şendréni, ce să-şi ia banii de la vândzători că au vândut rău.

Iară Rustea neguţitorii s-au îndireptat şi ş-au pus şi herâia 12 zloţi, şi i-au dat măriia sa domnul nostru să-şi ţie ei satul Şândréni cu vatră de sat, şi cu ţarină, şi cu fânaţ, şi cu vii, şi cu vaduri de mori, şi cu baltă de péşti, şi cu tot vinitul. Şi dirésăle cu carile au cumpărat Ştefan vodă s-au lăsat la mâna călugărilor pân(ă) ş-or scoate banii de la vândzătorii lui Ghiorghî Ştefan vodă, iară de-acii şi acélé dirés să vie la Rustea, şi de să vor şi mai ivi nescai dirés, altele să nu s(e) criadză, ce să s(e) ia şi să s(e) dea iarăş la mâna Rustei.

Aşijderea Ghiorghî Ştefan vodă de va hi închis acesta sat în uricele mănăstirei cu alte sate ce s-au dat la mănăstire şi de acolo să s(e) scoată acesta sat.

Şi pentru credinţa făcut-am şi de la noi această mărturie ca să hie de credinţă şi cu toţii am iscălit.

Şi eu Străţulatul Rugin(ă) am scris ca să s(e) ştie.

Ш Иѣ, л(ѣ)т(о) *зрѣз <7177 / 1669> юни(е) в̂ <2> д(ь)ни.

Аз, Солмшви Бърмъден лвг(о)ф(е)т <m.p.>.

Мирон вел ворник, искал <m.p.>.

Аз, Григорин Хъвѣшескѣ вел ворник, искал <m.p.>.

Аз, Николан Раковици хатман, искал <m.p.>.

...

Аз, Гаврил Костакие вел спѣт(ар), искал <m.p.>.

Аз, Лѣпел Бѣхѣш вел чашник, искал <m.p.>.

Аз, Срсаки вел вистарник <m.p.>.

Аз, Илие Стѣрѣѣ вел столник, искал <m.p.>.

Квнтѣш лвг(о)ф(е)т <m.p.>.

Иримичѣ ворник, иск(а)л <m.p.>.

Rusul <m.p.>¹.

Ursul <m.p.>².

Аз, Гивргиц ворник, искал <m.p.>.

Из, Глигоріе Чокѣрліе ворник, искал <т.р.>.

Из, Дѣмитрашко Рошка вор(ник) <т.р.>.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/12. Original, difolio (44,7 x 29,3 cm.), filigran, două sigilii inelare în tuș pe verso; idem, Manuscrisul nr. 592, f. 10 (are data 1665 (7173) iunie 2).

EDIȚII: CDM, III, p. 386, nr. 1817 (rezumat).

¹ Sigiliu mic rotund.

² Sigiliu mic octogonal.

21. 1669 (7177) iunie 27, Iași

† Иѡ Дѣка боевода, Б(о)жїю м(и)л(о)стїю, Г(о)сп(о)даръ Земли Молдавскои. Scriem domnia mea la boiarii noștri la Bejan Gheuca, ce-au fost pitar, și la Zahariia, ce-au fost cămăraș. Dămu-vă știre pentru pâra ce-au avut Rustea neguțitoriul cu călugării de la Cașin pentru sat pentru Șăndréni la ținutul Covurluiului, și dedeașăm rămaș(i) pre călugări să-ș(i) ție Rustea satul și călugării să-ș(i) ia banii de la vândzători. Și deaca (a)u mărsu acolo, vândzătorii s-au apucat foarte tare cum după ce-au vândut ș-au întorsu ocina iarăș. Deci iarăș vă scriem deaca vor vini acolo să strângeți oameni buni de prinpregiur megieși și târgoveți din târgu și să sirguiti făr(ă) zăbavă să mergeți acolo pentru ca să apucați și pre Baba Celebi viu, că iaste bolnav spre moarte, și să-și scoată toți dir¹esă cine ce va avea și să întrebați și de Baba Celebi, și să le luați sama foarte pre amăruntul. Și cum veți afla mai cu direptul să ne dați știre cu o scrisoare.

Dat-am și la călugări o carte ca aceasta și pofti și Rustea cartea aceasta la mâna lui. Foarte pre direptate să socotiți. **Тое пишем.**

Ѹ Иѣ, л(ѣ)т(ѡ) *зрѡз <7177 / 1669> юни(ѣ) кз <27>.

Бел вор(ник) ѡчи.

Бъ невестности вел лог(ѡфет).

† Strătulatul Rugin(ă) <a scris>.

<Pe verso>: 7177/1669 iuni(e) 7; 179 ani; Cartea d(omnului) Duca v(oe)vod către boerii Bejan Gheuca, ce-au fost pit(a)r, și Zahariia, ce-au fost cămăraș, poruncindu-le să cerceteze pentru moșia Șăndrenii a lui Ion Rustea și să-i dea de știre.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/13. Original (31 x 19,4 cm.), filigran, rupt puțin la îndoituri, sigiliu mijlociu în chinovar.

EDIȚII: C. Aricescu, *Indice de documentele aflate în Arhiva Statului și nepublicate*, II, p. 43, (rezumat); CDM, III, pp. 388-389, nr. 1830 (rezumat).

22. 1669 (7178) noiembrie 4, Iași

† **Иѡ Дѡка воевода, Б(ѡ)жїю м(и)л(ѡ)стїю, Г(ѡ)сп(ѡ)д(а)рьъ Земли Молдавскон.** Adecă au avutu pâra înaintea domnie(i) méle ș-a tot Sfatul nostru sluga noastră Rustea din târgu din Gălați cu Vasilachie, ficiorul Benie din Vlășenești, pentru o vie ce iaste a lui Vas(i)lachi, pre o moșie a slugii noastre a Rustei.

Dici sluga noastră Rustea au vrutu să-i ia de-a dzecea din vie hiindu pre moșia lui, iară Vasilachi n-au vrutu să-i dea de-a dzecea.

Dici domnia mea i-aam giudecatu cu tot Sfatul nostru și le-am ales să m(e)argă la boiarinul nostru la Bejan Gheuca, ce-au fost pitar, să socotească acolo cu oameni buni foarte pre direptate, de vor ști oameni(i) buni a cui au fostu acea moșie mai den(a)i(n)te de Rustea, și-i vor hi luatu ei de-a dzecea din vie, să aibă a lua și Rustea a lua a dzecea din vie. Ș-au mârșu la boiarinul nostru ce mai sus scrie și ne-au adus Rustea mărturie, scriindu într-acea mărturie de la boiarinul nostru cum au strânsu oameni buni și bătrâni megieși de prin pregiur ș-au întrebatu și de vândzători carii au vândutu acea moșie Rustei, anume de Baba Celibi, ficiorul lui Curtu Celibi, și de Zamfira, ce-au (f)¹ostu vorniceasă, ș-au mărturisit ei ș-alți¹ oameni până unde au fostu acea moșie pre sama lor, ș-au fostu acea vie pre sama lui Vasilachi, totu i-au luatu de-a dzecea.

Dici și domniia mea mea vădzindu mărturie de la boiarinul nostru și scriindu într-acesta chip, domniia mea încă am datu să-și ia sluga noastră Rustea de-a dzécea dintr-acea vie a lui Vasilachi, iară Vas(i)lachi să-și ție viia și să numai a(i)bă a pâri Vas(i)lachi pre Rustea nici dănăoară în véci peste cartea domnii méli.

V Иѣс, в(ъ) л(ѣ)т(ѡ) *Зрѡи <7178 / 1669> ное(м)в(рїе) Ѧ <4>.

† ГАЛАМ Г(ѡ)СП(ѡ)ДИНЪ ВЕЛАА.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXVI/12. Original, difolio (31 x 19,7), rupt puțin la îndoituri, filigran, sigiliu mijlociu în chinovar.

EDIȚII: C. Aricescu, *Indice de documentele aflate în Arhiva Statului și nepublicate încă*, în „Revista Istorică a Arhivelor României”, Broșura II, p. 44, nr. 1746; CDM, III, p. 401, nr. 1889 (rezumat).

¹ Rupt.

23. 1669 (7178) noiembrie 24, Galați

† Gavril Costachi vel spătar. Facem știre cu ceastă scrisoare a noastră cum au venit dumnealui giupânul Rustea de Gălați cu cinstită cartea măriei sale lui vodă la noi pintru un sat, anume Șăndrénii, care sat l-au vândut Baba Celebi, ficiorul lui Curtu Celebi, lui Theona arhimandritul, egumenul de la Cașin, pintru nește bani ce-au fostu dator Baba Celebi lui Hristodor săoariului, și s-au tânplat zapisăle lui Hristodor pre mâna lui Theona, și strângându-l Theona pintru bani(i) lui Hristodor, Baba Celebi într-altu chip n-au avut cum face, ce i-au vândut acel sat ce mai sus scrie lui Theona, și i-au ținut în samă. Și acei bani ce au fost dator lui Hristo(do)r, și ceia bani pre cât au fostu să-i mai dea, i-au primit (cu)¹ Toader Ungureanul, ce-au (f)¹ostu pârcălab, și cu popa Crețul, și i-au dat bani(i) denaintea scaunului în târgu în Gălați.

Deci tânplându-ne și noi cu treabe aicea la Gălați, au venit dumnealor amândoi înnaintea noastră și au mărturisit Baba Celebi precum l-au vândut el acel sat lui Theona egumanul, vădzind și noi că mărturisăște într-acesta chip, am făcut această scrisoare dumisale giupânului Rustei ca să-i hie dumisali de credință. Pintru credința am și iscălit să s(e) știe.

V Гълац(и) в(ъ) л(ѣ)т(ѡ) *Зрѡи <7178 / 1669> ное(м)в(рїе) кѦ <24>.

Гаврил Костаке вел спъ(тар), искаал.

<Pe verso>: 7178/1669 noemvr(ie) 24; 178 ani; Pe o filă de hârtii scrisoarea spăt(aru)lui Gavril Cost(an)di(n)² (?) dată lui giupân Rustea de Gălați pe satul Șăndreni că este a lui drept.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/14. Original (32 x 20,8 cm), filigran, rupt puțin la îndoituri.

EDIȚII: CDM, III, p. 402, nr. 1894 (rezumat).

¹ Rupt.

² Costache.

24. <1669 noiembrie 24>

† Milostive și luminate do(a)mne, să fie măriia dumat(a)le sănătos. Facem știre mării dumatiale că au venit dumnealui giupânul Rustea cu cinstită cartea pării¹ dumatial(e) la noi pintru un sat, anum(e)² Șendrenii, ce iaste pre Bârladu. Prilejindune și noi aicea într-această parte de loc, am chemat pre Baba Celebi și pre Bârsan, de i-am înfătoșat pre amândoi pintru doi bătrâni din Șăndreni, care bătrâni i-au vândut Bârsan și cu o mătușe a lui, și cu alți răzeși a lor, lui Costantin cămărașul. Iar Costantin cămărașul i-au vândut lui Curtu Celebi nehiindu za(pi)²săle pre mâna lui Baba Celebi, iar Bârsan s-au sculat și cu oameni(i) lui și au dzis că nu o au vândut lui Curtu Celebi, ce au fostu zălojită la Costantin cămăra(șul) și la frate-său Alăbaș(ea), și apoi iarăș de iznoavă au vândut-o lui Ștefan vodă.

Așea au mărturisit mulți oameni buni că iaste vândută de d(ou)a ori acea moșie, de Bârsan și de o(a)meni(i) lui, iar măriia dumatiale vei alégi precum vei socoti măriia dumatiale. Să fie măriia dumatiale sănătos.

Robul mării dumatiale.

Gavril Costachi spăt(ar) <m.p.>.

<Pe verso>: Făr(ă) an, făr(ă) lună. Răspunsu(l) lui Gavril Costachi spăt(ar) cătră domnu(l) acei vremi că primind porunca prin giupânul Rustea neguțător, au cercetat pentru moșia Șăndrenii și au mărturisât oamenii că esti vândută de 2 ori de Bârsan. Rupt rău pe la îndoituri. No. 27 28.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/28. Original, difolio (31 x 20,5 cm.), filigran, rupt, lipsă partea de sus din fila a doua.

EDIȚII: CDM, III, p. 402, nr. 1895 (rezumat).

¹ mării.

² rupt.

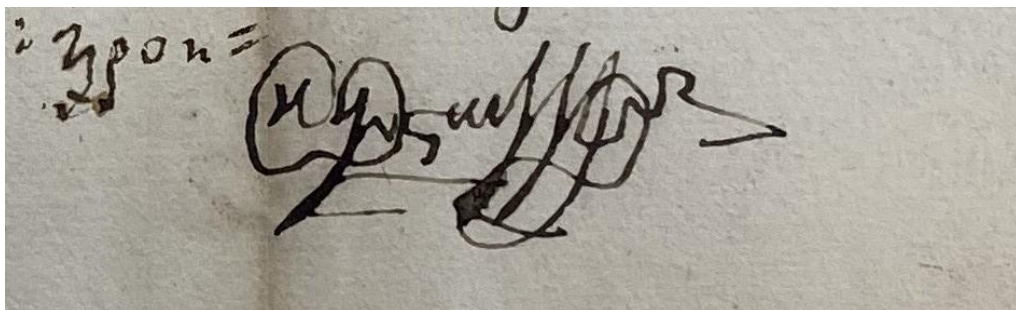
25. 1670 (7178) aprilie 15

† Adec(ă) eu, Costantin Baba Celebi, feciorul lui Curtu Celebi, mărturisescu cu sufletul meu și cu ciastă scrisoare pentru o moșie ce-am avut de la părinții miei 2 bătrâni den Dănceni, den partea den gios, cât o au ținut părinții miei, și după părinții miei cât o am ținut eu până o am vândut părintelui Theona, nu ne-au fostu aleasă despre răzeshii noștri, ce o am ținut tot depreună, numai ce ni s-au venit venitul den pâne, den fân, den pește și dentr-altu vinit, l-am împărțit frățește, ce să dzice, am luat eu doao părți pre doi bătrâni, și Vasilie Ștranga cu soțiile lui au luat o parte de pre un bătrân. Iară într-altu chip nu ne-au fostu ales locul, încă și călugării deaca au luat acea moșie de la mine, tot o au ținut într-aesta chip împreună, precum știu și alți megêși de pren pregiur și oameni buni.

Deci precum știu cu sufletul meu așea mărturisescu, ș-am făcut și această scrisoare de credință să să știe. De-aceasta mărturisescu.

Б(ъ) лѣат *зрѣи <7178 / 1670> ап(рил)ѣ еѣ <15>.

Constantin Baba Celebi (?) <m.p.>.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXVI/5. Original, difolio (31,3 x 20,8 cm.), filigran, pătat; Văleatul scris cu altă cerneală.

EDIȚII: CDM, III, p. 409, nr. 1934 (rezumat).

26. <1670> mai 19

M(i)lostive și luminate doamne să hie măriia domniei tale sănătos. Facem știre măriei domniei tale pentru rândul Rustei de Gălați, c-au venit cu cinstită cartea măriei domniei tale scriindu la noi ca să mērgem la sat la Șendrēni să le alēgem

pentru o moșie cu călugării de la mănăstire de la Cașin, și să-ș(i) aducă și dirésăle ce s-au aflat, numai un dires la Bârsan, și Bârsan au dat samă că ș-au răscumpărat moșiia de la Baba Celebi, iară alte dirésă sintu la mănăstire la Cașin, ce călugării nu ș-au adus dirésele, ce le-am pus dzi în doao săptămâni să-ș(i) aducă dirésăle. Și deaca le vor aduci le vom pecetlui și le vom trimite la măriia ta, iar oamenii așea mărturisescu că aciaste moșii tot le-au cumpărat Rustea și să cad Rustei că le-au cumpărat de la Theona.

Deci deaca vor veni dirésăle și le vor trimite la măriia ta, deci măriia ta vei socoti cum va hi mila măriei domniei tale. De-aceasta facem știre măriei domnie tale, să hie măriia domniei talesănătos.

Мли ѿ <19>.

† ó ταπεινός μητροπολύτης πρόην νικαιας γρηγοριος υπαίγραψα <† smeritul mitropolit fost al Niceei Grigorie am iscălit>.

Mai mic robul măriei domniei tale.

Бежан Гезка бив питар старосте де Потна <m.p.>.

† Ника, искал.

<Pe verso>: mai 19. Făr(ă) an. Cartea mitr(o)p(o)litului Cost(an)d(in) (?) cu pit(arul) Bejan Gheuca, starostile Putnei, și alțâi cătr(e) domnul acei vremi că moșiia Șăndreni să cade a fi a Rustei după dirésăle ci le-au cercetat, pe o față de hârtie numai; No. 30-29.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/29. Original (30,7 x 21,2 cm.), filigran. Datat după cartea domnească din 1669 (7177) iunie 27.

EDIȚII: CDM, III, p. 412, nr. 1950 (rezumat).

27. 1670 (7179) septembrie 27

Adec(ă) noi, Grigorie biv mitropolit de Nicheia, și Iane, și Ștefan, pârcălabii de Gălați, și Vasilie Adam capitan, scriem și mărturisim cu ciastă scrisoare cum au venit Rustea neguțtoriu, și Pinofrei, egumănu de la mănăstire de la Cașin, cu cinstită cartea măriei sale lui vod(ă), fiindu pârați de față înaintea măriei sale lui vod(ă), pentru nește părți de moșii den Șendréni și den Dăncéni ci-au vândut Costantin Baba Celebi egumănuului Theona, scriind cinstită cartea măriei sale lui vod(ă) la noi ca să mérgem la Baba Celebi și să-l întrebăm foarte cu deadinsul și cu frica lui Dumnădzău să mărturisască cui au vândut acéle moșii și cu cine s-au neguțat.

Deci Baba Celebi fiind bolnav și în ceasul morții, și cuprinsu de frica lui Dumnădzău au mărturisit c-au fostu la Iași și l-au apucat Theona pentru nește bani ce i-au fostu dator și el neavându să-i plătească banii i-au dzis Theona să-i vândă acéle moșii.

Deci el s-au neguțat cu Theona cu acéle moșii, și deaca s-au neguțat i-au dzis Theona să mergim înnainte la Gălați că-ți voi trimite banii și-ți vor veni. Și deaca (a)m venit la Gălați, mi-au venit banii și i-am luat den mâna lui Toader Ungureanul.

Și la această mărturie am fostu noi de faț(ă) care-i scriem mai sus. Ș-au fostu și Pinofrei, egumănul de faț(ă), ș-au făcut părintele Nicheia și afurisenie. Așijderea și Dumitrașco încă au mărturisit că l-au chemat Theona și i-au dzis să hie martor că va să dea nește bani lui Baba Celebi pentru nește moșii ce au cumpărat de la dânsul; deci pre cinstită poronca cărfâi măriei sale lui vod(ă). Și precum au mărturisit acel suflet la darea sa, am făcut și noi această scrisoare de mărturie la mâna Rustei, carele au cumpărat acéle moșii de la Theona, ș-am și iscălit să s(e) știe.

Λ(Ϡ)Τ(Ϡ) *ϙρϠϠ <7179 / 1670> септ(εμβριε) κζ <27> Λ(Ϡ)ΝΗ.

† ó ταπεινός μητροπολίτης νίκαιας γρηγόριος μαρτηρ(ω τὰ) ἄνοθεν <† Smeritul mitropolit al Niceei Grigorie mărturisesc cele de mai sus> <m.p.>¹.

† Ἰω(άνν)ης προκαλάμος μάρτηρας <† Iane pârcălab martor> <m.p.>¹.

Аз, Шефан ворник <m.p.>.

Аз, Василиѣ Адам кап(итан) <m.p.>.

Аз, Дѣмитрашко, искал <m.p.>.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/15. Original, difolio (30,5 x 20,8 cm.), filigran.

EDIȚII: CDM, III, p. 1998, nr. 1998 (rezumat).

¹ Transcrierea și traducerea semnăturilor din limba greacă aparțin doamnei Lidia Cotovanu, căreia îi mulțumim și pe această cale.

28. <1670>

† Adecă au venit înnaintea noastră a pârcălabilor de Gălaț(i) și a mulți oamen(i) buni Baba Celebi sin Curtu Celebi de au mărturisit pentru o moșie a lui Bârsan și altor răzéși, precum acea moșie o au fost șiindu Curtu Celebi, tatăl lui Baba Celebi, apoi moșia au fost căzut pre mâna lui Baba Celebi, și șiindu Baba Celebi să hie fost cunpărătură, dar apoi s-au aflat precum au fost zălogit. Deci eu Baba Celebi n-am vrut să dau moșia, iar Bârsan și cu alți răzéș(i) ai lui m-au strânsu

de oar(e)ce știu că-i cunpăratur(ă) de părinți, apoi (?) scoateț(i) zapisele. Eu zapise n-am avut, iar Bârsan și cu răzeshii lui mi-au lipădat¹ carte de giu(dec)at(ă)¹ și am mersu înaintea lui Vasilie vod(ă) de ne-am pârât. Văzându și domniia sa că n-am drése și zapise m-au dat rămas ca să s(ă)-mi înto(a)rcă bani precât au fost moșiia zălogit și precum au zis ei.

Deci eu mi-am luat banii precât au zis ei și le-am făcut și aceast(ă) scriso(a)re la mâna lor denaintea scaunului, și au fost de față Șărbul brat Diia, și Angh(e)luț, și alți o(a)men(i) care s-au prilejit. Și eu Stan am scris.

Iane pârcalabu.

Az, Ștefan pârçalab.

† Angheluț, martur.

Az, Andronic.

† Șărbul, martur, cum au grăit Baba Celebi.

<Pe verso>: Zapisul ce s-au luat de la Bârsan și s-au datu la Ruste (...). Făr(ă) an, făr(ă) lună; Mărturiia pârçalabilor di Galați dată lui Baba Celebi când s-au giudecat cu Bârsan și alți răzăși pentru moșiia Șăndreni sa. N-arată ce moșie. Aceasta ruptă la îndoiture; N. 25.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/25. Original (29,3 x 20 cm.), filigran, rupt. Datat după Iane și Ștefan, pârçalabi de Galați, documentul din 1670 (7179) septembrie 27.

EDIȚII: CDM, III, p. 423, nr. 2009 (rezumat).

¹ Rupt.

29. <1670>

M(i)l(o)stive și luminate do(a)mne. Facem știri măriei tale ca domnului m(i)l(o)stiv pen(tru) rândul lui Baba Celebi am eșit la cêrdac cu alți orășeni. Deci Baba Celebi au fost bolnav. Deci am trimis o căruț(ă) și l-au adus înaintea scaunului și a mulți orășeni. Deci așea au mărturisit Baba Celebi precum acea moșie de la Șăndreni ce au fost rămas lui de la tată-său, au fost popritu-o popa Theona zălog pentru o datorie ce au fost dator Baba Celebi lui Hristodor. După acéia au zis popaTheona lui Baba Celebi să-i vândză acea moșie ca să s(e) plătească și de datorie și ce vor mai face bani să-i dea.

Deci apoi s-au tocmit ei amândoi în Iaș(i) și așea au zis Baba Celebi că i-au vândut patru bătrâni și banii acolo la Iaș(i) nu i-au dat, ce i-au trimăs aicea pre un

călugăr ce-i zicea Crețul, și banii i-au dat pre mâna pârcălabului Ungureanului, și Ungureanul i-au dat lui Baba Celebi, și zăpisiul s-au făcut pre numele popei lui Theona, nu s-au vândut lui Ștefan vod(ă), ce acel zăpisiu nu s(e) află.

Și cându au luat banii au fost orășeni de faț(ă) și au și aceia mărturii într-acesta chip precum au mărturisit Baba Celebi. Deci și noi precum am văzut că mărturisescu acești oameni, am făcut această mărturie la măriia ta, ce va hi mila măriei tale, Dumnedzău să te dzilească într(u) a(n)i mulți și buni o H(risto)s. Amin.

Robii măriei tale pârcălabi ot Gălaț(i), Iane, și Ștefan, și Andronic.

Iane biv șoltuz.

Hazuța.

† Angheluț.

Iane Peaic¹ martor.

Iordachi văt(av).

Și eu m-am prilejât la scaun aice.

Gizaici.

Gligor(i) Paiul¹.

Vidrașco.

<Pe verso>: Făr(ă) an, făr(ă) lună; Răspunsul pârcălabilor de Galați către domnul acei vremi pentru cercetarea ce au făcut despre stăpânirea moșii Șăndrenii, la care au adus față și pe Baba Celebi în căruță, fiind bolnav. Numai pe 1 filă, iar giământate, adecă cămașa hârtiei îi ruptă; N. 26.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/26. Original (30,4 x 19,5 cm.), filigran, rupt la margini. Datat după Iane și Ștefan, pârcălabi de Galați, documentul din 1670 (7179) septembrie 27.

EDIȚII: CDM, III, p. 424, nr. 2010 (rezumat).

¹ Ar putea fi și Pai(c)ul.

30. 1671 (7179) februarie 5, Iași

† Иѡ ДѢКА БОЕВОДА, Б(Ѧ)ЖІЮ М(И)Л(Ѧ)СТІЮ, Г(Ѧ)СП(Ѧ)ДАРЬ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОИ. Scriem domniia mea la egumenul și la toți călugării de la sv(â)nta mănăstire de la Cașin. Dămu-v(ă) știre pentru sat pentru Șendréni, ce aveți de(n)preun(ă) cu dumn(ea)lui Rustea neguțitorul. Ați avut dzi să mەرgeți să vă hotărâți unii despre alalț, și am fost făcut și cartea domniei méle să mەرgeți să vă

hotărâți, și ați avut și hârtie de dzi ca să fiți odată cu toții acolo să vă hotărâți, și voi la dzi n-ați fost să vă hiți ales lucrul.

Ce iată că vă dau știre domniia mea, îndată ce veți vedea cartea domniei méle, să mérgeți să vă hotărâți cu acel neguțitor, și să vă alégeți locul unul despre alt(ul), să nu mai aveți gâlceav(ă). De cari lucru arătatu-ne-au Rustea și o scrisoari de la voi cu pecétea sv(i)nteii mănăstiri, scriind pentru o vie ce are Rustea acolo la Șendréni, să nu o culiagă, c-apoi îl veți închina hatalmu patrudzeci boi.

Deci el dacă au vădzut scrisoarea voastră au lăsat viia de n-au culesu om și dzice c-au avut multă pagubă. Pentr-acesta lucru numai să mérgeți acolo să vă hotărâți întâi, și apoi de s-a vini viia pre locul vostru, veți lua în ceas, da tătă (?) de-a dzécea, iar de nu s-a vini viia pe locul vostru, socotiți la ce veți vini, că de ne-ți mérge după cartea domniei méle, voi veți hi de gloab(ă). **Си це пишем. Инак не счините.**

У Ис, л(ѣ)т(о) зрѣѡ <7179 / 1671> фев(р)аріе є̇ <5>.

† Слал г(о)сп(о)д(и)нъ велѣл.

Бел логофет учи.

† Михѣл <писал>.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/16. Original (31,5 x 19,5 cm.), sigiliu mijlociu în chinovar.

EDIȚII: C. Aricescu, *Indice de documentele aflate în Arhiva Statului și nepublicate încă*, în „Revista Istorică a Arhivelor României”, Broșura II, p. 43, nr. 1740; CDM, III, p. 426, nr. 2022 (rezumat).

31. 1671 (7179) februarie 6, Iași

Се збо мы, Гидиин архиеп(и)скѡп и митрополит Сзчелавскї, и Соломон Бърлѣдианѡл вел лѡг(о)ф(е)т, и Мирон Костѣн вел дворник Долнѣи Земли, и Глигоріе Хъбѣшескѣл вел дворник Бишнеи Земли, и Некѣл Раковиц(ъ) хетман и пъркѣлаб Сзчелавскї, и Костантин вел постелник, и Гаврил Костакіе вел спѣтар, и Ъвнашко Талмач вел чашник, и Тоадер Пѣладіе вел вистїарник, и Иѡн Раковиц(ъ) вел комис, и Лѣпашко вел житничар, и Чехан вел армаш, и Єнакїе втори чашник, и Иѡнашко Богдан втори жит(ник)ар, и Думитрашко Рошка, и Гиѡргицъ, и Рѣсѣл, и Некѣл, и Дѡрашко, и Ирминча, дворничи глѡтнии. Scriem și mărturisim cu cest adevărat zapis al nostru cum au vinit înaintea noastră svinția sa părintele și alesul Dosoftei, episcopul de Roman, împreună cu dumn(ea)lor cești neguțitori ce au fostu de Șarhorod, pre numi Mihaa Nagi, și Rustea, și Enachie, și Manea a Stamei, și

Costantin, și Zamfir, și ne-au mărturisit pentru nește veșmente și odoar(ă) ce au fostu făcute de dumn(ea)lor și de alți frați a lor, neguțitori, ce au fostu în Șarhorod, acolo, la beserică în Șarhorod, unde iaste hramul S(ve)tii Ioan Cr(i)stitel, cum le-au fostu făcut să le fie pomană la acea sv(â)ntă rugă.

Într-acéea au vinit vrémea de s-au sculat pre acela loc oști și prădzi, și dintr-acéle veșmente și odoar(e) ce au fostu făcute ei multe au și perit, iară câte n-au perit, ei le-au adus aicea în ț(a)raa noastră și le-au pus de au stătat la sv(â)ntaa mănăstire la Pobrataa 23 de ani închise într-o ladă, care lucru socotitu-s-au dumn(ea)lor ei înde ei că într-atâta vréme ce stau închise li să uită și pomana, și fiind și în țaraa noastră de bogate ori cu nepace, socotit-au și acéstea câte au prisosit să nu cadă la vro pagubă și să rămâe ei fără pomană.

Ce fiind aicea în ț(a)raa noastră svințiaa saa alesul și luminatul Dosoftei patriiarhul de Ier(u)s(a)lim, vorovitu-s-au acești neguțitori ce mai sus scriu cu toții și au închinat și au dat acéle veșmente și odoar(e) toate la sv(â)ntaa beserica acea mare la Ier(u)s(a)lim, (u)¹nde iaste Îngroparea Domnului Dumn(e)dzău și Mântuitorului nostru I(isus) H(risto)s, ca să fie acolo la acea sv(â)ntă beserică și la acel sv(â)nt loc, pentru (i)ertarea păcatelor lor a tuturor câți sântu ctitori pre acéle veșmente și odoar(e), fie morți fie vii, să fie pomenițiîn véci.

Și acéste veșmente și odoar(e) s-au scris aicea toate pre numi și s-au dat pre mânnule a tuturor egumenilor care sântu aicea pre la sv(i)ntele mănăstiri ce sântu închinat la sv(â)ntaa beserica cea mari la Ier(u)s(a)lim: un terfeloi, un angherestru, un falon de urșinic roșiu, un falon zer(i)dava cu flori, doao procovéte cusute cu sirmă, patru procovéte iar cusute pen pregiur cu cănafă, un procovăț ce iaste deasupra potiriului, o păréche de năraclițe de urșinic vechiu, o cruce roșie de atlas cusută cu sirmă, trei patrahire: unul de adămască, vechiu, unul vérde, unul de atlas albu, doao poale de icoane de adămască galbănă, pen pregiur verdzi, un aer de la Sâmbăta Mari, roșiu de atlas cu sirmă, doao bucăți de atlas fistichii, treispré(ze)ce icoane, doao cununi de argint de icoane, patru candile de argint, șease coroane de argintu, o cruce de lemn scumpă, 4 lanțuri de argintu, o cunună de argintu, trei cunune de argintu, o cruce metiutea și o bucățea de cunună de argint, opt ochi de argintu, 9 nasturi de argintu, un inel argint, o poal(ă) de icoan(ă) de mătase, doao procovéte mici, un procovăț vechiu de adămască, un potir argint, un discos argint, o lingur(ă) de argint, doao potire mici de argintu, doao scoarțe, opt lei bătuți, o pecéte de hier, puțini bani de cei vechi leșești.

Deci dintr-acéstea din toate s-au scos numai o scoarță și o icoană Pr(e)cistaa și cei opt lei bani și o pecéte de au dat la sv(â)ntaa mănăstire la Pobrata, pentru căce au ținut călugării acéste unealte 23 de ani într-aceea sv(â)ntă mănăstire, iar altele toate câte mai sus scriem le-au dat toate pre mâna egumenilor de la sv(i)ntele mănăstiri ce mai sus scriem carele sântu închinat la Ier(u)s(a)lim ca să le duc(ă)

acolo să fie în sv(â)ntaa besearică cea mare care mai sus scriem și să fie pomeni(i) acolo la sv(â)ntul jirtăvnic acei ctitori toți.

Și așa din toată inema lor le-au dat și cu mari afurisenie cum de să va scula cineva din ficiorii fietecărui ctitor, ori din cei morți ori din cei vii, ca să gâlcească și vor vrea să tragă unii pre alalalți, acela ca să fie neertat de Domnul Dumn(e)dzău ce au făcut ceriul și pomântul și de Preacinstita Maica Sv(i)nțiiei Sale Mariia, și de patru Evanghelisti, și de 12 Apostoli și să fie blăstămat și afurisit de 318 Sv(i)nți Părinți ce au fostu în cetatea cea sv(â)ntă în Necheea, și să aibă parte cu Iuda, și cu trecleatul Arriie întru făr(ă) fund.

Într-acéia și noi dacă am am vădzut pre acești neguțitori făcând lucru bun ca acesta, netrăgând ei la sine ca să ia cine cum va pute, noi încă de la noi am făcut la mâna lor acest zapis adevărat ca să le fie de mari credință, că n-au stricat ei acéstea odoar(e), ce le-au dat la sv(â)nt(ul) locul unde-u fost îngropat Domnul Dumn(e)dzău și Mântuitoriu nostru I(isu)s H(risto)s.

Și pentru mari credință, am iscălit cu toți.

Și eu, Andrei Mihul uricar, am scris, да се знати се.

Оу Исцух, в(ъ) л(ѣ)т(о) *зрѣѣ <7179 / 1671> фев(р)варіе с̂ <6>.

Гедешн митрополит Гѣчевскій <m.p.>².

† Дософен еп(и)ск(о)пъ Романскый <m.p.>³.

Из, Сѡлѡмон Бѣрлѣден вел лѡг(о)ф(е)т, искал <m.p.>.

Мірон вел вор(ник), искал <m.p.>.

Из, Глигоріе Хъвъшескѡл ворн(ик), искал <m.p.>.

Из, Некѡлан Раковиць хатман <m.p.>.

Из, Гаврил Квстаки вел спѣтар, искал <m.p.>.

Из, Тоадер Пѣладі вел вист(ар)ник, искал <m.p.>.

Из, Иѡн Раковицѡ вел квмис, искал <m.p.>.

Из, Басиліе лѡг(о)ф(е)т <m.p.>.

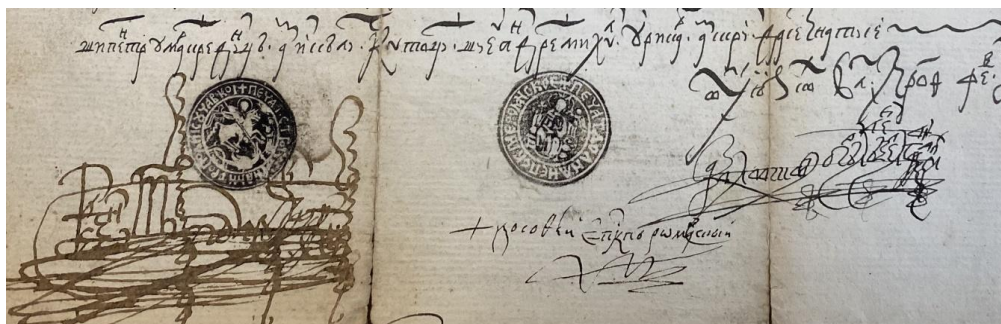
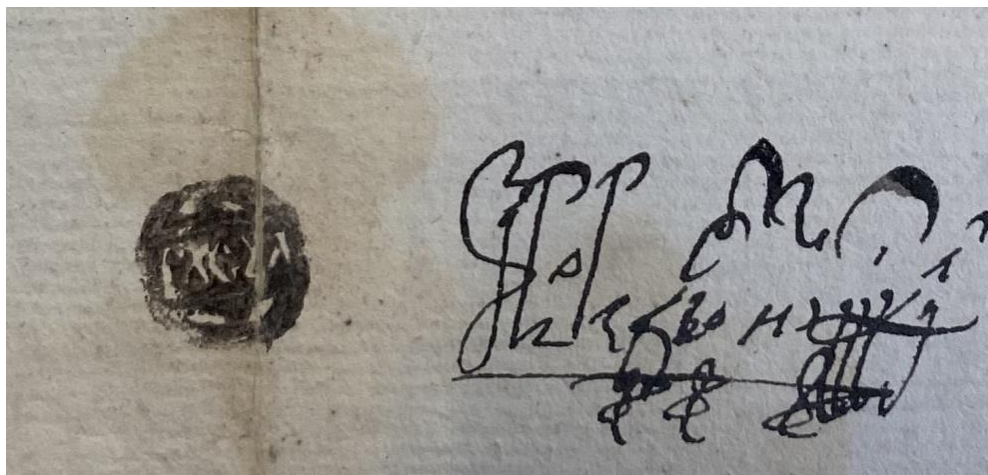
Зехавос арѡавас <m.p.>⁵.

Из, Дѣмитрашко Рошка двор(ник) <m.p.>.

Из, Глигоріе Чѡкѣрліе ворник, искал <m.p.>.

Из, Гиѡргіе дворник, искал <m.p.>⁴.

<Pe versoul filei a doua>: 7169/1661 fevr(uarie) 8. Cartea mit(ro)p(o)litului Gedeon și cu log(o)f(etul) Solomon Bârlădeanu, vor(ni)c(ul) Miron Costân cu alți 11 boeri și episcopul Romanului Dosothei, cu 2 peceti pe ea mărturisitoare de veșmintele și odoarale ce le-au dat bisăricii Ierusalimului neguțătorii di la Șarhorod, Mihai Hagi, Rustea, Enachi și alți, prin patriarhul Dosoftei al Ierusalimului ce era în Moldova atuncea. Aceasta ruptă pe alocuri pe la îndoituri, precum și giumătatea coalei ce(a) nescrisă, iarăș ruptă, lipsând.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/4. Original, difolio (44,8 x 29 cm.), rupt la îndoituri, pătat, lipsă 2/3 din fila a 2-a, trei sigilii, 2 mici iconografice în fum și 1 inelar în tuș.

EDIȚII: V. A. Urechia, *Inventarul documentelor care prin vreo lature se referă la Miron Costin și familia lui*, în Miron Costin, *Opere complete*, ediție V. A. Urechia, Tomul I, București, 1886, pp. 124-125, nr. 113 (text incomplet după original, cu unele erori); CDM, III, p. 427, nr. 2024 (rezumat); Ioan Caproșu, *Documente privitoare la istoria orașului Iași*, volumul II, pp. 311-313, nr. 340.

¹ Rupt.

² Sigiliul Mitropoliei în fum (2, 9 cm.), avându-l în centru pe Sfântul Gheorghe călare ucigând balaurul, iar în exergă, legenda: † ПЕЧАТ С(В)АТ(А)ГО ГЕОРГИА МИТРОПОЛІЇ СЪЧАВСКОЇ († Pecetea Sfântului Gheorghe a Mitropoliei Sucevei).

³ Sigiliul Episcopiei Romanului în fum (2, 9 cm.), cu icoana hramului în centru (Sfânta Paraschiva) și legenda în exergă: † Печат Долниѣ Еп(и)ск(о)писк(е) Романскоѣ († Pecetea Episcopiei de Jos a Romanului)

⁴ Sigiliu mic inelar, în cerneală, al lui Rusul <dvornic> (Ursul vornic la Ioan Caproșu), cu legenda orizontală: Рꙋсꙋл.

⁵ Cehan armaș

32. 1671 (7179) aprilie 2

† Иѡ Дꙋка воевода, Б(о)жїю м(и)л(о)стїю, Г(о)сп(о)даръ Земли Молдавскои. Adecă au vinit înaintea noastră și înaintea alor noștri moldovenești boiari a mari și a mici, Rustea neguțitorul și s-au pârât de față înaintea noastre cu Bârsan din Șendrêni, pentru doi bătrâni de acolo din sat din Șendrêni, dzicând Rustea cum acei doi bătrâni i-au fost vândut moșeniі cei bătrâni din Șendrêni lui Costantin cămărașul, iară Costantin cămărașul să-i hie vândut lui Curtu Celebi. Iară Baba Celebi, feciorul lui Curt Celebi, au vândut lui Theona arhimandritul, ce-au fost egumen la Galata de Sus, și de la Theona au cumpărat Rustea acei doi bătrâni, precum ne-au arătat și zapsă de la mâna lui și întărituri de la răpăosatul Dabijea vodă, și zapsă de la toți boiarii carii sintu acmu unii și de față. Și ne-au arătat și zapsăle cele bătrâne ce-au fost cumpărat Costantin cămărașul de la moșeniі.

Iară acesta Bârsan fiind fecior și nepot acelor vândzători dintâiu s-au sculat pre vândzarea părinților săi și au vândut și el lui Ghiorghi Ștefan vodă.

Deci domniia mea am socotit și am aflat cu adevărat cum Bârsan au vândut rău. Întâiu au vândut părinților și apoi au vândut și ei al doile(a) rând lui Ghiorghi Ștefan vodă. Am dat rămas pre Bârsan și pre soțiile lui, din toată legea țării, să aibă Rustea a-ș(i) tiné acei doi bătrâni cu tot vinitul, iară Bârsan să întoarcă banii călugărilor de la Cașin, banii ce-au luat el de la Ghiorghi Ștefan vodă cu soțiile lui de pre acei doi bătrâni, căci au vândut rău, au fost vândut părinților dintâiu lui Costantin cămărașul, apoi au vândut și ei lui Ghiorghi Ștefan vodă tot acei doi bătrâni, și au vândut rău. Și după ce-și vor lua călugării banii de la Bârsan și de la soțiile lui să dea zapsăle cu carile au cumpărat Ghiorghi Ștefan vodă la mâna Rustei. Și de să vor și mai ivi cândva în vro vrême nescari dirésă sau zapsă să nu mai hie nici de o credință. И ин да с(а) не ꙗмшаѣт прѣд син листом г(о)сп(о)дс(т)в(а) ми.

V Иѣ, л(ѣ)т(о) \times зрѣѣ <7179 / 1671> априліѣ в <6> д(ь)ни.

† Слал г(о)сп(о)д(и)нь велал.

† Стрѣтꙋлат <писал>.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXVI/6. Original, difolio (31 x 19, 6 cm.), filigran, sigiliu mijlociu timbrat.

EDIȚII: C. Aricescu, *Indice de documentele aflate în Arhiva Statului și nepublicate încă*, Broșura II, p. 44, nr. 1745; CDM, III, p. 430, nr. 2041 (rezumat).

33. 1671 (7179) iunie 11, Iași

† Иѡ ДѢКА ВОЕВОДА, Б(Ѧ)ЖІЮ М(И)Л(Ѧ)СТІЮ, Г(Ѧ)СП(Ѧ)ДАРЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОН. Scriem domnia mea la boiarinul nostru la Bejan Gheuca, ce-au fostu pitar mare, starostele Putnii, sănătate. Dăm știre dumitali c-au pârât de faț(ă) la domnia mea Vasilachie și frate-său Mihalcea pe Rustea negușitorul, dzicând că au cumpărat o vie la sat la Șendréni de la Peica, fata Mârzacului, și de la surorile ei Schiva și Măriia de noao ani, și de la Bârcă, fratele lui lui Dobre, și lui Dobr¹e i-au fostu cumpărătur(ă) de la Ion de 15 ani. Și acmu va să le ia Rustea viia și un vad de (moară)¹ ce au pre hotarul Vlășineștilor, ia(r)¹ va să-i scoată Rustea și din vadul

morii, și aceluia vad (s)¹ă-i fie descălecătura din dzile bătrâne. Rustea atâta au dat saam(a), că are și el zapise ce nu-s la dânsul pre vie pre acêea și vadul lui Vasilachie înniacă morile Rustii, și el au făcut multă¹ cheltuial(ă) până au deșchis gârla, și are strâmbătate.

Pentr-acesta lucru dumn(ea)ta să mergi (s)¹ingur acolo și să socotești cu dreptate mare de vor hi zapisele lui Vasilachie dr(e)¹pte și cumpărătura acelor vii de 15 ani, să-și ție Vasilachie viile, și Rustea își va lua de-a dzecea dacă iaste locul lui, ia(r pen)¹tru vadul morii de va fi vad bătrân să socotești să n-aibă asuprial(ă) de Rustea, ce să-i¹ tocmești să înble și moara lui Vasilachie și morile Rustii, să nu înêce una pre alaltă, nici să aibă unul desp(r)e altul strâmbătate.

Și precum vei afla dumneata¹ drept cu oameni buni și-i vei aședza, să faci o mărturie cu credință, să ne dai știre. **СИ ЦЕ ПИШЕМ. И ЗДРАВСТВУИ.**

† Иѣ, л(ѣ)т(ѡ) *зрѡѡ <7179 / 1671> юни(ѣ) ѡѣ <11>.

† Слалл г(ѡ)сп(ѡ)д(и)нь велѣл.

Бел лог(ѡ)ф(ѣ)т ѡчи.

† Млхѡлец <писал>.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXVI/13. Original (29, 2 x 20 cm.), sigiliu mijlociu în chinovar; ibidem, XXVI/7. Copie; ibidem, XXXVIII/14, nr. 3 (mențione, cu data 1601 (7109) iunie 11).

EDIȚII: C. Aricescu, *Indice de documentele aflate în Arhiva Statului și nepublicate încă*, Broșura II, p. 44, nr. 1747; CDM, III, p. 437, nr. 2079 (rezumat).

¹ Rupt.

34. 1671 (7179) iunie 14, Iași

Adică noi Ruste negușitorul din Galaț și cu fimeia mea Ana, scrim și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru, pentru un sat anume Șendrenii ce este pe apa Bârladului în ținutul Covurluiului, care sat l-am cumpărat noi pre ai noștri drepti și cruțați bani de la părintele Theona arhimandrit, ce a fost egumen la sfânta mănăstire la Galata de sus, în care sat în Șendreni sântu patru bătrâni și în Dănceni doi bătrâni care sânt un hotar și un sat piste 6 bătrâni. Așa ni-am socotit și am luat pre D[u]mnezeu întru agiutor, cu inimă curată și din tot sufletul nostru și am râvnit a bune lucruri či-au făcut alți buni creștini, de am luat și noi asămene și din toată voia noastră și cu vrere lui Dumnezău, dat-am și am dăruit dintr-acest sat Șendreni giuământate de sat care sânt trei bătrâni, giuământate ce din sus, însă cei doi bătrâni din Dănceni și un bătrân din Șendreni. Această giuământate de sat ce va fi pe acei trei

bătrâni cu tot venitul, datuom și o am dăruit și o am închinat la sfânta biserica ce mare a Ierusalimului unde au fost pogribanie Domnului Dumnezău și mântuitorului nostru I[su]s H[risto]s, pentru ertare păcatelor părinților noștri, pentru iertare păcatelor noastre și ca să fie ace giământate de sat pre sama părinților călugări de la sfânta mănăstire *Cetățuie* cari iaste zidită și făcută de luminat Domnu Duca vodă și ca să aibă călugării dela aceasta sfânta mănăstire a ține ace giământate de sat cu tot venitul.

Pentru căci această sfântă mănăstire Cetățuie este închinată la sfânta și mărita biserica ce mare la Ierusalim, și venit ce va fi dintre ce giământate de sat, din giământate din sus, din țarina și din fânăță și de a zăce din vii și din pești ce se va vâna, tot să aibe a lua călugării, numai la vii și la vadurile morilor ce vor hi între ce giământate de sat din sus, să aibă călugării a împărți acel venit de vii și a ține morile în giământate cu feciorii noștrii, căci în partea din gios nu sunt atâtea vii și vaduri de mori, iar cheltuiala morilor vor da frățești călugării, în giământate cu feciorii miei, numai și călugării dela aceste sfinte mănăstiri ce mai sus scriu, să aibă a ne pomeni pre noi și pre răposaiii părinții noștri, la sfântul pomelnic la mănăstire la Cetățuie și pentru ca să aibă a ruga acei părinți pre milostivul Dumnezeu, pentru păcatile noastre și când am făcut și am dat acaastă danie, fost-au arhierei¹ țării și egumenii și alți boeri.

Pentru aceia, să fie dela noi ace giământate de satde Șândreni parte din sus, ce se chiamă trei bătrâni și cu doi bătrâni din Dănčenii, sfintei bisericii cei mari ai Ierusalimului, dela noi dreapta danie și miluire în veci și nime din ficiorii noștrii sau din oamenii noștri să naibă a se amesteca. Iar cine s-ar ispiti a strica danie noastră, acela să fie neertat de Domnul Dumnezeu ce au făcut cerul și pământulși de Pre cinstita maica sfinții sale Mariea și să fie proclat și afurisit [de] 318 sfinți părinți ce au fost în Nicheia cetate ce sfântă și [de] patru evangheliști și de 12 apostoli și să aibe parte cu Iuda și treclitul Arie și fără fund, Amin. Și pentru mai amre credință iscălit-am și am pus pecețile împreună cu acești părinți și boeri cu toți. Și eu Andrei Miholeț uricariul, cam scris zapis, să se știe.

U Ias vlet 7169 Iunie 14.

Ruste negustor (L.P.) .

Ghedeon Mitropolit Suceavschi.

Dosoftei episcop Romanschii.

Theodosie episcop Radovschii.

Ioan episcopul Huși, Nichia ce a fost Mitropolit, Ghedeon egumen Trei sfetili.

Hristofor egumen Golei, Gherasim egumen.

Lupașcu vel jitničer, Bejan Gheuca pitar.

Panhilie biv stolnic, i Irimia i Pătrășcan i Rusnel i Buta, vornici de poarta.

NOTĂ. Hârtie groasă în mărime 44 x 29 cm. Redacția moldovenească în 30 rânduri. Peceți ale ierarhilor Ghedeon și Dosoftei.

Pe verso: <<No. VIII 7179/1671 dela Hristos. Actul de danie către mn. Erusalimului, a lui Rusti neguțătorul din Galaț pentru doi bătrâni din moșie Șândrenii și unul din Dănceni stăpinitoare peste tot giământate din aceli sati>>. Apoi „Șândreni și Dănceni la ținutul Covurluiului pre apa Bărladului. No. A”. Scris îngrijit și păstrat bine.

Documentul din 1673 Aprilie 12, iscălit de Leontie igumenul mănăstirii Cetățuia, în grecește, mărturisește dania lui Ruste neguțătorul din Galați, a doi bătrâni din Dănceni și unul din Șendreni către Sf. Biserică din Ierusalim și adeverește că restul de trei bătrâni dintru acelaș hotar, sunt nepoprute de mănăstire ale stăpâni fii și nepoții donatorului.

Copie iscălită de ieromonahul Hrisanft, la 1814 mai 21 și cu pecetea sf. schit de la Brazi ținutul Putnii, în păstrarea mea.

După Paul Mihail, preot în Iași, *Documente și zapise moldovenești dela Constantinopol (1607-1806)*, Iași, Întreprindere Industrială de Stat „Lupta Moldovei”, 1948, pp. 74 -76, nr. 54.

35. 1672 (7180) martie 13

† Иѡ ДѢКА ВОЕВОДА Б(О)Ж(І)Ю М(И)Л(О)СТ(І)Ю, Г(О)СП(О)Д(А)РЬ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОИ. Dat-am cartea domnii mele rugătoriului nostru egumânului de la svânta mănăstire de la Cetățue, să hie tare și putearnic cu cartea domnii meali a popri pre un om, anume Vasilachi, carile să scoală să facă un iazu la sat la Șândreani, ce iaste la ținutul Covurluiului, și el nice o triabă n-are să ezască acolo, precum ne-au arătat egumânul și mărturie de la pârcălabii de Gălați, scriindu la Vasilachi să nu ezască acel iazu că n-are triabă.

Pentru acéia să-l opriască să nu ezască acel iazu, iară lui Vasilachi de-i va părea cu strămbul să vie de faț(ă). Într-alt chip să nu hie.

V Иѡ, М(И)Л(О)СТ(І)Ю <7180 / 1672> МАРТ(ІЕ) ГИ <13>.

<Pe verso>: 7180/1672 mart(ie) 13

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXVI/8. Original (31 x 19 cm.), filigran, sigiliu inelar, ocotogon al în chinovar.

EDIȚII: CDM, III, p. 450, nr. 2145 (rezumat).

36. 1673 (7181) martie 4, Iași

† Иѡ Стефан Петръ воевода, Б(о)жїю м(и)л(о)стїю, Г(о)сп(о)дарь Земли Молдавскон. Dat-am cartea domnii méle rugătorului nostru egumănului de la sv(â)nta mănăstire de la Cetățue și deregătorului, și vătamanului său de la săliște de la Șéndréni, ce iaste pre Bârlad, la ținutul Covurluiului, să aibă a chema și a strânge oameni streini din Țara Turcească și din Țara Munteniască, și despre alte părți, hie ce limbă vor¹ hi.

Iară dacă or vini și să vor aședza la acea săliște ce mai sus scriem, de la domniia mea vor avea slobodie în 10 ani și vor hi în pace de dajde, și de zloț(i), și de lei, și de taleri, și de galbeni, și de sulgiu, și de iliș, și de untu, și de bezmăn de ceară, și de toate dările și angheriile câte sintu pre alți mișei în țara domnii méle. Așjderea și voi olăcari și podvodari întru nemică să nu-i învăluiască, ce să hie în pace de toate câte mai sus scriem.

Iară cine-i va învălui, de mare certare va fi de la domniia mea. Într-altu chip nu va fi.

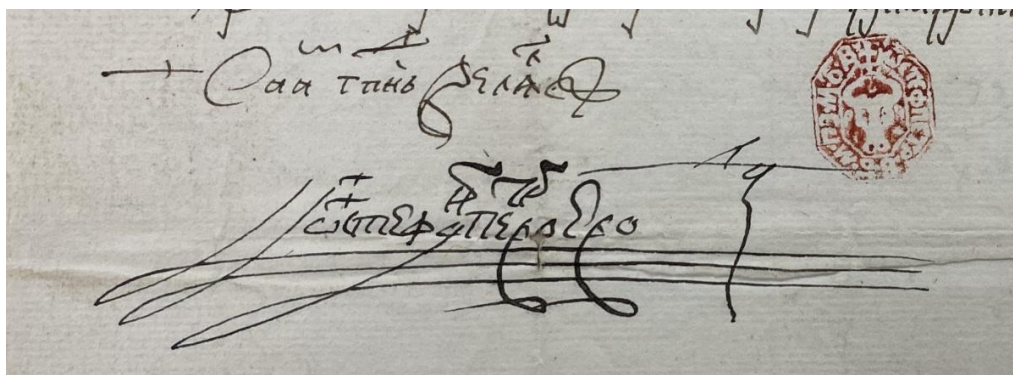
Оу Іис, л(ѣ)т(о) *зрпа <7181 / 1673> март(іе) д̂ <4> днѣ.

† Слалл г(о)сп(о)д(и)нь веллал.

Иѡ Стефан Петръ воевода <m.p.>.

† Михаю <писал> <m.p.>.

<Pe verso>: 1673 ap(rilie) 12; 1819 acum; 146 ani de când s-au dat danie la Cetățue moșie Ruste(ei); *зрпа <7181 / 1673> cartea aceasta; veletul 7327 / 1819 acum veletul; 146 ani tocma iaste cartea aceasta tot de o vreme; Cartea satului Șendrenilor pe Bârlad.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXVI/11. Original, difolio (29,5 x 21 cm.), filigran, sigiliu inelar octogonal în chinovar.

EDIȚII: V. A. Urechia, *Notițe despre slobozii*, în „Analele Academiei Române. Memoriile Secției Istorice”, Seria II, Tom IX (1886-1887), pp. 163-164 (text); C. Aricescu, *Indice de documentele aflate în Arhiva Statului și nepublicate încă*, în „Revista Istorică a Arhivelor României”, Broșura II, p. 44, nr. 1745 (rezumat); C. Stoide, *Contribuții la Istoria Bisericii Moldovenesti (1672-1673)*, Iași, Tipografia Lucrătorii Asociați, 1942, p. 4 (rezumat); CDM, III, p. 469, nr. 2248 (rezumat).

¹ Rupt.

37. 1673 aprilie 12

Pecetea mănăstirii Cetățue.

Copie scoasă de pe greceie de pe mărturia lui Leontie, igumenul de Cetățue, la mâna Rustii, pentru pol sat din Șendreni, ce s-au dat danie la Cetățue iar pol sat au rămas a Rustii și a neamului său.

Această adevărată a noastră scrisoare adeverește tuturor cui să cade să știe, precum eu Leontie, igumenul de Cetățue și cei împreună cu mine fraț(i), precum dum(nea)lui giupânul Rustea de Galaț(i), având un sat la ținutul Cuvurliului, lângă apa Bârladului, anume Șendrenii, și iarăș mai având și altă moșie, anume Dăncenii, lipită lângă Șendreni, care amândoaă sint hotărâte și stâlpite la un loc într-un hotar, și umblă hotarul amânduror siliștilor în șasă bătrâni. Care acest de mai sus pomenit dum(nea)lui giupânul Rustea au închinat și au dăruit la Sf(â)ntul Ierusalim giumătate de sat, adecă trii bătrâni din partea de sus, care să vin în partea noastră a mănăstirii din siliștea Dăncenilor doi bătrâni și din siliștea Șendrenilor un bătrân, carele să fac trii bătrâni. Pre acești trii bătrâni dum(nea)lui giupânul Rustea i-au închinat și i-au dăruit la Sf(â)ntul Ierusalim și la Mănăstirea Cetățuia ca să fie dreaptă închinare și ocină sf(i)nteii mănăstiri cu tot venitul după obiceiul locului, și să fie igumenul ce a fi la mănăstire stăpânitori acei moșii ce s-au zis mai sus, fără nici o împiedicare sau supăr(are) despre fii sau neamul dum(i)sale giupânului Rustea.

Așijderea pentru cei trii bătrâni dintru celeaș siliști ce au lăsat giupânul Rustea dum(i)sale fiilor și nepoților dum(i)sale de la noi care vor fi ispravnici la sf(â)nta mănăstire să fie nepoprite a le stăpâni dumnealor între și nedezlegată legătură de blăstăm iar pe urma noastră care vor cădea igumeni la sf(â)nta mănăstire și ar umbla vrând ca să împiedece și să asuprească pre fii și neamul giupânului Rustea să-i scoață dintru a lor dreaptă ocină ce le-au rămas de la părinții lor, cum am zis mai sus acei trii bătrâni dintr-acele doao siliști din Șendreni și Dănceni, să fie vinovat nedezlegatului blăstăm, afurisit și de-ntreg de 318 oteț de la Nichee și parte lui să fie cu vânzătorul lui H(risto)s, Iuda. Data-n-eau giupânul Rustea și un zăpis vechi a Dăncenilor la mănăstire.

Λετ *ΑΧΘΓ <1673> απρ(ιλίε) βί <12> Δ(κ)μ(η).

Leontie igumen Sf(intei) Mănăstiri Cetățue i ves sobor.

Arhivele Naționale Iași, Manuscrise (Condica Mănăstirii Brazi), nr. 592, f. 70v. Traducere, copie; idem, Mănăstirea Brazi, XXV/10. Original, în limba greacă (31,5 x 22 cm), filigran, rupt la îndoituri, lipsă 2/3 din f. A 2-a, sigiliu mijlociu iconografic în fum; idem, Mănăstirea Brazi, XXIV/11. Copie.

38. 1675 (7183) februarie 10

† Adecă noi, Enachie, vărul răposatei Alexandrei, și cu fiu-mieu Iorga, și Nastasiia, și Măriia, și Angheluți, și Costantin, nepoții Alexandrei, scriem și mărturisim cu cestu zăpis al nostru, de nime nenevoți, nici siliți, ce de-a noastră bună voe, ne-am sculat după moartea mătușe-noastră Alexandrei, precum s-au ea <la>¹ darea sufletului ei, să-i vindem casa cu loc <să>¹ o grijim și să o pomenim pre

dânsa, și pre soțu-său, și pre părinții ei. Deci noi i-am vândut casa giupânului Rustei, dreptu 130 lei, bani gata, și ne-am luat plata deplin la mâna noastră. Pentru acéia am făcut și noi zăpis de credință la mâna dumisale ca să-i hie dumisale direaptă ocină și moșie și cuconilor și nepoților dumisale, în véci. Nime să n-aibă a să amesteca și a să mai ispiti la acea moșie, că altă rudă mai aproape de noi nu mai are.

Și la tocmala noastră au fostu de față mulți oameni buni de față, anume: popa Ilie, duhovnicul ei, și giupânul Angheluți, și Vasilachi Alexei, și Costin zet Vasilachi, și Todori zet Tosioae, și Dima brat Todosiei, și Calin căl(ă)raș(ul), și Ion croitoriu, și șoltzuzul Dircul cu 12 pârgari ș-alți oameni buni.

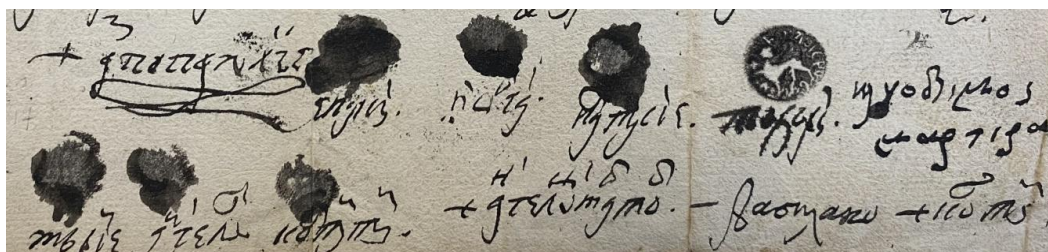
Și pentru credința ne-am pus și peceteile ș-am și iscălit.

Și eu, Sevastian Graia, am scris, să s(e) știe.

Λ(κ)τ(ο) *ζρητ <7183 / 1675> φεβ(ρ)σ(α)ρίε † <2> Λ(κ)η(η).

Enachi²; Iorga²; Nastasie²; Mărie²; Angheluț²; Costantin².

† Az, popa Ilie; Todori³, † Angheluț(ă), martor;; Costin; Ion crav(e)ț martor²; Calin căl(ă)raș, martor.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/17. Original, difolio (31,7 x 19,8), sigiliu inelar rotund în tuș, neclar, și șapte amprente digitale.

EDIȚII: CDM, III, p. 502, nr. 2418 (rezumat); Ioan Caproșu, *Documente privitoare la istoria orașului Iași*, II, pp. 387-388, nr. 425.

¹ Omis.

² Amprentă digitală.

³ Sigiliu inelar rotund.

⁴ Eu, Dimos, martor <m.p.>; + Vasilaki <m.p.>.

39. 1675 (7184) octombrie 10, Galați

† Adec(ă) eu, Necula snă Boncul, scriu și mărturisescu cu cestu zăpis de nime nenevoit, nici silit, nici asuprit, ce de a mea bună am voit cu toată inema mea și

cu tot sufletul meu, și-am dat și-am dăruit lui Vasilache Benea, cu loc de o casă, den partea den sus de pre moșia mea, să aibă a-ș(i) face casă cu ogradă cu grajdu, cu tot ce-i va trebui pregiur casă.

Iară nime den feciorii mei sau den ruda mea, să nu să ispitească a strâca daniia și pomana mea ci-am vrut cu voia mea de-am făcut, iară cine s-ar ispiti pre urma mea să-m(i) strâce pomana și daniia, (s)¹ă hie procleat și tricleat, (...) ¹ 318 ot(e)ți (... de)¹ la Necheia, și negru ca Iuda, (și ca A)¹riie.

Și la tocmala noastră s-au tâmplat și oameni buni de față, care-i și-au scris numele mai gios. Pentru credința mi-am pus și dégetul în loc de pecete, să să știe.

V Гълаци, л(ѣ)т(о) зрѣдѣ <7184 / 1675> вкѣт(омвѣрїе) ѿ <10>.

Necula Boncul.

Vas(i)lie.

Gheorghiiță.

Andrei.

<Pe verso>: 7184/1675 oc(tom)vr(ie) 10; 172 ani; Zapisul lui Necula sân Bolcul prin care dănuște lui Vasâlachi Benia un loc de casă pe moșia sa /n-arată moșia/ rupt și spart în 3 locuri acest zapis și nu-i bine înțales; N. 9.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXVI/9. Original, difolio (30 x 12 cm.), filigran, rupt, lipsă ½ din fila a doua.

EDIȚII: CDM, III, p. 513, nr. 2477 (rezumat);

40. 1724 (7234) aprilie 28

Facem știre cu această mărturie a noastră precum și-au întrebat de față înaintea noastră Enachi Rustea cu Tatul călărașul pintru o casă ce și-au făcut Tatul depreună cu frate-său pe locul lui Enachi Rustii, în care casă au trăit Tatul cu frate-său 4 ani, și în 4 ani au dat-o cu chirie unor turci câte 7 lei de anu. Cariu au mărturisât înaintea noastră anume Hasan Budzatul și Husăin Furtună precum au dat ei în mâna Tatului chiria într-acei 4 ani, precum mai sus scrie, ce cuprind 28 lei chiria. De care noi așa am socotit, de vrme c-au eșât Tatul din casă și-au dat-o cu chirie precum mai sus arată, să nu mai aibă triabă de acu înaintea cu acea casă Tatul călărașul și cu frate-său, pentru că au luat di pe chiria casă și a locului mai mult decât prețul casă pintru ca am prețuit socotit și casa că nu face mai mult decât 15 lei, încă și acoperământul stricat; ce să o stăpâniască Enachi Rustea, fiind locul lui de la părințai lui. Și așa le-am ales precum am cunoscut că easte cu dreptate. Aceasta facem știre.

Λ(κ)Τ(σ) *ЗСАД <7234 / 1724> απ(ριλιε) κ̂ν <28>.

γιακουμς προκαλαμος <Iacumis pârcălab>¹.

στεφαν προκαλαμος <Ștefan pârcălab>¹.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/20. Original.

¹ Transcrierea și traducerea semnăturilor din limba greacă aparțin doamnei Lidia Cotovanu, căreia îi mulțumim și pe această cale.

41. 1728 (7236) iulie 20, Iași

† Adec(ă) eu Anița, fata lui Costantin Rustei, făcut-am zapisul meu la mâna văru-meu lui Ghiorghîț(ă), fiior(u)lui lui Enachi Rustii, pentru moșia de la Șăndrăni, de la ținutul Covurluiului, ce avem depreun(ă), cari acea moșii hiind a părinților noștri a trei frați, a tătâni-mieu a lui Costantin Ruste, și lui Enachi Rustei, și a unchiu-nostru lui Chiriic, care au fost sterpu, ficiori n-au avut. Și partea acéia a unchiu-nostru au rămas a părinților noștri acestor doi frați, tătâni-mieu lui Cos(tan)tin și lui Enachi. Care hiind noi părtaș(i) amândoi cu văru-mieu Ghiorghîț(ă), am făcut eu această scrisoari așa. După moarté să hie a văru-mieu lui Ghiorghîț(ă), altu nime să n-aibă a s(e) amesteca și toate zapisăli, ispisoaci, mărturii, cărți domnești ce scriu pentr-acea moșii Șăndrăni hiind la mânuli méli, le-am dat la mâna văru-mieu lui Ghiorghîț(ă).

Pentru credința mi-am pus dégetul. Și eu Vasili Niagul uricar am scris cu zisa dumisali Anițai, fétii lui Costintin Rustei.

V Иѣ, Λ(κ)Τ(σ) *ЗСАС <7236 / 1728> юл(іе) κ̂ <20>.

Anița, fata lui Costantin Rustei.

Vasile Niagu uricar, martur <m.p.>.

<Pe verso>: 7235/1727 iulii 20; 121 ani; Zapisul moșului Gheorghîță.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/21. Original.

42. 1762 (7270) martie 28

Izvod de lucrurile care au fost în sâpetu cându l-am luat eu de la maică-me, după cum pe largu să arată în gios anume, însă lucrurile sântu aceste de mai gios.

Un benișăl verde de balicoas cu ialangiu cacom.

O ghiordei de balicos cu ialangiu.

O basma dușac noao, adecă de dușăc.
 2 sfeșnice de argintu.
 2 rochii de balicosă roșii.
 3 părechi paftale, 2 de argint, 1 de aur.
 3 părechi cercei de aur, 1 părechi cu rubin, 1 cu smarandu.
 3 perini lână.
 40 coți pânză bună de burungic.
 8 perini, 4 mari, 4 mici, cu fețele de urșanic.
 3 perini cusute cu fir.
 2 cearșavuri cu fir.
 3 cămeși cu fir.
 6 măhrame muerești cu fir.
 8 feță de perini cu fir.
 6 ștergare muerești cu fir.
 3 bârneță cu fir.
 2 basmale, una cu fir, alta fără fir.
 1 cămeșă cu mătasă roșii cu fir.
 2 cămeși cu burungicu.
 8 rățele de ibrișin.
 1 iorganu de basma.
 3 perini de urșanic.
 1 covoru.
 3 sco(a)rță.
 6 brățări de auru.
 3 ocă de argintu.

Aceste toati de mai sus au fost în sânet când l-am luat din casa maică-me, care s-au prețăluit de neguțători, după cum este arătat prin zăpis.

* $\widehat{\text{зсѡ}}$ <7270 / 1762> $\widehat{\text{март(іе)}}$ $\widehat{\text{кн}}$ <28>.

[...]

1

γιοργ(ος) γρεκ παρο(ν) ης τα ανοθεν

[...] Gheorghe grecul prezent la cele de mai sus

Doc. 2

[....]

1

γιακουμис προκαλαμος

Iacumis pârcălab

στεφαν προκαλαμος

Ștefan pârcăla

[...]

1

γιοργ(ος) γρεκ παρο(ν) ης τα ανοθεν

[...] Gheorghe grecul prezent la cele de mai sus

Doc. 2

[....]

1

γιακουμς προκαλαμος

Iacumis pârcălab

στεφαν προκαλαμος

Ștefan pârcăla

(...)¹ γιοργ(ος) γρεκ παρο(ν) ης τα ανοθεν <(…) Gheorghe grecul prezent la cele de mai sus>.

<Pe verso-ul filei a doua>: 7270 mart(ie) 28 / 86 ani; Izvodu de lucrurile ce au fost în sânetul cel luat di Iordache Rustea cu zăstre părint(e)ască obijduind pe fratele său Ion Rustea, fiind amândoi feciori lui Savin Rustea ot Galați.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/23. Original, difolio.

¹ Indescifrabil ; Transcrierea și traducerea din limba greacă aparțin doamnei Lidia Cotovanu, căreia îi mulțumim și pe această cale.

43. 1762 (7270) martie 28

De la pârcălăbiia de Gălați, ținut(ul) Cohurluiului.

Viind înaintea mea Ion Ruste și cu fratele său Iordachi Ruste, feciorii lui Savinu Ruste ot Gălați, având giudecată pentru zăstre părințască, fiind că Iordache Rustei au fost luat un sânet cu niști lucruri ce s-au văzut de cătră mine, printr-un izvod ci mi-au arătat Ion Ruste și cu maică-sa Soltana, și fiind că le prăpădisă și nu ave de unde să le răspunză, au rămas Iordache Ruste ca să plătească cu o parti de moșii ce o au ei a triia parte la Șândreni și la Dănceni, din ținut(ul) Cohurluiului. Și au rămas Ion Ruste să stăpânească parte lui Iordache Ruste, cum și ce(a) părințască, adică parte lui Iordachi să o stăpânească pentru lucrurile ci le luas(e), iar parte părințască să o stăpânească tot Ion, pentru grija lor.

Și pentru aceasta i s-au dat la mâna lui Ion zăpis de cătră Iordache, cum și izvodul de lucrurile ce au fost în sânec, și de cătră mine această carti la mâna lui Ion Ruste. Și s-au încredințat pentru cercetare ce s-au făcut înaintea me.

*зсѡ <7270 / 1762> март(іе) кн <28>.

(...) sârdar <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua>: 7270/1762 mart(ie) 28; 86 ani; Pe 1 față de hârtii poronca pârçălăbii Galații data la mâna lui Ion Rustea ca să-și stăpânească partea sa de moșie ce prin judecată s-au dat o a treia parte la Dănceni și la Șândreni di la fratele său Iordachi Rustea.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/22. Original, difolio.

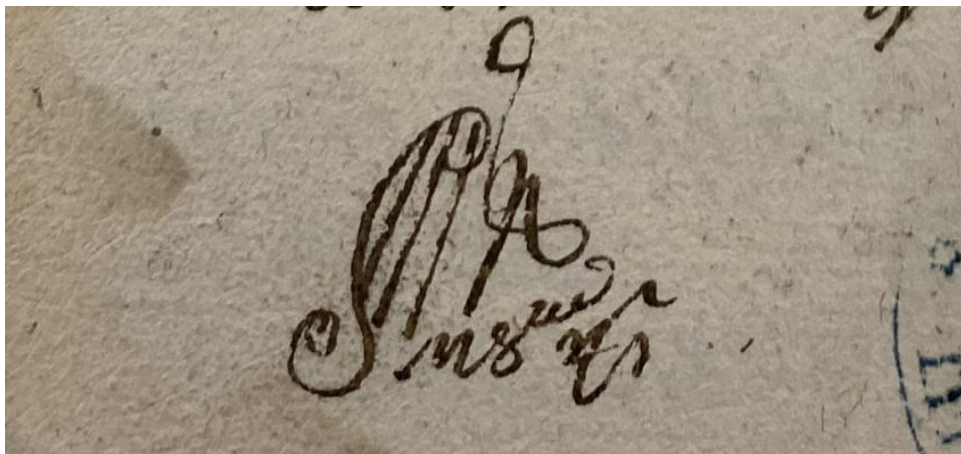
44. 1816 mai 5

Doao sute lei am să răspunzu la muștireul ce au fost năimit partea de moșie de la Odaia Sârdariului, anume Costandache sin căp(i)t(an) Radul, și eu să stăpânesc moșia după contract. Și am dat acest sânec la mâna dum(isale) badei Mihalce, întru care am iscălit.

1816 mai 15.

Iar pe doi ani din urmă am să mai răspunzu trii sute lei după tocmla contractului, adeverez.

(...) mumgiul <m.p.>.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/32. Original.

45. 1816 noiembrie 13

Adică noi cari mai jos ne vom iscăli dat-am adivărat și încredințat zăpisul nostru la mâ(na) dumilorsali jupânului Mihalcea i Spiridon i Stanciu, precum să să știi că ne-(a)m rugat de dumnalor de ne-(a)u făcut bini cu 300 lei, adică trei sute lei, cu vadea de acumu până în săptămână de zâli, și atuncea la numita vadea să avemu a răspunde banii fără de nici un cuvântu de pricină, iar întâmplându-să vreo pricină sau vreo cheltuială să fii tot despre noi.

Și pentru mai adivărată credință ne-(a)mu dat acestu zăpis pent(r)u să să crează. Și noi neștiindu carti ne-(a)mu rugat de ne-(a)u scris numile și amu pus și degetile în locu de pecete.

Eu, Mihalcea (T)¹rifan platnicu; Eu, Vasâli Cherlăgiul platnic; Eu, Sandul S(olo)¹mon plat(nic)¹.

1816 noemuvrii(e) 13

Eu, Gheorghii Zahariia amu fostu față cându s-au făcu(t) acest zăpis.

Eu, Irdan am fostu față.

Eu, Eni Croitorul amu scris cu zâsa dumilorsali.

<Pe verso>: Zăpisul lui Mihalcea i Vasâli i Sandul; Zăpisul lui Mihalcea i Vasile i Sandul.

<Pe verso-ul filei a doua>: 1811² noemv(rie) 13. Zăpisul lui Mihail sân Trifan cu altâi prin care s-au împrumutat cu 300 lei de la giupânu(l) Mihalcea, i Spiridon, i Stanciu, însă nu arată din ce sat sau ținut. Și zăpisul rupt alocurea pe la îndoituri; No. 32 32.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/31. Original.

¹ Rupt.

² Așa în text ; Probabil o greșeală a scriitorului.

46. 1817 <aprilie 9>

Morții

Enache Rust(ea) cu tot neamul lui.

Gheorghii Rust(ea) cu tot neamul lui.

Costandin Rustea cu tot neamul lui.

Savin Ruste(a) cu tot (neamul lui): Soltana.

Ion Ruste(a), Pălade, Iordachi cu tot (neamul lui).

Mihalce, Catrina și fii lor.
 Spiridon, Stanca și fii lor.
 Pălade, Sanda și fii lor.
 Chirilă, Marie și fii lor.
 Catrina, Vasile și fii lor.
 (...) <m.p.>.

Pomelnic acelor cu moșia de la Șendreni.
 1817.

Dosithei ieromonahă <m.p.>.

<Pe verso mai multe încercări>: Dosithei ieromonah; Dohrasito duhovnic;
 Dimitrie ieromonah ot Brazi; Dimitrie ieroshimonah; Dimitrie ieroshimonah ot
 Brazi; Dosithei ierie.

<Pe verso-ul filei a doua>: 1817, făr(ă) lună; Pomelnicul morților Enache
 Ruste(a) cu tot neamul lui de la Șândreni de la schitu(l) Brazii, să-i pomenească; No.
 29 33

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/33. Original.

47. 1818 iunie 14

Cu plecaciunie sărut mâna sfinții tali părinti Dionisi. Ti înștiințaz pi sfinț(ia)
 ta că cum îi primi scriso(a)re(a) aceasta, întru acel mânut să ti scoli să vii aici ca să
 stăm înprotivă cu sârdarul Corne, că ne-(a)u luat moșia jumătate fără de nici o
 screso(a)re, însă ti încredințaz pi sfinț(ia) ta că dacă vine aicea negreșit trebui să-l
 rămânem, că putirneacă esti Ma(i)ca Domnului și a Sfâ(n)tului Gheorghe că am
 nădejde și pi stăpână-miu că-m(i) va ajuta; mai întâi că neci cărți nu le pot ceti ca să
 ia numile cuvâ(n)tului. Și după a lor hutăre nu numai că ne-(a)u luat 2 bătrâni ci și
 odai cu ai mei toți și vei în(să) să vii și Mihalci ca să ste răspundere că îl și cere.

Și rămân al sfinț(ia) tale.

Enache Ruste <m.p.>.

<Pe verso>: 1818 iuni(e) 14; No. 34.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/34. Original.

48. 1818 iunie 6

De la sărd(a)r(ul) Manolachi Radovici.

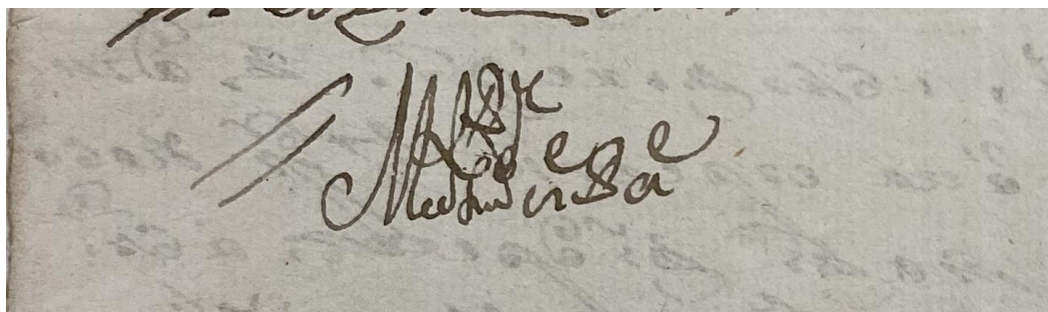
Cătră cinstit svințâia sa părintele Dosofteiu, igumenul Svintii Mănăstiri Brazâi din țân(u)t(ul) Putnii, lângă târg(ul) Panciul(u)i.

Fiind că eu din luminată poronca g(o)spod sânt rânduie hotarnic la moșăile numite Dănceni i Șândrenii i Vlășăneștii și alte moșăi ci sânt pe apa Săretiu(u)i în țân(u)t(ul) Covurluiului, în cari moșăi Șândreni având parti și această mănăstiri, pentru aceasta acum am trimis acest aprod la svințâia ta ca ori însuș să vii cu hotarnica și alti scrisori ce vei fi având asupra aceștii părți de moșăi din Șândreni, ca să putem a îndrepta și lămuri și alegi parti fiișticăruia stăpânitor, aducând sfințâia ta și pe Mihalce Ruste ce să află acolo sau la Ruginești și oriunde să va fi aflând să s-aducă numaidecât, viind și svințâia ta fără zăbavă, aflându-să aice strânși toț(i) megieșăi stăpânitori moșăilor, așteptând acum numai scrisorili ce sânt la svințâia ta, precum urmiază) și porunca ce aria prod(ul) spre strângire(a) a toț(i) răzășăi numitil(o)r moșăi.

(1)818 iuli(e) 6.

Man(olachi) Rad(o)v(i)ci sărdar <m.p.>.

<Pe verso>: 1818 iulii 6; N. 14 / 1818 iul(ie) 6..

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXVI/14. Original.

49. 1836 aprilie 23

Gios iscălitul post(elni)ce(lul) Dimitrachi Puțan prin înscrisul miu acesta fac cunoscut că di a mea bună voi, nidându-mi mâna, mă disfac di posăsăia părții di moșii Rustea a schitului Brazii, cari până acum o am ținut-o de la răp(o)s(atul)

boeriu, comis(ul) Stati Cernat, împlinindu-mi-să vadea pi plătirea banil(o)r ci am fost până acum la Sfân(tul) Gheorghii, apr(ilie) 23, 1836, cătră d(umnealui) Cernat. Și precum d(umnealui) Grigoraș Tudori prin jalobă cătră ci(n)st(ita) pârcălăbii au cerut aceasta, ca un contractieriu cu schitul Brazii va urma de la însămnata vadea a-și stăpâni arătata parti di moșie Rustea pi a dumis(ale) socoteală, iar eu cunoscându-mă disfăcut di posăsăia ei, precum mai sus arăt, pi temeiu jalobii dumis(ale), nici a nu fi apucat, nici răspunzătoru întru nimică.

Pentru care am rugat și pi cinst(ita) pârcălăbie di au încredințat această disfăciri.

1836 apr(ilie) 23.

Eu, Dumitrache Puțan post(elni)ce(l), niștiind carti am pus degitul.

N° 2785.

Pârcălăbia Galații.

Acest înscris, viind însuș iscălitul post(elni)ce(l) Dimitrachi Puțanu în presutsfia pârcălăbiei și arătând că cu a lui priimire este dat. De aceea după cerirea ci au făcut să încredințază cu iscălitura și punirea peceții pârcălăbii.

Pentru dumis(ale) ispravnic(ul), samișul în(utu)l(u)i.

(...) Greceanu stoln(i)c <m.p.>.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXVI/15. Original, sigiliu.

<Pe fila a doua>: Precum acestu înscris glăsuește că Dumitra(che) Puțanu s-au disfăcut de moșia schit(ului) Brazii, ce să cheamă Ruste, asămine m-am desfăcut și eu, rămâind în socoteala schitului de la 1837 ap(rilie) 23, și precum pre largu arată

înscriș(ur) ce l-a luat de la sfinția sa părintele Dimitrii, starețu(l) de Braz(i), și pentru aceea urmeasi a me iscălitură, iar doă chile grâu am a le răspunde la iarnă.

1836 mai 29.

Grigoraș Tudori comis <m.p.>.

50. 1838

Izvod de cheltuială în câte rânduri am fost la Brăila: (1)838.

Lei	Păr(ale)	(1)838 sep(tem)vr(i)e 6 noe(m)vr(ie) 30 (1)839 ghenar(ie) 18	1839 fevru(ar)(ie) 14 april(ie) 7 mai 25 avgust 2 oc(tom)v(rie) 23 noe(m)vr(ie) 24.
45		În drumul al doilea, pi 10 zile.	
58	20	În drumul al 3, pi 13 zile.	
30	20	În drumul al 4, pi 15 zile.	
81		În drumul al 5, pi 18 zile.	
115		În drumul al 6, pi 23 zile.	
27		Pentru prescrierea hotarnicii.	
30		Pentru întărirea de la judecătorie tribunărie pi copiia hotarnicii.	
	6	Pentru întărirea din tribunărie judecătorie a unii măturii de la Vasile Malava din Galați.	
30		În drumul al 7, pi 15 zile.	
15		În drumul al 8, pi 15 zile.	
30		În drumul al 9, pi 16 zile.	
120		În drumul ...	

Izvod de câți bani am priimit de la păr(intele) Dimitrie de la Brazi.

Lei	Par(ale)	
5		În 2 sfaști, în drumu(l) a 2.
10		În 4 sfaști, în drumul a 3.
30		În 12 s(f)anți, în drumul a 4.
50	20	În 13 sfaști și în 3 giurătași de carboavă în drumul a 5.
52		În 3 irmilici noi și în 4 sorocoveți în drumul a 6.
43	38	Tij în drumul al 10 pentru cileni dechemv(rie) 4.

87	20	În drumul al 11. 1840 fev(ruarie) 6
		Zahară
		2: oacă și tre(i) litări <litri ?> și șasezece de (...).
		3: Iereș.
		3: și jumătate și trezece de dom(...).
		3: și jumătate și trezece domu(...).

Izvod de cheltuială la facerea crâșmii la moșiia Șăndrenii a schitului Brazii din ținutul Putnii.

1840 fev(ruarie) în 29.

Lei	Par(ale)	
16		Pi 2 lemne mari.
18		Pi 4 lemne mai mici.
18		Pi 4 lemni mici.
20		10 dulapi.
4	10	50 lătunoae.
76	10	
30		Pi săpatul bordeiului.
50		Pi balamale cu veriga pentru ușă.
1	26	Piroane de ușă.
6		1 tacâm de ocale de tirniche.
1	38	2 păhară de rachiu și 1 păhar de vin 1 steclă cu toartă.
	34	3 străchini.
1	6	3 oale mari, 2 mici.
	15	1 sfeșnic.
123	9	

<Însemnare>:

De la Manea:

Pielé: 23 de m(i)ei, 4 de oi.

Brâ(n)ză 8. 2 ur.... 2 oacă 19.

Caș 2 putiné 67.

Urda 41.

(...)

Iinea Misleano.

60 icusari vechi cuconului Teodor Arion.

40 galbeni înpărătești cuconului Enache prezedentu.

15 icusari lui Dimitrache răgistratul.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, IV/1; Documentul urmează unei copii din 20 martie 1662 (a se vedea în articolul de față).

51. 1838 iulie 12

Cu evlavie mă închin sfinții tale părinte Dimitrie!

Am priimit scrisoarea svinții tale din 8 a lunii. Tocmai asupra purcisului meu la feredeii am văzut cele cuprinsă, la cari răspund că acum nu să poate face cercetare ce trebuiește pentru că mă duc din Eși.

Cât pentru scrisori de la mon(astirea) Cetățue am rânduit pe d(umnealui) Ștefănachi Codrean log(o)f(e)t meu ca să cercetezi și fiind niscaiva hârtii de Șăndreni, precum scrii svinție ta, să vor scoate niște copii / dacă să va putea / și le va trimite svinții tale.

Cum pentru pricina înpresurării din Siretul curgătoriu pân(ă) în Sirețâl, fiind că eu înpună cu alții ce pățimesc de asăminea am răclemarisit încă de la 1831 și nimic, nimic nu s-au făcut.

Rămâne dar ca după întoarcirea mea de la feredeii pe la sfârșit(ul) lui av(gu)st să ne întrunim iarăș cu toții să mai înoim cerire la Valahie.

A sfinț(i)ei tale.

(...) <m.p.>.

1838 iuni(e) 12.

<Pe verso-ul filei a doua>: 1838 iuni(e) 12; No. 35; Cinstit sfinții sale părintelui Dumitru proistosul schitului Brazii ot Panciu, cu evlavie.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/35. Original.

52. 1839 august 11

Contract

Prin carele să face știut că am luat în posăsăe pol sat Șăndrenii, ce are Sfânta Mănăstire Brazii la țin(utul) Cuvruluiului spre Galaț(i), adică noi Teofilact monah de la schit Vărăzăreștii și înpună eu Necolai Vâlsan ot sărdariul, care fiind noi din vechi tot oameni ai numitei monastir, am fost rânduiț(i) și vechili a scoate din

împresurare ace(a) moșii, atât la Moldova, cât și la Valahiia, capătul ce trece peste apa Sâretiu, umblând în judecăt(i) tot cu a noastră cheltuială.

Ne-au lăsat și noă preț mai lesnicios ca să avem a da pe an câte una mie cinci sute lei bani gata și patru chile grâu curat și bun pentru prescuri și una sută oacă pește somn pentru monastire.

Iar banii arătaț(i) mai sus, una mie și cinci sute leisă avem ai da la s(fânta) monastire la Braz(i)pe tot anul la început, adică la luna aceasta octomvrii 26, anul 1839, fără nici un cuvânt de sminteală, și așa urmând pe fiește care an să stăpânim ace moșie până la împlinirea de trei ani, iar grâul arătat îl vom aduce noi la mon(astire) la vremea cuviincioasă pe fiește care an și peștele asămine pe la luna dec(e)mvrie 25.

Și așa să stăpânim ace moșie în bună pace prin ponturi gospod, silindu-ne și pentru scoaterea moșii din împresurare, atât la Moldaviia, cât și la Valahiia.

Care spre încredințare dăm acest contract adeverind cu iscăliturile noastre, dându-ne și sfinția sa părintile starițul asămine contract la mânilor noastre ca să s(e) urmeză întocmai.

1839 avgust 11 zile.

Teofilact monah.

Eu, Nicolai Vâlsan.

Și eu am scris cu bună priimirea a îmbi părților.

Theoctist eromonah <m.p.>.

<Pe verso-ul filei a doua>: Contract pe partea de moșie ot Gălați la Șendreni, năimită pe trii ani, 1500 lei pe an, 4 chile grâu și 100 oacă peștee.

1839 av(gust) 12.

avg(u)s(t) 11

N^{ro} 2. / 1839 aug(ust) 12

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXIII/2. Original, difolio.

53. 1838 septembrie 20

Cu feiască plecăciune închinendu-mă sărut blagoslovito(a)ri dr(e)apta sfeiții tale cinsteti părinte a Sfentu(lu)i Schit Brazi.

Fac șteut sfe(n)țiilor voastri că viindu părintele Theuflact aici la mine, ni-(a)m dus amândoi la Ibrăiela în precina giudicătii știute, și dându jaloba di la sfeiția voastră ne-(a)u hotărât cen(s)tita giudicătorie că acum au vacanșitai și nu să poate cercita pricina, dar o cam stătut în vorbă că din parti Mihale c(u)c(onul) Iancul

grafeerul și i s-au dat răspunsu după cuvienți di cătră noei iar după vacaenții dacă vom mirgi să va face cercitare cu diamăruntul.

Cinstiti părinte fac rugăminte cătră sfeiții voastră pri lângă obijnuită bunătate ci o aveți ca să fie tinsă și asupra noastră cu milostiveri pă(ri)nte(a)scă pintru moșia ci o țini c(u)c(onul) Gligoraș, că după împlinire(a) condractului cel are dumni(a)lui apoi să rămâie tot a noastră pintru că Dumnizău știe câtă osteneală și chiltuială fac și știu apoi dicât alții striine, maie bine să avim noie folos feend că sâ(n)tim fiie sfenți(i)lor voastri. Arăt că și migieșeții moș(i)nașe fac pășere pi moșeii mănăstirei cu dijmurăle și dacă n-aș fi eu să le stau înprotivă ar pășe cât de mult pentru că posusorei cari îi a ei nu să sâlescu a păzî hotarul. Îmi scrii pentru bani ca se luom cu dobândă, apoi noei vom găsi banii, dar însă într-aciastu chipu, dacă ni-i împline cerire no(a)stră ci o facim pentru această moșie ci o ține c(u)c(onul) Gligorașu, și iar prițul moșiei vom răpsundi și noii cum și alții.

Și cu aceste rămâei a sfeiți(i)lor voastri plecat feeiu, dar pentru moșeii aci cu Mihale gricul am cunoscut bine că mergi spre împlinire no(a)stră că puternecei lui Mihale că ei s-au luat di vorbă cu părintele Theothelact la ce cuvinte au răspunsu înprotevă grafeerului au început a schimba den omire (?) și au scurtat vorba.

1838 săpt(emvrie) 20.

Niculai sâ n Radul Vârlan ot Șendrinei.

<Pe verso-ul filei a doua>: Cătră cinstit sfeiții sale părintului Dom(i)trii, stariț Sfant(ului) Schit Brazii, cu feiască plicăciune să să dii; La ținut(ul) Putna; 1838 sept(emv)r(ie) 20; N° 1°; De la Șendreni; Din pa(c)h(etul) No. 27/85 al Schit(ului) Brazii, metohu(l) Mitrop(oliei) din Iași.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXVII/1. Original, difolio.

54. 1838 noiembrie 22

Cu feiască plicăciune părinti Dometr(i)e, starițu(l) di la Schit(ul) Brazâii. Mai întâieu facu știut sfenței tale părinte Dimetri(e) pentru părentile Theofilactu că am avut cuvânt sfeițeiia sa ca să vei la Sfant(ul) Dum(i)tru la mine ca să mergem la Ibrăelă la giudecătorei pentru giudecata moșei de peste Sâret, și vreme(a) au trecut dopă cuvântul ce l-am avut dat di la domnelor giudecătorei de Brăelă și sfențeiia sa numai vine. Mă rogu sfenței tale ori să vii sfențeiia să cum mai curându ca să mergem, ori să mă înșteentaț(i) di nu vene ca să șteu.

Și sânt a sfențelilor ca unu fiu plecat și și de binevoeitor.

1838 noim(brie) 22.

Eu, Niculai sâ n Radul Vârlan ot Șândrenei.

<Pe verso>: 1838 noemvr(ie) 22; No. 2; Cătră părintele Dumitru, stariț(ul) di la Schit(ul) Brazii; Pach(etul) N° 27/85 a Schit(ului) Brazii, metohu alu Mitrop(oliei) din Iași. N° 2 actulu. 1838 Noem(brie) 22.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXVII/2. Original.

55. 1838 decembrie 7

Cu smirenei mă închin sfinței tale părinte Dom(e)trie, stareț di la Schit(ul) Brazii.

Fac șteut sfenței tale viind aice la mine părintele Teofilactu, tovarășul meu, ca să mergem la Ibrăila în pricina giudecății ci avem, dar n-am putut mirge fiind că mă aflu bolnavu. Am primit scrisoarea sfenții tali ci mi-(a)i trimis-o pi părintile Theothilactu și tari sânt în supărare văzându că nu mi să împlinește cerirea ci o fac, că șteei Dumnezău cât am chiltuit și eu în pricina acei giudecăți, necunoscându-mă măcară neci pren o hârtei mângăet de la sfenție ta. Me-(a)u zâs părintile Theothilact că ai fi zâs sfențiia ta ca să viu la m(ă)năstire, dar acum nu pot că acea bulnavu, dacă mă voei îndripta voi vini. Îmi scrii că me-(a)i tremis nește hârții astăvară picetluete care sânt întărite di giudecătoreiia de Putna, dar eu n-am primit nici o hârtie di la nimine, dar iarăș adaogu a ti ruga pi sfențiia ta că dacă vei binevoi a ne da moșeiia de dencoace după cerire ce am făcut, apoi trimitem înscriu cu hotărâri și apoei și eu mă voi îndatori cu bani de unde a da Dumnezău de a sta în pricina giudecăței moșii cei de peste Sâret. Și dacă vei da hârții hotărâtă, apoi nici să mai veu eu acolo la sfențeiia ta decât să vie părinte(le) Theothelact înapoi la mine și vom sta numai de atât în pricina acei giudecăți până ce va lu(a) sferșit.

Fiind a sfenței tale de (?) ca nește fii suflitești și de bine voitori.

1838 dec(embrie) 7.

Eu, Necula Vârlan ot Sărdarul.

<Pe fila a doua>: Cătră cinstit părintile Dumitru, stariț de la Schit(ul) Brazii, cu plicăciuni să să dii;

<Pe verso-ul filei a doua>: Moșia Șendreni a Schit(ului) Brazii; N° 3: actul / 1838 decem(brie) 7; Pach(etul) N. 27/85.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXVII/3. Original, difolio.

56. 1839 septembrie 5

Prezident giudecătorii giude(țu)l(u)i Brăila.

Anul 1839, luna sept(em)vr(ie) 5.

No. 1738.

Sfințai sale Dimitrie eromonah, starețul Schitului Brazi, ținutului Covurluiului din Prințipatul Moldovii.

În urmarea giurnalului ce s-au încheiat supt No. 18, la 1 iunie trecut de față cu vechilul rânduit din partea sfântului schitu și cu pârâțul Mihale Hristodulu prin călcarea unui codru de pământ, înțelegându-să giudecătoria cu cu Sfânta Episcupie Buzău, s-au priimit acum răspuns supt No. 257, împreună și cu carte de blestem, care urmează a să cetii în fața locului de priginire martoriilor ce au arătat vechilul sfântului schit că are, prin care acest cuvânt prezidenția face cunoscut.

Și ca să îndatoriți pre pomeniți vechili a să afla aici la giudecătorie negreșit și în soroc de zile ... deîndată împreună cu toate dovezile ce va fi având, ca de aici să meargă împreună și cu ceialantă parte pârâtă precum cu un cilen ce să va rândui din a aceștii giudecătorii i cucernicul proto(po)pul acestui giudeț.

Prezident (...) <m.p.>.

(...) <m.p.>.

<Pe verso>: De la giudecătoria Ibrăila; Chemarea spre înfătoșare / 1839 sept(embrie) 5; Priimit la noemv(rie) 3 prin cinstita judecătorie de Putna; 1839 sept(em)vr(ie) 5; No. 36.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/36. Original.

57. 1840 august 26

Giudecătoria giudiț(u)lui Brăila.

Anul 1840.

Luna avg(u)st 26.

No. 1880.

Cuviosului năstavnice al Schitului Brazii din Moldavia.

Prin prigonirea pornită din partea acelu schitu cătră această giudecătorie încă din anul 839 ghinarie înprotiva lui Mihalce Hristodulu p(en)tru un codru de

pământ și după înțelegerea ce au avutu această giudecătorie cu cinstitul Departament al dreptății, s-au primit poruncă supt No. 2048, însoțită și cu copie după oțnoșaniia cinstitului Departament al trebilor din lăuntru, supt No. 1311, coprinzătoare că prin comisiia ce au fost orânduie(ă) în zilele vremelniceștii ocărmuirii pentru lămurirea hotarilor țării, s-au hotărât ca stăpânirea Prințipaturilor să să cunoască până în apa Siretului, ce atunci numit hotar despărțitor acestor doă provincii, nemaiavând nici o parti, nici alta, a să mai întinde peste această apă numită Siretul; Ci acel schit, ce acum face pretenție p(en)tru pământul moșii sale ce zice că iar fi căzut dincoace de acea apă, urma încă de atunci să-ș(i) fi cerutu dreptul său ca să să fi hotărât de cătră acea comisie, iar nu tocmai acum într-o vreme când după toate publicațiile ce s-au făcut au rămas a să socoti de sâneș nemiilucită. Prin urmari fiind că acum nu mai poate a-ș(i) înființa această pretenție, zice că să dea în cunoștința schitului că nu are nici un dreptu asupra stăpânirii acelu codru de pământ cel are dincoace de apa Siretului, și cu adăugire încă atât din partea cinstitului Departament din lăuntru, cât și acilui Departament al dreptății, că giudecătoria supt niciun fel deslușăt nu va avea dreptu a intra cătuși de puțan în cercetarea unii asăminea înpregiurări. Pe care acest temeiu giudecătoria printr-aceasta face cunoscut schitului spre știință-i și pe de alta îl poștește a trimite aici pe vechil(ul) său ca să-ș(i) priimească înapooi hărtiile ce are lăsate, și să întoarcă adeverința ci va fi având din partea canțelarii.

P(en)tru d. prezident (...).

(...).

Pomoșnic Ioan Popescu.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/37. Original, difolio.

58. 1841 mai 16

Înscris.

Dau acest înscris al meu la mâna sf(inției) sale părintelui Dimitrie, starețul Sf(â)ntului Schit Brazii, precum să să știe că am a-i răspunde de acum până în doao săptămâni de zile imbaticu(l) moșii Șendrenii de la Gălați, cu îndatorire ca la numitul soroc să am a răspunde toți banii ai imbaticului, cât și ai grăului, iar nefiind următori să fiu lip(sit) de moșie.

1841 mai 16.

Theofilact monah.

Această copie s-au scos întocma de pe cea adevărată ce s-au dat la mâna dumisale chir Costandin Nica, posăsărul moșii Șendrenii de la anul 1842 apr(ilie) 23.

Dimitrie stareț <m.p.>.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXIII/6. Copie.

59. 1841 octombrie 22, Galați

Cu fiiască plecăciuni sărut driapta sfi(n)ții tali.

Scrisoare(ă) cătră ginerile meu d(umnealui) pah(a)r(nicul) Grigorii Boțan am priimit-o eu, neaflându-să dum(nea)lui acasă, și fiind că triimisul sfinții tale să grăbe a să întoarce înapoi, am deschis scrisoare(a) și din cuprindere celi însămnați lămurindu-mă. Răspund că aciastă părticică de moșii esti de trebuință dumis(ale) pah(a)r(nicului), fiind aproape cu alta ce ține în posăsii. Și așa precum v-au poftit să aveți bunătati a-i triimiti condract pe trei ani, așa precum însămnați, însă de la 23 apr(ilie) anul viitor, căci pără atunci s-au plătit căștiurile cătră părintele Theofil(a)ct, ci o are luată în posăsâi de la sfinție ta, și să fiț(i) încredințat(i) că nu vă veți supăra cu plata căștiuril(o)r la vreme, numai atunci să triimiteț(i) un om ca să-l priimască. Pentru pești să triimiteț(i) trăsură, și peștile să fii somnu, iar condractul să să triimată curând, căci mai întârziind poati să nu să pricinuiască a lua alti moșii de alături în tocmală, însă după știința ce am moșioara aciast(a) o aveți dată în posăsâi pără la anul 1842 oct(om)v(rie) 26, și trebui mai întâiu să vă disfaci di a faci posăsor ca să nu urmeză pricini în nijloc de giudecăt(i) și cheltueli dumis(ale) pah(a)r(nicului), căci acelea cheltueli va fi pi socotiala sfinții tali, fiind că prețul ce plătești pi aciast(ă) moși(e) iaste cu neputință a-l sco(a)ti di pi ia, decât numai pentru interesul ceialanti moșii ci o are în posăsâi o e și pe aciast(a).

Ca un fiu și slugă.

Gheorghe comis <m.p.>.

(1)841 oct(om)v(rie) 22, Gălații.

<Pe verso-ul filei a doua>: Cinst(it) al meu doh(o)vnicesc părinte sf. Dimitrie, stariț Schit(u)lui Brazi cu fiiască plecăciuni; Ot Gălați. Comisul Gheorghie. 1841 oct(ombrie) 22.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXIII/8. Original.

60. 1842 mai 4, Galați

Hristos au înviat
Cinstite părinte Dimitrii.

Întâi vă heritisăsc pentru sfinții și mântuitoarali sărbători a Învierii Domnului nostru I(i)sus Hristos ca să vă fie pricinuitoare de toată bucuria și mântuire sufletească.

Iar al 2^{le}, vă înștiințaz că cu mare părere de rău am rămas văzind că sfinția voastră aț(i) înposesuit moșia Rusca unui Costantin Nica, cum pre bine știțică de la mine ați avut mult agiutoriu în vreme când mă aflam la Focșani, și mai ales că socrul meu în lipsa me la Eș(i) v-au scris ca să-i trimetiț(i) contract încă pe trii anicu prețu de 3000 lei și 100 oca pești somn, și n-au priimit de la sfinția voastră păra astăz(i) răspunsu. Iar din contractul lui Nica să vedi că sfinția voastră cu paguba mănăstirii aț(i) înposesuit-o numai cu 2500 lei, lucru ce n-am nădăjduit.

Apoi așa precum socrul meu are moșie înposesuită păra la Sfânt(u)l Dimitrii viitori de la posesorul (...) și Nica au pornit proțes ca să intri în stăpânire acum de la Sfânt(u)l Gheorghii nu i s-au încuviințat de cătră giud(ecătorie) contractul sfințiilor voastre păra la împlinire(a) terminului ce-l are socrul meu, unde au pus depozit și căștiul Sfânt(u)l(u)i Gheorghii.

După așa înpregiurări vă rog ca îndată să desfînțat(i) contractu(l) ce aț(i) dat Nicăi, și trimiteți contract pe numele socrul(u)i meu, acel ci vă dă preț mai folositoriu.

Pentru care voi rămâne și eu datori a vă sluji în vremi la prilejurile ce mi să va deșchide.

Fiind în sfârșit al sfințiilor voastre fiu sufletesc.

G(rigorie) Boțan pah(a)r(nic) <m.p.>.

1842 mai 4.

Galați.

<Pe verso>: Cinst(it) sfinții sale părintelui Dimitrii, stareț m(ănăstirii) Brazii cu fiiască supunire; 1842 mai 4; De la dumnalui pah(a)rnicul Grigorie Boțan; 1842 mai 8, primită.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXV/23. Original

61. 1842 iunie 2, Galați

Cu metanie sărut dreapta sfinții voastre părinte Dimitrie, stareț Sf(ântului) Schit Brazi, ținut Putna.

Să fac știut că până astăzi încă n-am intrat în stăpânirea moșii Șendreni, dar acum după tânguitoare hârtie ce-am dat atât la Logofeția dreptăți(i), cât și la Departament. De la acest din urmă instanție me-au venit hârtie poruncitoare către Pârcălăbie ca să-m(i) dea moșia în stăpânire, apoi Pârcălăbia acum întreabă pă giudecătorie care legiuiri o oprește a nu-m(i) da moșie în stăpânire, și acum aștept al ei răspuns, cu toate că astăzi am gătit și alt protest asupra giudecătorii, pe care dimineață îl voi și da că împiedecă; și o scrisoarece scrie părintele Theofilact monahu(l), fostul posăsăr scrie de la Focșani că împotriva câștiului ci are a da la sf(ântul) schit, încă mai are a lua de la sf(ântul) schit. Apoi după ce voi da hârtia ce am gătit asupra giudecătorii voi vedea ce sfârșit va da giudecătoria și în scurtă vreme vă voi da știință sau voi veni singur acolo. Și totodată vă rog a nu vă supăra că îndată ce va lua pricina sfârșit să intru în stăpânire(a) moșii voi număra cusurul banilor, alta acum neavând.

Sânt al sf(inției) v(oastre) prea plecat și duhovnicesc fiu.

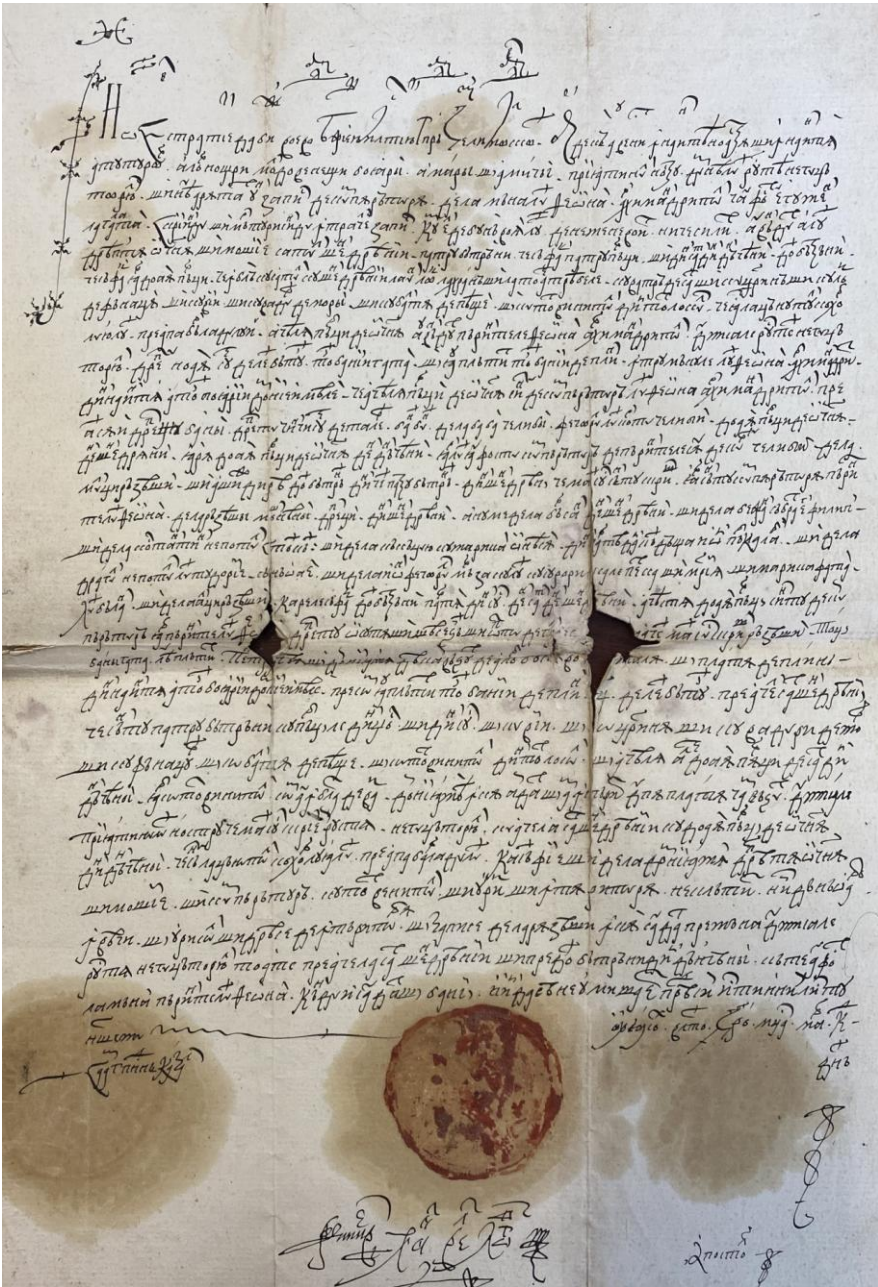
C. Nica <m.p.>.

1842 iunie 4, Gălaț(i).

<Pe verso>: N^{ro} 9/1842 iun(ie) 4; Cătră cinstit sfinția sa părintele Dimitrie, stariți la Sf(ântul) Schitu Brazi. Cu plecăciune să să dea la Sf(ântul) Schitu Brazi; 1842 iun(ie) 4.

Arhivele Naționale Iași, Fond Mănăstirea Brazi, XXIII/9. Original, pătat.

FACSIMILE

Documentul nr. 7.

" ηβω Δελφινου εν λε καρε αρθ) ζω πετα κηφν
 λαδλαγ ε Δελα μα κη με Δε αζ αν πεδα εν σαρα
 ζζρ αησ κη ε. ζζρ αν αρθ λε εσταν α ετε πε κη μ αρ
 ε: αε κη ηδ ε ε ζε Δε α α κη κοα κη α λα ζρ κη α ηδ
 ω: ενω ηε κη οα λη κη ο, κη α λα ζρ κη
 ω: πα κη α Δε α ε ηω α ω, α ζ κη ηε ζε ζε
 β: (ε κη ηε Δε α ζρ κη
 β: ρο κη ηε ρα λη κη ο ρο κη ηε
 τ: α ζ ρε κη ηε πα κη α: β: κη α ζ ρη: α: Δε α ε:
 τ: α ζ ρε κη ηε ε ε ζ ρ α ε: α: α ζ ρε κη ηε ρο κη α: α: κη (μα ρ Δε
 τ: πε ρη κη ηε
 κη: κη ο ζ ηε α ζ κη ο κη ηε Δε α ζ ρη ζρ
 η: πε ρη κη ηε: Δ: μα ρ η: Δ: κη ηε, κη κη α ζ ρη κη ηε κη ηε
 τ: πε ρη κη ηε κη ηε κη ηε κη ηε
 β: γα κη α β ρη κη ηε
 τ: κη κη ηε κη ηε
 ζ: κη ηε κη ηε κη ηε κη ηε κη ηε
 η: κη ηε κη ηε κη ηε κη ηε κη ηε
 ζ: κη ηε κη ηε κη ηε κη ηε κη ηε
 τ: κη ηε κη ηε κη ηε
 β: κη ηε κη ηε κη ηε κη ηε κη ηε
 α: κη ηε κη ηε κη ηε κη ηε κη ηε
 β: κη ηε κη ηε κη ηε κη ηε κη ηε
 η: κη ηε κη ηε κη ηε κη ηε κη ηε
 α: κη ηε κη ηε κη ηε κη ηε κη ηε
 τ: κη ηε κη ηε κη ηε κη ηε κη ηε
 α: κη ηε κη ηε
 τ: κη ηε κη ηε
 ζ: κη ηε κη ηε κη ηε κη ηε κη ηε
 τ: κη ηε κη ηε κη ηε κη ηε κη ηε

Documentul nr. 42, fila 1.

Πορτ

ΕΝΑΙΣ : ρδ } Νδ ποδ Νδ ποδ Νδ
 ΤΕΩ ΤΙ ΖΩ / ρδ } Νδ ποδ Νδ ποδ Νδ
 Νδ ποδ Νδ ποδ Νδ ποδ Νδ ποδ Νδ
 ΣΑΒΗ : ρδ } Νδ ποδ : ΣΟ ΣΑ ΠΑ
 ΣΩ : ρδ } Νδ ποδ : ΣΟ ΣΑ ΠΑ
 Νδ ποδ Νδ ποδ Νδ ποδ Νδ ποδ
~~Νδ ποδ Νδ ποδ Νδ ποδ Νδ ποδ~~
 ΣΠΙΡΗΤΩ ΣΑ ΠΑ Νδ ποδ
 Νδ ποδ Νδ ποδ Νδ ποδ Νδ ποδ
 Νδ ποδ Νδ ποδ Νδ ποδ Νδ ποδ
 Νδ ποδ Νδ ποδ Νδ ποδ Νδ ποδ
 Νδ ποδ Νδ ποδ Νδ ποδ Νδ ποδ
~~Νδ ποδ Νδ ποδ Νδ ποδ Νδ ποδ~~

[Handwritten signature]

Schitul Brani
 XXV. 33.
 1817. —

Documentul nr. 46.

Sigiliul Mănăstirii Cetățuia (12 aprilie 1673).

Sigiliul Schitului Brazi (28 februarie 1817).